

Bästa kund!

Vi är glada att du valt en **HYMER**-husbil och tackar för ditt förtroende.

Denna instruktionsbok hjälper dig att lära känna din husbil och hur du använder den. **Läs och följ säkerhetsanvisningarna ovillkorligen i kapitel 2.**

Vänd dig vid behov till ett av våra **HYMER**-serviceställen. Medarbetarna på en av oss rekommenderad verkstad känner till ditt fordon in i minsta detalj och hjälper dig gärna om du skulle ha något problem. Vår förteckning över **HYMER**-serviceställen i Europa uppdateras regelbundet. Den senaste utgåvan erhåller du från vår kundtjänst eller hos din **HYMER**-återförsäljare.

Förutom denna användarmanual kommer vi att överraska er med

- **servicemapp med all information om inspektionsintervallerna och täthetskontrollerna,**
- **separata bruksanvisningar för basfordon och olika inredningsapparat.**

Din husbil kommer säkert att vara till mycket glädje. Vi önskar dig en trevlig resa.

HYMER GmbH & Co. KG kan du även besöka på Internet under adressen: <http://www.hymer.com>.

Ditt **HYMER GmbH & Co. KG**

1	Inledning..... 9		
1.1	Allmänt..... 9	4.12	Plisségardiner på förar- och passagerarfönstren 40
1.2	Information om miljöskydd..... 10	4.13	Motorhuv..... 40
2	Säkerhet..... 11	4.14	Fylla på spolarvätska..... 41
2.1	Brandskydd..... 11	4.15	Kontrollera oljenivån..... 42
2.1.1	Undvika brandrisker..... 11	4.16	Tanka bränsle..... 42
2.1.2	Brandbekämpning 11	4.17	Bogsering 43
2.1.3	Vid brand 11	5	Uppställning av husbilen 45
2.2	Allmänt..... 12	5.1	Parkeringsbromsen 45
2.3	Trafiksäkerhet..... 12	5.2	Fotsteg..... 45
2.4	Släpvagnskörning 14	5.3	Nivåklossar 45
2.5	Gasanläggning 14	5.4	Stoppkloss 45
2.5.1	Allmänna anvisningar 14	5.5	Belysning av det bakre området..... 46
2.5.2	Gasflaskor 15	5.6	Stödben 46
2.6	Elektrisk anläggning 16	5.6.1	Allmänna anvisningar 46
2.7	Vattensystem..... 16	5.6.2	Stödben 46
3	Innan resan börjar..... 17	5.7	230 V-anslutning 47
3.1	Första idrifttagandet..... 17	5.8	Kylskåp 48
3.2	Last 17	5.9	Markis 48
3.2.1	Begrepp 18	6	Boende..... 51
3.2.2	Beräkning av last 20	6.1	Dörrar 51
3.2.3	Lasta fordonet på rätt sätt..... 21	6.1.1	Centrallås 51
3.2.4	Taklast 22	6.1.2	Ingångsdörr, utsida..... 52
3.2.5	Bakre lastutrymme/bagageutrymme 24	6.1.3	Ingångsdörr, insida..... 52
3.2.6	Cykelställ 25	6.1.4	Förardörr, ingångsdörr, utsida..... 53
3.3	Släpvagnskörning 26	6.1.5	Förardörr, ingångsdörr, insida..... 53
3.4	Släpvagnskoppling 27	6.1.6	Insektsskydd på ingångsdörren, utdragbart 54
3.5	Fotstegen..... 27	6.2	Utvändiga luckor..... 54
3.5.1	Fotsteg..... 28	6.2.1	Lucklås, ellipsformat 55
3.5.2	Fotsteg, förardörr..... 28	6.3	Vädra 55
3.6	Elektriskt uppvärm vindruta 29	6.4	Fönster 56
3.7	TV-anläggning 29	6.4.1	Passagerarfönster 57
3.8	Gasregulator..... 30	6.4.2	Överkantshängt fönster med automatik-spärrar 57
3.9	Snökedjor..... 30	6.4.3	Plisségardin och insektsnät..... 59
3.10	Tillverkarservice för fast installerade apparater i original och originalinbyggnadsdelar..... 31	6.4.4	Plisségardiner på förar- och passagerarfönstren 59
3.11	Trafiksäkerhet..... 31	6.5	Takluckor 60
4	På väg 33	6.5.1	Uppfällbar taklucka 60
4.1	Köra husbilen..... 33	6.5.2	Vevmanövrerad taklucka..... 62
4.2	Körhastighet 33	6.5.3	Taklucka med fläkt 63
4.3	Bromsar 34	6.6	Stolar, vrida 64
4.4	Säkerhetsbälten..... 34	6.7	Förvaringsutrymme 65
4.4.1	Allmänt..... 34	6.7.1	Förvaringsfack i mellangolvet..... 65
4.4.2	Använda säkerhetsbälten på rätt sätt 34	6.8	Bord 66
4.5	Bilbarnskydd..... 35	6.8.1	Lyftbord med frigöringsknapp..... 66
4.6	Förarstol och passagerarstol..... 36	6.8.2	Bord med pelar-bordsben..... 67
4.7	Stolsvärme..... 38	6.8.3	Hängbord med tvådelat stödben 67
4.8	Sittplatsernas placering 38	6.9	TV-anläggning 68
4.9	Elmanövrerad fönsterhiss..... 39	6.9.1	Positionera den platta bildskärmen 68
4.10	Elmanövrerade ytterspeglar 39	6.9.2	Satellitsystem med automatisk antennjustering (Oyster)..... 69
4.11	Bakre kamera 40	6.9.3	Satellitsystem med automatisk antennjustering (Teleco)..... 70

6.10	Belysning	71	9	Fast installerade apparater .. 115	
6.10.1	Lampor med två kopplingsnivåer	71	9.1	Allmänt..... 115	
6.11	Sängar	71	9.2	Värmesystem och varmvattenberedare	116
6.11.1	Höjbar säng, mekaniskt manövrerad....	71	9.2.1	Modeller med avgaskanal på höger fordonssida	116
6.11.2	Höjbar säng, elmanövrerad	73	9.2.2	Uppvärmning på rätt sätt	117
6.12	Ombyggnader för sänggående.....	75	9.2.3	Varmluft-värmesystem och varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus	117
6.12.1	Ytterligare sov möjligheter med användning av L-sittbänken	76	9.2.4	Väggkamin.....	124
6.12.2	Ombyggnad sittbänk till barnsäng	76	9.2.5	Elektrisk golvvärme	125
6.12.3	Förlängning av sängytan för enkelsäng (XXL-säng) bak	77	9.3	Klimatanläggning Truma Aventa	125
6.12.4	Breddning bakre säng	77	9.3.1	Manövrering och indikering på apparaten	127
6.12.5	Skyddsplåt/fallskydd	79	9.4	Styrning av Truma-apparater med mobil terminalenhet (extrautrustning)	129
7	Gasanläggning	81	9.5	Spis.....	130
7.1	Allmänna anvisningar	81	9.5.1	Gasspis.....	131
7.2	Gasflaskor	82	9.5.2	Spis-ugn-kombination.....	132
7.3	Gasavstängningsventiler	83	9.6	Kylskåp	132
7.4	Extern gasanslutning	84	9.6.1	Kylskåpets ventilationsgaller	133
7.5	Utdragsdel till gasbox	85	9.6.2	Thetford modellserie N3000 E/A	134
7.6	Gastryck-styrssystem DuoControl CS....	86	9.6.3	Lås till kylskåpsdörr	136
7.7	Gasfilter	89	10	Sanitetssystem	139
7.8	Byta ut gasflaskor	90	10.1	Vattenförsörjning, allmänt.....	139
8	Elektrisk anläggning	91	10.2	Vattenpump	140
8.1	Allmänna säkerhetsanvisningar	91	10.3	Vattensystem.....	140
8.2	Begrepp	91	10.3.1	Vattentank	140
8.3	Bluetooth-anslutning.....	92	10.3.2	Påfyllning av vattensystem.....	140
8.4	12 V-nät	93	10.3.3	Fylla på vatten efteråt.....	142
8.4.1	Startbatteri	93	10.3.4	Minska vattenvolymen för körning.....	143
8.4.2	Bodelsbatteri.....	94	10.3.5	Tappa av vatten (ratt för säkerhetsavtappning)	143
8.4.3	Bodelsbatteriets energibalans	97	10.3.6	Tömma vattensystemet	143
8.4.4	Senare montering av en växelriktare....	98	10.4	Avloppstank	144
8.5	HYMER-Smart-Battery-System.....	98	10.5	Bad	146
8.5.1	Indikatorpanel	100	10.6	Toalett.....	146
8.6	EI-block (EBL 30).....	101	10.6.1	Toalett med fast bänk.....	147
8.6.1	Batteri-brytare.....	103	10.6.2	Tömning av latrintank	148
8.6.2	Batteriväljare.....	103	10.6.3	Elektriskt avluftningssystem	149
8.6.3	Batteriövervakning.....	103	10.6.4	Vinterdrift	149
8.6.4	Batteriladdning.....	104	10.6.5	Tillfällig avställning	150
8.6.5	Komplettering med fler 12 V-förbrukare.....	104	10.7	Monteringsställen	150
8.7	Panel (LT 94).....	104	11	Skötsel	151
8.7.1	Slå till/från 12 V-försörjningen	105	11.1	Utvändig skötsel	151
8.7.2	Visning av batterispänningen	105	11.1.1	Allmänt.....	151
8.7.3	Visning av tanknivå.....	107	11.1.2	Tvätta med högtryckstvätt	151
8.7.4	Larm.....	107	11.1.3	Tvättning av fordonet.....	152
8.8	230 V-nät	108	11.1.4	Fönsterrutor av akrylglas.....	152
8.8.1	230 V-anslutning (CEE-uttag)	108	11.1.5	Komponenter av glasfiberförstärkt plast (GFK)	153
8.8.2	Anslut 230 V-försörjningen	108	11.1.6	Underrede.....	153
8.9	Säkringar	110	11.1.7	Motorrum	153
8.9.1	12 V-säkringar	110			
8.9.2	230 V-säkring	112			
8.10	EI-scheman.....	113			
8.10.1	Blockkopplingsschema 230 V	113			
8.10.2	Blockkopplingsschema 12 V	114			

11.1.8	Vindrutespolsystem och vindrutetorkare.....	154	12.10	Reservdelar	177
11.1.9	Klimatanläggning	155	12.11	Typskylt fordon	178
11.1.10	Fotsteg.....	155	12.12	Varnings- och hänvisningsetiketter	178
11.1.11	Taklucka	156	12.13	Reservnycklar.....	179
11.2	Invändig skötsel.....	156	13	Hjul och däck.....	181
11.3	Köksinredning.....	157	13.1	Allmänt.....	181
11.3.1	Allmänna hänvisningar	157	13.2	Däckurval.....	182
11.3.2	Kylskåp	158	13.3	Beteckningar på däcken.....	183
11.4	Ytor av rostfritt stål.....	158	13.4	Användning av däcken	183
11.5	Dynor	159	13.5	Reservhjul.....	183
11.6	Vattensystem.....	161	13.6	Hjulbyte.....	184
11.6.1	Rengöra vattentanken	161	13.6.1	Allmänna anvisningar	184
11.6.2	Rengöra vattenledningar	161	13.6.2	Åtdragningsmoment	185
11.6.3	Desinficera vattensystemet	162	13.6.3	Byta hjul.....	185
11.6.4	Rengöra avloppstanken.....	162	13.6.4	Däckbyte med alufälgar.....	186
11.7	Skötsel vid fordonsdrift på vintern	163	13.7	Däcktryck.....	186
11.8	Avställning	163	14	Störningsorsaker	187
11.8.1	Tillfällig avställning.....	163	14.1	Bromssystem.....	187
11.8.2	Avstängning allmän/över vintern	164	14.2	Elektrisk anläggning	187
11.8.3	Idrifttagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning	167	14.3	Gasanläggning	189
12	Kundservice och underhåll.....	169	14.4	Spis.....	190
12.1	Service- och försäljningspartner.....	169	14.5	Värmesystem/varmvattenberedare	190
12.2	Officiella prover.....	169	14.5.1	Värmesystem/varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus.....	190
12.3	Inspektioner	170	14.6	Klimatanläggning.....	192
12.4	Underhållsarbeten	170	14.7	Kylskåp	192
12.5	Byta gasfiltrets filterdyna	170	14.7.1	Allmänt.....	192
12.6	Spis/ugn/kylskåp.....	171	14.7.2	Thetford N 3000 E/A.....	193
12.6.1	Kylskåp	171	14.8	Vattenförsörjning	194
12.7	Byta torkarblad	171	14.9	Påbyggnad	195
12.8	Byte av glödlampor, utvändigt	172	15	Extrautrustning	197
12.8.1	Belysning front.....	173	15.1	Vikter av extrautrustningar	197
12.8.2	Belysning bak	175	16	Tekniska data	199
12.8.3	Belysning sida	176	16.1	Tekniska data	199
12.8.4	Glödlamp typer för ytterbelysning.....	176	16.2	Mått och tillåtet antal personer	199
12.9	Belysning bodel	177			

Innan fordonet tas i bruk skall följande anvisningar beaktas:

- ▶ Dra åt hjulmuttrarna/hjulbultarna efter 5 mil.
- ▶ Läs instruktionsboken för att undvika materiella skador och personskador.

Varje gång innan fordonet tas i bruk skall följande anvisningar beaktas:

- ▶ **Däcktrycket kontrolleras.**
Se avsnittet Däcktryck.
- ▶ **Lasta fordonet på rätt sätt. Överskrid därvid ej den tekniskt tillåtna totalvikten.**
Se avsnittet Last.
- ▶ **Fulladda batterierna innan varje resa påbörjas.**
Se avsnitten Startbatteri och Bodelsbatteri.
- ▶ **Vid utetemperaturer under 0 °C skall fordonet först värmas upp innan vattensystemet fylls på.**
Se avsnittet Påfyllning av vattentank/Vattenförsörjning.
- ▶ **Gasflaskorna får endast transporteras fastsurrade i den för ändamålet avsedda gasboxen.**
- ▶ **Håll ventilationerna öppna.**
Se avsnitten Takluckor och Vädra.
- ▶ **Innan fordonet tankas skall samtliga gasinstallationer stängas av.**

Vid risk för frost bör följande hänvisningar beaktas:

- ▶ **Vid risk för frost skall fordonet alltid värmas upp.**
Se avsnittet Värmesystem.
- ▶ **Om det föreligger frostrisk och fordonet ej används skall vattensystemet tömmas helt. Se till att 12 V-försörjningen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt alla avtappningskranar vara öppna. På detta sätt undviks frostsador på de fast installerade apparaterna och fordonet.**
Se avsnittet Tömning av vattensystem.

Läs noga igenom instruktionsboken innan du startar din första färd!

Ha alltid instruktionsboken med i fordonet. Alla som använder fordonet ska informeras om säkerhetsanvisningarna.

- ▶ Om denna symbol ej beaktas finns risk för att personer kan skada sig.

- ▷ Om denna symbol ej beaktas finns risk för skador på fordonet.

- ▷ Denna symbol hänvisar till en rekommendation eller till någon viktig detalj.

- ▷ Denna symbol hänvisar till miljöaspekter.

Denna instruktionsbok innehåller avsnitt, i vilka modellrelaterade utrustningar eller extrautrustningar beskrivs. Dessa avsnitt är inte speciellt märkta. Din fordon har kanske inte de här extrautrustningarna. Fordonets utrustning kan därför skilja sig från en del bilder och beskrivningar.

Men fordonet kan ha extrautrustning som inte beskrivs i den här instruktionsboken.

Extrautrustningarna beskrivs där en förklaring behövs.

Beakta alltså även de separata instruktionsböckerna som bifogas.

- ▷ Uppgifterna "höger", "vänster", "fram", "bak" refererar alltid till fordonets färdriktning.
- ▷ Samtliga mått och vikter är "cirka" uppgifter.

Om anvisningarna i denna instruktionsbok inte följs och en skada på fordonet uppstår som följd, gäller inte garantin.

Vi utvecklar våra fordon kontinuerligt. Därför ber vi om förståelse för att vi måste reservera oss för ändringar både avseende form, utrustning och teknik. Av innehållet i instruktionsboken eller bruksanvisningen kan kunden därför inte härleda några anspråk gentemot tillverkaren. I instruktionsboken beskrivs de utrustningsvarianter som står till förfogande den dagen som instruktionsboken trycks.

Instruktionsboken får inte, varken helt eller delvis, reproduceras, översättas eller kopieras utan skriftligt medgivande från tillverkaren.

1.1 Allmänt

Fordonets konstruktion baseras på senast kända teknik och den är tillverkad enligt de allmänna säkerhetstekniska bestämmelserna. Ändå kan personskador eller skador på fordonet uppstå, om inte säkerhetsanvisningarna i denna instruktionsbok följs.

Utrusta fordonet innan det tas i drift för första gången med den lagstadgade utrustningen (t. ex. förbandslåda, säkerhetsväst, varningstriangel, etc.). Iaktta gällande utrustningsregler vid resa utomlands.

Fordonet får endast användas i tekniskt felfritt tillstånd. Beakta instruktionsboken.

Fel eller störningar som skulle kunna påverka personers eller fordonets säkerhet ska åtgärdas omedelbart av fackpersonal. För att förhindra ytterligare skador ska användarens skadebegränsningsskyldighet iaktas vid störningar.

Fordonets gasanläggning och bromssystem får endast kontrolleras eller repareras av en auktoriserad fackverkstad.

Påbyggnaden får endast förändras om tillverkaren har godkänt det.

Fordonet är endast avsedd för att transportera personer. Resgods och tillbehör får endast medföras upp till en tekniskt tillåten totalvikt.

Kontroll- och inspektionsintervallerna som anges av tillverkaren måste följas.

1.2 Information om miljöskydd

- ▷ Respektera naturen - för inte oväsen och skräpa inte ned.
- ▷ Principiellt gäller följande: Hushållsavfall och all typ av avloppsvatten får aldrig tömmas i avloppsbrunnar eller slängas ute i naturen.
- ▷ Avloppsvatten får endast samlas upp i avloppstanken; i nödfall kan en annan lämplig behållare användas.
- ▷ Avloppstanken och latrintanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser. Beakta vid uppehåll i städer och kommuner hänvisningar för hållplatserna eller fråga efter hanteringsanläggningar.
- ▷ Avloppstanken skall tömmas så ofta som möjligt, även om den inte är helt full (hygien).
Avloppstanken och ev. avloppsledningen skall om möjligt spolas rent med färskvatten i samband med varje tömning.
- ▷ Låt aldrig latrintanken bli för full. Senast när nivåindikeringen lyser skall latrintanken tömmas omedelbart.
- ▷ Sortera avfallet från resan i glas, plåtburkar, plast och komposteringsbara sopor. Kontakta kommunen där du befinner dig för frågor gällande avfallshanteringen. Släng inte hushållsavfallet i avfallskorgarna på parkeringsplatser.
- ▷ Avfallsbehållare skall tömmas så ofta som möjligt i de härför avsedda tunnorna eller containrarna. På så sätt undviks obehaglig lukt och problematiska ansamlingar av avfall ombord.
- ▷ Låt inte bilens motor vara på i onödan när fordonet står stilla. En kall motor i tomgång släpper ut särskilt mycket skadliga ämnen. Motorns drifttemperatur uppnås snabbast när man kör.
- ▷ För toaletten bör man använda en miljövänlig och biologiskt nedbrytbar kemväska i låg dosering.
- ▷ Om man uppehåller sig en längre tid i en stad eller kommun bör man alltid uppsöka speciella platser för husbilar. Kontakta kommunen om du inte vet var en sådan plats finns.
- ▷ Lämna alltid ställplatsen i rent skick.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktiga säkerhetsanvisningar. Säkerhetsanvisningarna är till för att skydda personer och materiella tillgångar.

2.1 Brandskydd

2.1.1 Undvika brandrisker

- ▶ Låt aldrig barn vara ensamma i fordonet.
- ▶ Håll brännbart material på avstånd från värmekällor och spis.
- ▶ Använd aldrig separata, mobila värmekällor eller spisar.
- ▶ Endast auktoriserad fackpersonal får reparera den elektriska anläggningen, gasanläggningen eller de fast installerade apparaterna.

2.1.2 Brandbekämpning

- ▶ Ha alltid med dig en pulverbrandsläckare i fordonet. Brandsläckare måste vara godkänd, kontrollerad och finnas till hands.
- ▶ Brandsläckaren skall kontrolleras regelbundet av auktoriserad fackpersonal. Beakta respektive kontrolldatum.
- ▶ I närheten av spisen ska alltid en brandfilt finnas redo.

2.1.3 Vid brand

- ▶ Evakuera alla personer som uppehåller sig i fordonet.
- ▶ Frånkoppla elströmförsörjningen och skilj den från elnätet.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
- ▶ Varna omgivningen och ring brandkåren.
- ▶ Bekämpa branden, helst utan risk för dig själv.

- ▷ Se efter var nödutgångarna finns och hur de används.
- ▷ Håll nödutgångarna fria.
- ▷ Följ eldsläckarens bruksanvisning.

2.2 Allmänt

- ▶ Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste den förbrukade luften alltid ersättas. För detta finns det ventilationsanordningar i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation, takventiler eller golvventilation). Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.
- ▶ Förvaringsutrymmen och bakre lastutrymmen ska inte användas som sovplats eller vistelseplats för personer eller djur. Dessa utrymmen har ingen obligatorisk ventilation. Kvävningsrisk föreligger genom syrebrist och värmefrånluft.
- ▶ Beakta höjden på öppningen i dörren.

- ▷ Respektive instruktionsböcker/driftinstruktioner gäller både för de fast installerade apparaterna (värmes, spis, kylskåp osv.) och för basfordonet (motor, bromsar osv.). Iakttag särskilt.
- ▷ Då tillbehör eller extrautrustningar monteras på, kan fordonets mått, vikt och även körförhållandet förändras. En del lös inredning måste registreras i fordonshandlingarna.
- ▷ Använd endast fälgar och däck som är godkända för fordonet. Information om fälgarnas och däckens dimensioner finns i fordonshandlingarna, du kan också fråga hos en auktoriserad återförsäljare eller serviceställen.
- ▷ Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp fordonet.
- ▷ Om fordonets tekniskt tillåtna totalvikt överskrider 4 t ska en stoppkloss användas om man parkerar i uppförs- resp. nedförsbackar. Vid fordon med en total vikt på över 4 t är stoppkloss standard.

- ▷ Stäng alla dörrar, utvändiga luckor och fönster när du lämnar fordonet.
- ▷ Lagstadgad utrustning (t. ex. förbandslåda, säkerhetsväst, varningstriangel, etc.) ska alltid finnas med. Vid resa utomlands är det reglerna i det landet man besöker som gäller.
- ▷ Fordonet får endast köra på allmänna vägar när fordonets förare har ett för fordonsklassen giltigt körkort.
- ▷ Om man säljer fordonet ska all dokumentation, d.v.s fordonets instruktionsbok och instruktionsböcker till de fast installerade apparaterna överlämnas till den nya ägaren.

2.3 Trafiksäkerhet

- ▶ Innan resan påbörjas ska signal- och belysningsfunktionerna, styrningen och bromsarna kontrolleras.
- ▶ Om fordonet har stått länge utan att användas (ca 10 månader) ska bromssystemet och gasanläggningen kontrolleras på en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Säkra den höjbara sängen före avfärd.

- ▶ Mörkläggningsgardinerna på vindrutan och på förar- och passagerarsidan ska öppnas, låsas och fästas i detta läge.
- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning. Under resan måste de svängbara stolarna vara låsta i färdriktningen.
- ▶ Förvara alla rörliga delar och lösa föremål säkert innan färden börjar.
- ▶ Säkra TV-apparaten före avfärd.
- ▶ Innan resan påbörjas ska det lösa diskholocket (i förekommande fall) avlägsnas och förvaras säkert i köket eller i klädskaåpet.
- ▶ När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig på de tillåtna sittplatserna (se kapitel 4). Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- ▶ På sittplatserna gäller bilbälteslagen.
- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Barn under 13 år, som är kortare än 150 cm, ska använda lämpligt och godkänt bilbarnskydd under färden.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. Vi rekommenderar att fästa bilbarnskydd på den andra sidsraden.
- ▶ Bilbarnskydd som är vända bakåt får **aldrig** användas på en stol med **aktiverad främre airbag**. Detta kan leda till att barn **dör** eller får **allvarliga skador**.
- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Observera fordonets totala höjd (inkluderat taklaster) när du kör in under en bro eller in i en tunnel.
- ▶ På vintern måste taket befrias från is och snö innan man startar.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 13.7).
- ▶ Använd inte värmesystemet på bensinmackar. Explosionsrisk!
- ▶ Använd inte värmesystemet i slutna utrymmen. Kvävningrisk!

- ▷ Fördela all last jämnt i fordonet före färden (se kapitel 3).
- ▷ Tag alltid hänsyn till fordonets tekniskt tillåtna totalvikt och den tillåtna axelbelastningen när du lastar bilen eller om du t. ex. avbryter resan för att handla livsmedel och liknande (se fordonshandlingarna).
- ▷ Stäng och säkra alla innerdörrar, skiljeväggar som kan förändras, lådor och luckor. Spärra kylskåpets dörrsäkring. Spärra kylskåpets dörrsäkring.
- ▷ Stäng fönster och takluckor innan körningen påbörjas.
- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Tag, före resan, bort de externa stöden och kör in stöden som är monterade på fordonet.
- ▷ Placera antennen i "viloläge" innan färden påbörjas.
- ▷ Drag åt hjulbultarna/hjulmuttrarna efter 5 mil när du kör med fordonet första gången och efter däckbyte. Därefter bör du regelbundet kontrollera att muttrarna är ordentligt åtdragna. Åtdragningsmoment se kapitel 13.

- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren (se kapitel 13).
- ▷ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.

2.4 Släpvagnskörning

- ▶ Var alltid extra försiktig när du kopplar på eller kopplar från släpet. Risk olycksfall och skador!
- ▶ När man kopplar på resp. kopplar loss släpet får inga personer uppehålla sig mellan husbilen och släpet.

2.5 Gasanläggning

2.5.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Operatören av gasanläggningen är ansvarig för genomförande av återkommande kontroller och för innehållande av underhållsintervallen.
- ▶ Om **inget** MonoControl- eller DuoControl-styrssystem med crashsensor är installerat: Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
Om ett MonoControl- eller DuoControl-styrssystem med crashsensor är installerat kan gasavstängningsventilen och huvudavstängningsventilen vara öppna medan man kör.
- ▶ Vid tankning, på färjor eller i garage måste alla apparater som bedrivs med gas vara avstängda (beroende på utrustning: värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med gas får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.
- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastyckregulatorn, gasslangarna och avgasrören ska kontrolleras. Gastyckregulatorn och gasslangarna måste bytas ut i enlighet med de nationella fastlagda fristerna (senast efter 10 år). Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.

- ▶ Till de ineliggande anslutningsförbindelserna får du endast ansluta apparat som är avsedda för det. Du får inte använda någon apparat i bilen, om den är ansluten till en av de ineliggande anslutningsförbindelserna.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Förbjudet att laga mat under körning.
- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsenheter för uppvärmning.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.
- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.
- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastryckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.
- ▶ Gasol kan förgasas upp till -42 °C, butangas, å andra sidan, kan bara förgasas upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastryck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Gasboxen får inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater som är byggda för annat gastryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.
- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

2.5.2 Gasflaskor

- ▶ Hantera fulla eller tömda gasflaskor utanför fordonet, endast med stängd huvudavstängningsventil och påsatt skyddskåpa.
- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Anslut gasslangen utan spänning till gasflaskan.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.

- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gastyckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskrivningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.
- ▶ I fordon får endast speciella gastyckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gastyckregulatorer; de uppfyller inte kraven.
- ▶ Vid temperaturer under 5 °C ska en avfrostningsanläggning (anti-frost) för gastyckregulatorer användas.
- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 5 kg-gasflaskor. (Storleken på gasflaskorna kan variera beroende på land.)
- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

2.6 Elektrisk anläggning

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Innan man börjar utföra några som helst arbeten i elanläggningen skall alla apparater och lampor fränkopplas, batteriet kopplas från och fordonet skiljas från nätet.
- ▶ Använd endast originalsäkringar med föreskrivet värde.
- ▶ Defekta säkringar skall endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.

2.7 Vattensystem

- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt rengör vattenledningar och vattentank före varje användning av fordonet. När man ställer undan fordonet, d.v.s. när det inte ska användas på ett tag skall vattentanken och vattenledningarna tömmas helt och hållet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet desinficeras innan man använder fordonet (se avsnitt 11.6).

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att 12 V försörjningen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktig information om vad som ska beaktas före körning och vilka åtgärder som ska vidtas före körning.

I slutet av detta kapitel hittar du en checklista, i vilken en sammanfattning av de viktigaste punkterna åter ges.

3.1 Första idrifttagandet

- ▷ Drag åt hjulbultarna/hjulmuttrarna efter 5 mil när du kör med fordonet för första gången och efter däckbyte. Därefter bör du regelbundet kontrollera att muttrarna är ordentligt åtdragna. Åtdragningsmoment se kapitel 13.

Tillsammans med husbilen får du en sats nycklar som består av nycklar för basfordonet och nycklar för påbyggnaden.

Förvara alltid en reservnyckel utanför fordonet. Anteckna respektive nyckelnummer. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller verkstad vid ev. förlust.

Ytterligare hänvisningar får du i kapitel 12.

3.2 Last

- ▶ Om fordonet överbelastas och har felaktigt däcktryck kan det leda till att däcken punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 13.7).
- ▶ I fordonshandlingarna anges den tekniskt tillåtna totalvikten, respektive vikten inklusive extrautrustning från fabriken (faktisk vikten), dock inte det lastade fordonets vikt (se avsnitt 3.2.1). För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.
- ▶ Anpassa hastigheten till lasten. Vid tung last blir bromssträckan längre.

- ▷ Överskrid inte genom lastning den tekniskt tillåtna totalvikten, som anges i fordonshandlingarna (tillåten totalvikt), eller det maximala axeltrycket.
- ▷ Inbyggda tillbehör och extrautrustning gör att man kan lasta mindre mängder.
- ▷ Se till att lastens tyngdpunkt befinner sig direkt ovanför fordonsgolvet när fordonet lastas. Annars kan fordonets köregenskaper förändras.

3.2.1 Begrepp

- ▷ I tekniska sammanhang används numera begreppet "massa" istället för "vikt". I vanligt språkbruk används dock fortfarande oftast ordet "vikt". För att texten ska bli lättare att läsa används begreppet "massa" endast i fasta, vedertagna formuleringar i efterföljande avsnitt.

Tekniskt tillåten totalvikt i lastat tillstånd

Den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd är den vikt som fordonet aldrig får överskrida.

I den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd ingår **faktisk vikt** och **lasten**.

Den tekniskt tillåtna totalvikten på det lastade fordonet anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Faktisk vikt

I den faktiska vikten ingår fordonets vikt i körklart tillstånd och extrautrustning från fabriken.

Vikt i körklart tillstånd

Vikten i körklart tillstånd är vikten på det körklara standardfordonet (exklusive extrautrustning från fabriken).

Vikten i körklart tillstånd är sammansatt enligt följande:

- Tjänstevikt (det tomma fordonets vikt) med seriemässig standardutrustning från fabrik (exklusive extrautrustning från fabriken)
- Förarens vikt
- Standardutrustningens vikt

Till tjänstevikten räknas påfyllda smörjmedel, olja och kylvätska, fordonsverktyg och en till 90 % påfylld bränsletank.

Förarens vikt beräknas alltid vara 75 kg, oberoende av hur mycket föraren verkligen väger.

Standardutrustningen är all utrustning och all vätska som krävs för att fordonet ska kunna användas ändamålsenligt och säkert. I standardutrustningens vikt ingår:

- Ett fyllt färskvattensystem
- En till 100 % fylld gasflaska
- Ett fyllt värmesystem
- Försörjningsledningarna till 230 V-försörjningen
- Ett fyllt toalettspolningssystem
- Insatsmodul för extrabatteri, om det finns möjlighet att använda extrabatteri

Avloppstanken och latrintanken är tomma.

Exempel på beräkning av standardutrustning

Vattentank med 20 l (medan man kör)	20 kg
Gasflaska (11 kg _{gas} + 14 kg _{flaska})	+ 25 kg
Varmvattenberedare med 12 l	+ 12 kg
230 V-försörjningsledning	+ 4 kg
Insatsmodul extrabatteri	+ 20 kg
Summa	= 81 kg

Vikten i körklart tillstånd och den faktiska vikten anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Last Lasten är sammansatt enligt följande:

- Konventionell belastning
- Extrautrustningar
- Personlig utrustning

- ▷ Fordonets last kan ökas genom att den faktiska vikten minskas. För detta ändamål är det till exempel tillåtet att tömma vätskebehållarna eller ta ut gasflaskorna.

De olika delarna av lasten förklaras i nedanstående text.

Konventionell belastning

Den konventionella belastningen är den vikt som tillverkaren har beräknat för passagerarna.

Konventionell belastning innebär: För varje sittplats som är inplanerad av tillverkaren beräknas 75 kg, oberoende av hur mycket passagerarna verkligen väger. Förarens vikt ingår redan i fordonets vikt i körklart tillstånd och får **inte** räknas med här.

Antalet sittplatser anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Extrautrustningar

Valfri extrautrustning innehåller tillbehör och specialutrustning, vilka inte är fabriksinstallerade. Extrautrustning är till exempel:

- Släpvagnskoppling
- Cykelställ eller motorcykelhållare
- Satellitsystem

Viktuppgifterna för olika typer av extrautrustning finns i kapitel 15, eller erhålls från tillverkaren.

Personlig utrustning

Den personliga utrustningen är alla föremål som medförs i fordonet, och som inte ingår i den konventionella belastningen eller extrautrustningen. Till den personliga utrustningen räknas t. ex:

- Livsmedel
- Hushållsartiklar
- TV-apparat
- Radio
- Kläder
- Sängkläder
- Leksaker
- Böcker
- Hygienartiklar

Till personlig utrustning hör dessutom nedanstående, oberoende av var de befinner sig i fordonet:

- Husdjur
- Cyklar
- Båtar
- Surfbrädor
- Sportartiklar

För den personliga utrustningen måste tillverkaren enligt gällande bestämmelser utgå från minst en vikt, som beräknas enligt följande formel:

Formel Minsta vikten M (kg) = 10 x N + 10 x L

Förklaring N = max. antal personer enligt tillverkarens uppgifter inklusive föraren

L = fordonets totala längd i meter

3.2.2 Beräkning av last

- ▶ Den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd får aldrig överskridas!
- ▶ I fordonshandlingarna anges den tekniskt tillåtna totalvikten, respektive vikten inklusive extrautrustning från fabriken (faktisk vikten), dock inte det lastade fordonets vikt (se avsnitt 3.2.1). För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.

Lasten (se avsnitt 3.2.1) är här viktskillnaden mellan

- tekniskt tillåten totalvikt i lastat tillstånd och
- den faktiska vikten.

Exempel på beräkning av lasten

	Vikt i kg	Beräkna
Tekniskt tillåten totalvikt enligt fordonshandlingarna	3500	
Faktisk vikt inklusive standardutrustning enligt fordonshandlingarna	- 3070	
Ger tillåten last	430	
Konventionell belastning, t. ex. 3 personer à 75 kg	- 225	
Extrautrustningar	- 40	
Resulterar i personlig utrustning	= 165	

Beräkningen av lasten utgående från differensen mellan den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd och den av tillverkaren angivna faktiska vikten är endast ett teoretiskt värde.

Den verkliga lasten kan endast beräknas om fordonet vägs på en godkänd, allmän våg med fyllda tankar (bränsle och vatten), fyllda gasflaskor och komplett extrautrustning.

Gå till väga enligt följande för detta:

- Kör först upp med fordonets framhjul på vågen och väg den.
- Kör sedan upp med fordonets bakhjul på vågen och väg den.

De olika värdena anger de aktuella axellasterna. Dessa värden är viktiga för rätt lastning av fordonet (se avsnitt 3.2.3). Summan av värdena anger fordonets aktuella vikt.

Skillnaden mellan den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd och den vägda fordonsvikten anger den verkliga lasten.

Utgående från detta kan man beräkna hur mycket som blir över den personliga utrustningen:

- Ta reda på vikten på alla passagerare och dra av denna summa från värdet för den verkliga lasten.

Det resulterande värdet anger vikten på den personliga utrustning som kan lastas i fordonet.

3.2.3 Lasta fordonet på rätt sätt

- ▶ Av säkerhetsskäl får den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd aldrig överskridas.
- ▶ Fördela lasten jämnt på fordonets högra och vänstra sida.
- ▶ Fördela lasten jämnt på båda axlarna. Beakta axellasterna som anges i fordonshandlingarna. Beakta dessutom däckens tillåtna lastkapacitet (se kapitel 13).
- ▶ Tunga laster bakom bakaxeln kan avlasta framaxeln genom hävstångseffekten ($\frac{l}{L}$). Detta gäller speciellt vid långt baköverhäng, om en motorcykel transporteras på bakracket eller om det finns tung last i det bakre bagageutrymmet. Avlastningen från framaxeln påverkar köregenskaperna negativt speciellt hos framhjulsdrivna fordon.
- ▶ Surra fast alla föremål så att de inte kan glida iväg.
- ▶ Lasta tunga föremål (förtält, konserver o. dyl.) i närheten av axlarna. För förvaring av tunga föremål ägnar sig lågt placerade förvaringsutrymmen bäst, som har dörrar som inte kan öppnas i färdriktningen.
- ▶ Stapla lättare föremål (t. ex. kläder) i takförvaringsskåpen.
- ▶ Cykelstället ska endast användas för cyklar.
- ▶ Av säkerhetsskäl får den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd aldrig överskridas.

- ▷ Utdragslådor får belastas med maximalt 15 kg.

Stora förvaringsutrymmen har plats även för tyngre föremål (t. ex. skoter). Bakaxelns axellast kan då överskridas.

Axlarna får dock aldrig överbelastas. Det är därför viktigt att beakta avståndet till axlarna när man lastar fordonet.

För att fördela lasten rätt behöver du en våg, ett måttband, en miniräknare och lite tid.

Med två enkla formler kan man beräkna hur lastens vikt inverkar på axlarna:

Formler

$A \times G : R = \text{last på bakaxeln}$

$\text{Last på bakaxeln} - G = \text{last på framaxeln}$

Förklaring

A = avstånd mellan lastutrymmet och framaxeln i cm

G = lastens vikt i lastutrymmet i kg

R = fordonets axelavstånd (avståndet mellan axlarna) i cm

- ▷ Mät avstånden utanför fordonet, vågrätt från mitten av framhjulet till mitten av lastutrymmet eller till mitten av bakhjulet.

Beräkna axellasten:

- Multiplicera avståndet mellan lastutrymmet och framaxeln (A) med lastens vikt i lastutrymmet (G) och dela resultatet med axelavståndet (R). Man får då fram den vikt med vilken lasten i lastutrymmet belastar bakaxeln. Anteckna denna vikt och lastutrymmet.
- I det andra steget dras vikten i lastutrymmet (G) av från den ovan beräknade vikten. Om man får ett **positivt** värde (exempel 1) betyder det att framaxeln **avlastas** motsvarande detta värde. Om värdet är **negativt** (exempel 2) betyder detta att framaxeln **belastas**. Anteckna även detta värde.
- Beräkna alla lastutrymmen i fordonet på samma sätt.
- I det sista steget ska man räkna till alla beräknade vikter för bakaxelns last och sedan räkna till eller dra bort alla beräknade vikter för framaxelns last.
Hur bakaxelns och framaxelns last beräknas beskrivs i avsnitt 3.2.2.

Om det beräknade värdet överskrider max. tillåten axellast måste lasten lastas om.

Om framaxeln avlastas för mycket försämras däckens vidhäftning på vägytan (traktion), detta gäller särskilt för framhjulsdrivna fordon. Lasta om lasten även i detta fall.

Beräkningsexempel

		Exempel 1	Exempel 2
Avstånd till framaxeln	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Vikt i lastutrymmet	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Fordonets axelavstånd	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belastning av bakaxeln (lägg till till axellasten)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Vikt i lastutrymmet		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Avlastning av framaxeln (dra bort från axellasten)		38,5 (kg)	
Belastning av framaxeln (lägg till till axellasten)			-11,5 (kg)

3.2.4 Taklast

- ▶ Gå endast upp på taket om det finns en monterad takreling och trappsteg. Stig endast upp på taket på den bakre stegen.
- ▶ Var försiktig när du klättrar upp på stegen. Halkrisk om det är fukt eller is på stegen.
- ▶ Var försiktig när du skall upp på taket. Om taket är fuktigt eller om det är is på taket kan lasten glida fram och tillbaka.
- ▶ Överbelasta inte taket. Köregenskaperna och bromsegenskaperna försämras genom större taklast.

- ▷ Om fordonet har en takreling kan lasthållaren för "taklasten" monteras på takrelingen (t. ex. för surfbräda, gummibåt eller lätta kanoter). Speciella hållarsystem kan erhållas som tillbehör. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.
- ▷ Den max. takbelastningen är 140 kg.
- ▷ När det finns ett trappsteg, gå bara på därför avsedda trappsteg.
- ▷ Taklasterna ska surras fast ordentligt med spännremmar. Använd inga gummiexpandrar.
- ▷ Observera fordonets totala höjd inkl. lastat takräcke.

- ▷ Sätt upp en lapp med höjduppgiften väl synligt i förarhyttan. Då behöver man inte tveka vid broar o. dyl.

Takreling och trappsteg

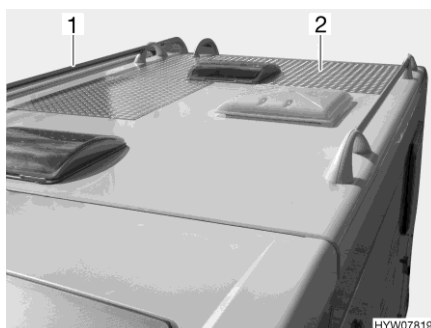

Bild 1 Takreling och trappsteg

Om fordonet har takreling (Bild 1,1) finns det beroende på utförande också ett trappsteg monterad (Bild 1,2) på taket. I detta fall gå endast på taket på trappstegen.

Bakre steg

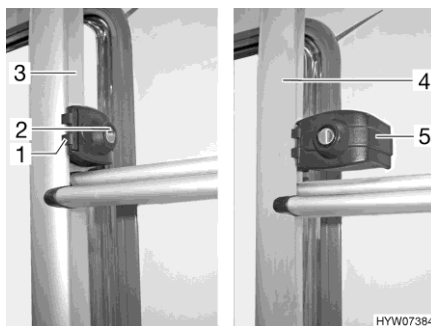

Bild 2 Lås (bakre steg)

Fälla ned:

- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 2,2) på låset till den bakre stegen (Bild 2,1) och vrid nyckeln ett kvarts varv så att nyckeln sitter lodrätt.
- Håll fast den fällbara delen på den bakre stegen (Bild 2,4) och sväng ut låsbygeln (Bild 2,5).
- Drag ut nyckeln och fäll ned den bakre stegen.

- Fälla upp:
- Fäll upp och håll fast den bakre stegen.
 - Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 2,2) på låset till den bakre stegen (Bild 2,1).
 - Sväng in låsbygeln (Bild 2,5) runt röret på den bakre stegens (Bild 2,3) fasta del.
 - Vrid nyckeln ett kvarts varv så att nyckeln sitter lodrätt.
 - Kontrollera den bakre stegens lås: Drag lite i den bakre stegen.

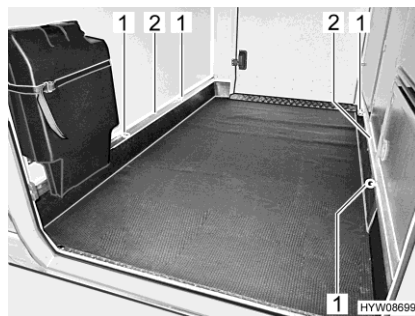
3.2.5 Bakre lastutrymme/bagageutrymme

- ▶ Beakta den tekniskt tillåtna axelbelastningen och den max. tillåtna totala vikten när du lastar det bakre lastutrymme/bagageutrymme.
- ▶ Den maximalt tillåtna lasten i det bakre lastutrymme/bagageutrymme uppgår till 350 kg. Då en släpvagnskoppling och motorcykelhållare är monterad på fordonet uppgår den tillåtna lasten till 450 kg. Överskrid inte den tillåtna bakaxellasten.
- ▶ Beakta: När det bakre lastutrymme eller (beroende på modell) det bakre bagageutrymme **belastas** maximalt, **avlastas** framaxeln genom hävstångseffekten. Köregenskaperna försämras.
- ▶ Överskrid inte den högsta tillåtna yttre belastningen på bakväggen/bakluckan. Endast utrustningskomponenter som godkänts av tillverkaren är tillåtna (t. ex. vissa cykelställ).

- ▷ Observera att endast fabriksmonterade utrustningskomponenter (t.ex. lagringsnät) är tillåtna på bakdörrar/baklucka.
- ▷ Observera den högsta tillåtna belastningen på 5 kg för fabriksmonterade lagringsnät.
- ▷ Beroende på fordonets utrustning är surrningsckenor med surrningsöglor monterade i det bakre lastutrymme resp. det bakre bagageutrymme. Surra alltid fast lasten i surrningsöglorna. Använd spännremmar eller ev. surrningsnät, använd aldrig gummiexpandrar.
- ▷ Kontrollera alltid att surrningsöglorna sitter fast ordentligt i surrningsckenan innan lasten surras. Om surrningsöglorna inte sitter fast ordentligt i surrningsckenan kan lasten förskjutas och lossna t. ex. vid snabba rattmanövrar eller plötsliga inbromsningar.
- ▷ Fördela lasten jämnt. För stor punktbelastning skadar golvbeläggningen.
- ▷ Vid transport av cyklar i bakre lastutrymme, använd fästansordningen som tillhandahålls av återförsäljaren.
- ▷ Borra inte i fordonsgolvet. Skruva inte in några skruvar i fordonsgolvet.

- 1 Surrningsögla
- 2 Surrningsskena

Bild 3 Surrningsögla (bakre lastutrymme)

Förskjuta surrningsögla:

- Vrid surrningsöglan (Bild 3,1) ett halvt varv moturs. Du kan flytta surrningsöglan (Bild 4) nu.

Bild 4 Surrningsögla (flyttbar)

Bild 5 Surrningsögla (fastsatt)

- Skjut surrningsöglan till önskat läge i surrningsskenan (Bild 3,2).
- Vrid surrningsöglan ett halvt varv medurs. Surrningsöglan (Bild 5) sitter fast i surrningsskenan igen.
- Kontrollera att surrningsöglan sitter fast ordentligt.

3.2.6 Cykelställ

- ▶ Beakta den tillåtna axelbelastningen och den tekniskt tillåtna totalvikten när du lastar cykelstället.
- ▶ Den totala bredden får inte överstiga 2,55 m. Ställ in fästianordningarna för cyklarna i enlighet därmed. Last som hänger över åt sidan eller bakåt måste märkas ut i enlighet med lokala föreskrifter.
- ▶ Cykelstället ska endast användas för cyklar.
- ▶ Transportera aldrig mer än tillåtet antal cyklar (max. 50 kg) för det cykelställ som används.
- ▶ Stanna och kontrollera att cyklarna sitter fast ordentligt efter ca 1 mil. Upprepa sedan för säkerhets skull kontrollen varje gång du stannar.
- ▶ Använd inte cykelställ för annat bagage eller som steg.

- ▷ Nummerplåtarna och bakljusen får inte täckas över.
- ▷ Det är inte tillåtet att köra med utfällt cykelställ utan cyklar.
- ▷ Kontrollera följande före varje start:
 Är det tomta cykelstället ordentligt hopfällt?
 Är cyklarna säkert fastlåsta på cykelstället med cykelställets remmar?

Fästa cyklar på cykelstället

När man fäster cyklar på cykelstället är det viktigt att man beaktar tyngdpunkten. Tyngdpunkten måste befinna sig mycket nära fordonets bakvägg. Fäst cyklarna alltid inifrån och ut.

Så här fäster man cyklar på rätt sätt på cykelstället:

- Fäll ned cykelstället.
- Den tyngsta cykeln ska vara närmast bakväggen.
- De lättare cyklarna ställs i mitten eller längst ut.
- Fäst de främre och bakre cykelhjulen med cykelställets respektive spännremmar.
- Fäst vidare cykeln på utsidan med fästbygeln eller fästarmen.

Om cykelstället bara lastas med **en** cykel så måste denna lastas så nära bakväggen som möjligt.

3.3 Släpvagnskörning

- ▶ Var alltid extra försiktig när du kopplar på eller kopplar från släpet. Risk olycksfall och skador!
- ▶ När man kopplar på resp. kopplar loss släpet får inga personer uppehålla sig mellan husbilen och släpet.
- ▶ Beakta husbilens tillåtna kultryck och belastning på bakaxeln. Kultrycket och belastningen på bakaxeln får inte överskridas. Respektive värden står i fordonshandlingarna och i släpvagnskopplingens handlingar.

- ▷ Släp med påskjutsbroms: Om den separata bromsen är aktiverad får släpet varken kopplas på eller kopplingen lossas.
- ▷ Släpvagnskoppling med avtagbar kulhals: Om kulhalsen är felmonterad, föreligger risk för att släpet hakas av. Beakta bruksanvisningen till släpvagnskopplingen.

- ▷ Fordonets maximalt tillåtna kultryck är 80 kg.

3.4 Släpvagnskoppling

- ▶ Beakta max kultrycket och släpvagnsvikten i fordonshandlingarna när en släpvagnskoppling ska monteras.
- ▶ Drag åt släpvagnskopplingens fästsruvar efter 1000 drifttimmar.

- ▷ Cykelstället och släpvagnskoppling får inte användas samtidigt.

- ▷ Om släpvagnskopplingen har monterats i fabriken är släpvagnskopplingen registrerad i fordonshandlingarna. Ha alltid relevanta handlingar med i fordonet.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Bild 6 Släpvagnskoppling (borttagbar)

Uppgifter i fordonshandlingarna

Låt er återförsäljare eller serviceställe montera delarna. Återförsäljaren sköter då även registreringen.

3.5 Fotstegen

- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Stå inte direkt i fotstegets svängområde under inkörning och utkörning.
- ▶ Gå endast upp på fotsteget när det är helt utkört. Risk för skador!
- ▶ För att förhindra risker för att halka, skall fotsteget, vid behov, rengöras före du stiger på den (snö, is, lera ...).
- ▶ Lyft eller sänk aldrig personer eller last med hjälp av fotsteget.
- ▶ När motorn har kallstartats kan det dröja några sekunder innan varningssignalen hörs, beroende på fordonet.
- ▶ Observera den högsta tillåtna belastningen på fotsteget i enlighet med tillverkarens instruktionsbok.

- ▷ Fotstegets vridlager och länkar får inte smörjas med fett eller olja (se kapitel 11).

3.5.1 Fotsteg

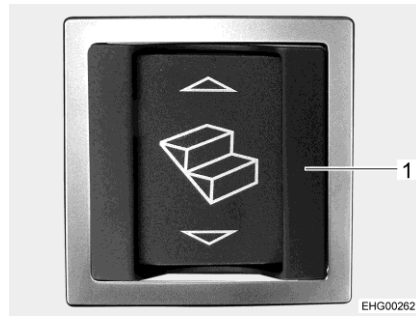

Bild 7 Vippkontakt för fotsteg (ingångsområdet)

Bild 8 Vippkontakt för fotsteg (instrumentbrädan)

- ▷ Vippkontakten vid ingången har en ram (Bild 7,1) som skyddar mot oavsiktlig drift.

Köra in: ■ Tryck på vippkontakten (Bild 7) vid ingången eller på vippkontakten (Bild 8) på instrumentbrädan i förarhytten.

Köra ut: ■ Tryck på vippkontakten (Bild 7) vid ingången.

När motorn är igång och fotsteget utkört ljuder en varningssignal. Varningsignalen tystnar när fotsteget körs in.

3.5.2 Fotsteg, förardörr

Det automatiska fotsteget vid förardörren underlättar i- och urstigning genom förardörren.

Köra ut: ■ Öppna förardörren. Fotsteget körs ut automatiskt.

Köra in: ■ Stäng förardörren. Fotsteget körs in automatiskt.

3.6 Elektriskt uppvärm vindruta

- ▷ Vindrutan värms upp endast vid körande motor.
- ▷ Varje halva av vindrutan värms upp med en värme­sträng. När en värme­sträng inte fungerar, värms den andra halvan av vindrutan upp.

Vindrutevärme tjänar till att göra en immig vindruta fuktig och till att en isig vindruta skall tina.

Beroende på modell är reglagelisten med vippkontakterna inbyggd i instrumentbrädan eller i sidan av förardörren.

Bild 9 Vippkontakt (vindrutevärme)

- Slå på:**
- Tryck på undre halvan av vippkontakten (Bild 9). Den röda lysdioden i vippkontakten lyser.

- ▷ Vindrutevärme stängs automatiskt av efter cirka 18 minuter, för att skydda batteriet. Den röda lysdioden i vippkontakten släcks.

- Slå från:**
- Tryck på övre halvan av vippkontakten (Bild 9). Den röda lysdioden i vippkontakten släcks.

3.7 TV-anläggning

- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i grundläget och säkras.
- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall!

- ▷ Ytterligare information om positionering av den platta bildskärmen, se kapitel 6.

3.8 Gasregulator

- ▶ Användning av apparater som drivs med gas under körning är endast tillåten om gasanläggningen har en lämplig utrustning. Slangbrotts-säkring och crashsensor förhindrar att gas släpps ut vid en olycka.

Beroende på utrustningen kan fordonet vara utrustat med olika gasregulatorer.

Om andra än de gasregulatorer som anges nedan är installerade i fordonet, måste huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilerna vara stängda under körning.

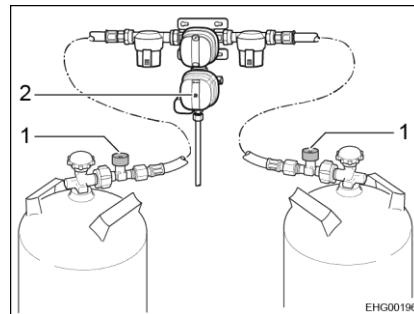

Bild 10 Gasregulator
(DuoControl CS)

Gasregulator med crashsensor och slangbrotts-säkring

Om fordonet är utrustat med en gasregulator med crashsensor (Bild 10,2) och slangbrotts-säkring (Bild 10,1):

Huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "värmesystem" får vara öppna under körning. Apparater med gasdrift får vara påslagna under körning.

Utformningen av gasregulatorn kan variera i detalj (vertikal eller horisontell).

- ▶ Om du är osäker, kontrollera informationen med auktoriserade återförsäljare eller serviceställe.

3.9 Snökedjor

- ▶ Montera endast snökedjor om avståndet mellan däcken och fordonets karosseri är minst 50 mm.
- ▶ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.
- ▶ Beakta snökejde-tillverkarens monteringsföreskrifter.
- ▶ Sätt inte på snökedjor på alufälgar.

För användning av snökedjor gäller bestämmelserna och föreskrifterna i respektive land.

- Snökedjor ska alltid fästas på drivhjulen.
- Snökedjans spänning ska kontrolleras efter att man har kört ett par meter.

3.10 Tillverkarservice för fast installerade apparater i original och originalinbyggnadsdelar

Kontrollera innan körningen om tillverkarservice för fast installerade apparater i original och originalinbyggnadsdelar är tillgängliga i destinationslandet (Original Equipment Manufacturer (OEM) Service).

3.11 Trafiksäkerhet

- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i o-kontrollerbart läge (se avsnitt 13.7).
- ▶ Lösa delar kan utsättas för ogynnsamma omgivningsvillkor (storm, is, vibrationer etc.) och måste kontrolleras noggrant trots att de är noggrant konstruerade och tillverkade. Kontrollera därför att lösa delar sitter korrekt med vissa intervaller och före långa turer.

Gå igenom följande checklista innan du startar:

Servicepartner

Nr.	Kontroller	Kontrollerad
1	Service- och försäljningspartner noteras (se avsnitt 12.1)	

Basfordon

2	Alla fordonshandlingar finns med	
3	Däck respektive fyllnadstryck i ordentligt skick	
4	Fordonsbelysning, broms- och backljus kontrollerat	
5	Oljenivå i motor, växellåda och servostyrning kontrollerat	
6	Frostskydd och vätska för vindrutespolaranläggningen är påfyllt	
7	Bromsarnas funktionsduglighet	
8	Kontrollera att bromsarna fungerar jämnt runt om	
9	Fordonet kör rakt fram även när man bromsar kraftigt	

Påbyggnad utsida

10	Markisen helt inrullad	
11	Taket har befriats från snö och is (på vintern)	
12	Utvändiga anslutningar fränkopplade och kablar borttagna/i förvaringsutrymme	
13	Externa stöd har tagits bort	
14	Fast monterade stödben inkörda och fastsatta	
15	Stoppklossar borttagna och på sin förvaringsplats	
16	Fotsteget är indraget (observera varningssignalen)	
17	De utvändiga luckorna stängda och låsta	
18	Ingångsdörren baktill är stängd	
19	Fordonets totala höjd inkl. lastat takräcke uppmätt och antecknad. Ha viktvärdena till hands i förarhytten	

Påbyggnad insida

Nr.	Kontroller	Kontrollrad
20	Fönster och takluckor är stängda och låsta	
21	TV-apparat säkrad	
22	TV-antennen är indragen (om sådan finns)	
23	Alla lösa delar befinner sig i lådor och skåp eller är fastsurrade	
24	Öppna hyllor är tömda	
25	Kylskåpsdörren är låst	
26	Kylskåp omställt till 12 V-drift	
27	Alla lådor och luckor är stängda	
28	Dörrarna i vardagsrummet och skjutdörrar har gått i lås	
29	Nedsänkbar och höjbar säng fastsatt i taket med fast åtdragen säkerhetsrem	
30	Barnstolen får endast monteras på tillåtna sittplatser	
31	Vridstolsspärr för förarstolen och passagerarstolen har hakat in	
32	Mörkläggningsgardinerna i förarhytten är öppna och säkrade	
33	Satellitsystemet avstängt	

Gasanläggning

34	Gasflaskorna är ordentligt fastsurrade i gasboxen	
35	Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen	
36	Huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängd, gasavstängningsventiler stängda ▷ Om det finns ett MonoControl- eller DuoControl-styrssystem med crashsensor kan gasavstängningsventilen och huvudavstängningsventilen vara öppna medan man kör.	

Elektrisk anläggning

37	Kontrollera spänningen på bodelsbatteriet och på startbatteriet (se kapitel 8). Om för låg batterispänning indikeras på panelen måste respektive batteri laddas. Beakta uppgifterna i kapitel 8 ▷ Resan skall påbörjas med fulladdat start- och bodelsbatteri.	
----	---	--

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för att köra husbilen.

4.1 Köra husbilen

- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Vid starten av fordonets motor kan varningssignaler, exempelvis varningssignalen som anger att fotsteget är utfällt, höras. Vid vissa förhållanden (kallstart på vintern) kan det dröja upp till 15 sekunder efter fordonstarten tills dessa varningssignaler hörs.
- ▶ Ett säkerhetsbälte finns monterat vid de sittplatser som får användas under färd. Under färd ska säkerhetsbältet alltid användas.
- ▶ Ta aldrig av säkerhetsbältet under färden.
- ▶ Alla personer som åker med måste sitta på fordonssätena.
- ▶ Dörrspärren får inte öppnas.
- ▶ Undvik att bromsa för kraftigt.
- ▶ Om ett navigationssystem används: ändra endast färdmålet när fordonet står still. Kör till en rastplats/parkeringsplats eller till något annat ställe, där man kan stanna säkert, för att ändra färdmålet.
- ▶ Återge inte DVD-skivor på navigationssystemets monitor under körningen.

- ▷ Kör långsamt på dåligt väglag.
- ▷ Kör extra försiktigt när du kör ombord på en färja, kör över ojämnheter eller backar. Stora fordon kan svänga ut rätt mycket i sidled när man kör i kurvor eller "fastna" nertill om läget är ofördelaktigt. Underredet eller delar som sitter på underredet, t.ex. motorcykelhållare, kan skadas.

- ▷ Tillverkaren ansvarar inte för skador eller olycksfall som inträffar på grund av att dessa anvisningar inte efterföljs.
- ▷ De beskrivna säkerhetanvisningarna i kapitel 2 måste följas.

4.2 Körhastighet

- ▶ Fordonet har en kraftig motor. Det står alltså tillräckliga stora reserver till förfogande vid svåra trafiksituationer. Denna höga kapacitet tillåter en hög sluthastighet och en enastående körhastighet.
- ▶ Fordonet erbjuder en stor motståndskraft mot vind. Särskild fara föreligger vid plötslig sidvind.
- ▶ Ojämn eller ensidig lastning förändrar köregenskaperna.
- ▶ På okända vägar kan svåra körförhållanden och överraskande trafiksituationer uppstå. För din egen säkerhet bör du anpassa hastigheten efter den rådande trafiksituationen och omgivningen.
- ▶ Håll gällande hastighetsbegränsningar.

4.3 Bromsar

- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

Före varje start

Test-bromsa före varje resa och kontrollera då:

- Fungerar bromsarna?
- Reagerar bromsarna alltid på samma sätt?
- Fortsätter fordonet rakt fram även efter en kraftig bromsning?

4.4 Säkerhetsbälten

4.4.1 Allmänt

Fordonet är i bodelen utrustad med säkerhetsbälten på de sittplatser som föreskrivs i lagen. Beakta gällande, nationella bestämmelser för användning av säkerhetsbälten.

- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Kläm eller skada inte säkerhetsbältena. Skadade säkerhetsbälten skall bytas ut av en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Ändra inte säkerhetsbältenas fästpunkter, upprullningsautomatiken eller låsanordningarna.
- ▶ Varje enskilt säkerhetsbälte ska endast användas av **en** vuxen person.
- ▶ Fäst inte andra föremål med säkerhetsbältet samtidigt som en person använder det.
- ▶ Normala säkerhetsbälten räcker inte som skydd för personer som är mindre än 150 cm långa. I dessa fall krävs extra säkerhetssystem. Beakta respektive certifikat.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. Vi rekommenderar att fästa bilbarnskydd på den andra sitsraden.
- ▶ Säkerhetsbälten skall bytas ut efter olycksfall.
- ▶ Under färden får stolens ryggstöd inte fällas ner för långt. Säkerhetsbältets skyddsfunktion säkerställs då inte.

4.4.2 Använda säkerhetsbälten på rätt sätt

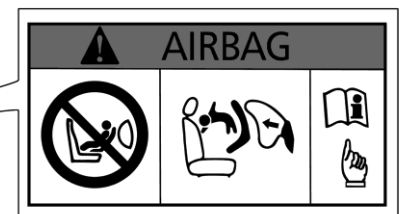
- ▶ Bältet får inte snurras. Bältet ska sitta slätt mot kroppen.
- ▶ När man spänner fast säkerhetsbältet är det viktigt att man sitter riktigt.

Säkerhetsbältet är korrekt placerat om den nedre delen sitter under magen och över höftbenen. Den övre delen måste vara placerat över bröstet och axeln (inte över halsen). Bältet måste alltid sitta spänt över kroppen. Tjocka kläder bör tas av före färd.

4.5 Bilbarnskydd

- ▶ Barn under 13 år, som är kortare än 150 cm, ska använda lämpligt och godkänt bilbarnskydd under färden.
- ▶ Spänn fast barnet innan färden börjar, och se till att barnet är fastspänt under hela färden.
- ▶ Bakåtvända bilbarnskydd får inte monteras eller användas på passagerarstolen om det finns krockkudde (airbag) på passagerarsidan. Bekakta varningsmärkena i fordonet.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. När den främre airbagen på passagerarstolen är aktiverad, får endast framåtriktade bilbarnskydd användas på den främre passagerarstolen.
- ▶ Bilbarnskydd som är vända bakåt får **aldrig** användas på en stol med **aktiverad främre airbag**. Detta kan leda till att barn **dör** eller får **allvarliga skador**.

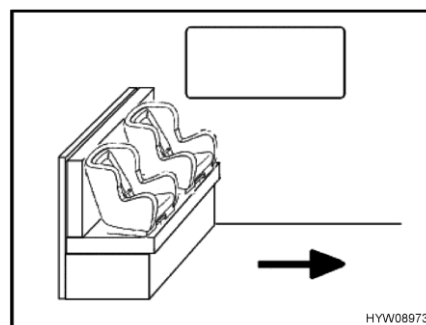
HYW09354

Bild 11 Varningsmärke bilbarnskydd (passagerarsolskydd)

Inga bakåtvända bilbarnskydd på passagerarstolen

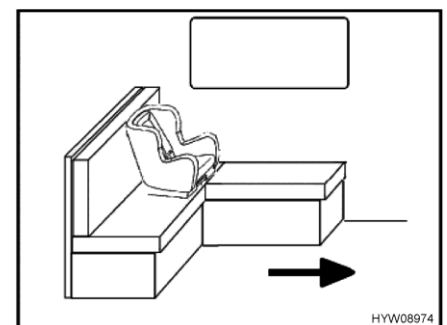
Passagerarstolen är utrustad med en airbag. Om denna airbag är aktiverad får inget bakåtvänt bilbarnskydd användas på passagerarstolen. Om airbagen utlöses vid en olycka skulle detta leda till att barnet dör eller får allvarliga skador. På solskyddet finns ett varningsmärke (Bild 11) som uppmärksammar den här risken.

Airbagen för passagerarstolen kan avaktiveras. Anvisningar om detta finns i instruktionsboken till basfordonet.

HYW08973

Bild 12 Barnstolar på sittbänken

HYW08974

Bild 13 Barnstol på L-sittbänken

Pil i Bild 12 och Bild 13 visar färdriktningen.

På sittbänken (Bild 12) är barnstolar endast tillåtna, om bordet har tagits bort och förvaras säkert. Maximalt 2 barnstolar kan monteras.

På L-sittbänken (Bild 13) är endast en barnstol vid fönstret tillåten. Ryggdynan på sidoväggen måste tas bort, om barnstolen finns monterad. För fasta bord dras bordsskivan i riktning mot fordonets mitt och låses fast.

Bilbarnskydden delas in i fem grupper:

Grupp	Kroppsvikt	Ålder (ca)
0	Till 10 kg	Upp till 9 månader
0+	Till 13 kg	Upp till 18 månader
I	9 kg till 18 kg	9 månader till 4 år
II	15 kg till 25 kg	3 år till 7 ½ år
III	22 kg till 36 kg	6 år till 12 år

Nedanstående tabell visar vilka bilbarnskydd som kan användas på vilka sittplatser.

Stolar	Åldersgrupper			
	< 10 kg (0-9 månader)	< 13 kg (0-24 månader)	9-18 kg (9-48 månader)	15-36 kg (4-12 år)
Passagerarstol fram	U ¹⁾	U ¹⁾	UF	UF
Andra sitsraden (sittbänk) Bild 12	U ²⁾	U ²⁾	U	U
Andra sitsraden (L-sittbänk) Bild 13	U ³⁾	U ³⁾	U	U

Märkningens betydelse:

U:	Lämpligt för universella barnskydd som är tillåtna för denna åldersgrupp
UF:	Passar till stödsystem som är riktade framåt, ur kategorin "universell", som är tillåtna för användning med denna viktklass
U ¹⁾ :	Endast vid avaktiverad airbag på passagerarsidan
U ²⁾ :	Endast vid borttagen bord
U ³⁾ :	Endast sittplats vid fönstret; ryggdynan på sidoväggen borttagen

4.6 Förarstol och passagerarstol

- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning.
- ▶ Stolarna måste vara låsta i färdriktning och får inte snurras under tiden som bilen kör.
- ▶ Vrid alltid stolarna så att sittytan pekar mot fordonets mitt och inte mot ytterväggen.

Nedan beskrivs hur förarstolen och passagerarstolen på I-Modellerna ställs in.

Inställningen av förarstolen och passagerarstolen på T-modeller beskrivs i instruktionsbok till basfordonet.

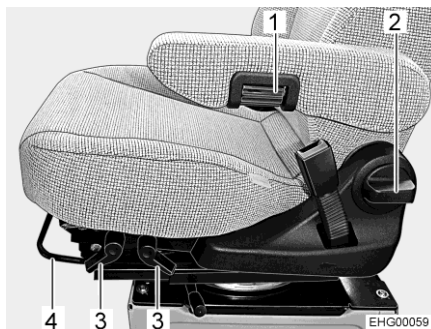

Bild 14 Stolinställning (Aguti GIS Liner)

Vrida stolen i färdläge

- Fäll upp båda armstöden.
- Skjut stolen antingen bakåt eller i mittläge.
- Sväng stolen i färdriktning och lås den i detta läge.

▷ Vridning av stolar i uppställt fordon beskrivs i kapitel 6.

Ställa in stolen i längdriktning

Förarstolen ska ställas in så att föraren bekvämt kan trycka ner pedalerna.

- Drag upp bygeln (Bild 14,4).
- Skjut stolen framåt eller bakåt.
- Släpp bygeln. Det måste höras att stolen hakar fast.

Ställa in sätets lutning

Ställ in sätets lutning så att låren ligger mot sätet utan tryck.

- Drag motsvarande spak (Bild 14,3) uppåt.
- Justera sätet i önskad vinkel genom att trycka eller släppa efter.
- Släpp spaken. Det måste höras att sätets yta hakar fast.

Ställa in stolshöjden

- Dra spaken som sitter bak till höger på stolen uppåt eller tryck den nedåt.

Ställa in ryggstödet

Ställ in lutningen på förarstolens ryggstöd så att man kan hålla i ratten med lätt böjda armar.

- Vrid (Bild 14,2) handtaget.
- Justera ryggstödet i önskad lutning genom att trycka eller släppa efter.
- Släpp handtaget. Det måste höras att ryggstödet hakar fast.

Ställa in armstödet

Armstöden kan ställas in steglöst i höjdlöd.

- Armstödet går lättare att ställa in om man först fäller upp det lite.
- Vrid på det räfflade hjulet (Bild 14,1) för att göra fininställningen. Beroende på vridriktning lutar armstödet framåt eller bakåt.
- Fäll ned armstödet och kontrollera läget.

4.7 Stolsvärme

Beroende på modell och utrustning kan förarstolen och passagerarstolen värmas. Brytaren för stolsvärme sitter till sidan om stolen.

Bild 15 Brytare för stolsvärme

- ▶ Stolsvärmerna fungerar endast när motorn är igång.

4.8 Sittplatsernas placering

- ▶ När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig i fordonet på de tillåtna sittplatserna. Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- ▶ Under körning är det förbjudet att sitta på de långsgående sittbänkarna.
- ▶ På sittplatserna gäller bilbälteslagen.

Sittplatser, som kan användas under färden, är utrustade med ett säkerhetsbälte.

4.9 Elmanövrerad fönsterhiss

- ▶ Om fönstret stängs okontrollerat kan personer eller föremål klämmas.
- ▶ Även om fordonet lämnas för bara några korta stunder skall nyckeln tas ur rattlåset. Annars kan barn manövrera fönsterhissen och kan därvid skada sig på fönstret.

På förarsidan är fordonet utrustad med en elmanövrerad fönsterhiss.

Bild 16 Brytare (elmanövrerad fönsterhiss på förardörren)

Öppna och stänga: ■ Tryck på brytaren (Bild 16).

4.10 Elmanövrerade ytterspeglar

- ▷ Den tvådelade ytterspeglens huvudspegel är också elmanövrerad och eluppvärmd.

Beroende på utförande är fordonet utrustat med två elmanövrerade och eluppvärmda ytterspeglar. Reglagen för inställning av ytterspeglarna och för spegelvärme finns på förardörren.

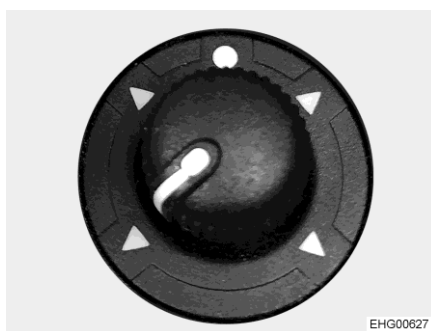

Bild 17 Brytare (elmanövrerade ytterspeglar)

Bild 18 Brytare (spegelvärme)

Ställa in:

- Bestäm vilken spegel som ska ställas in. Vrid för detta vridströmställaren (Bild 17) åt vänster eller höger.
- Ställ in spegeln genom att trycka vridströmställaren (Bild 17) i motsvarande riktning.

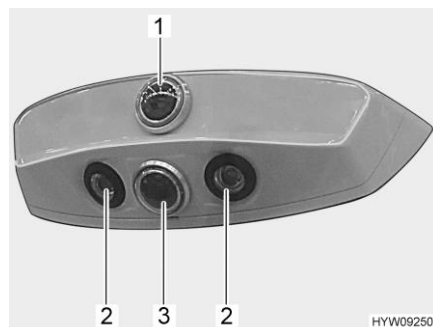
Slå på värmen:

- Tryck på brytaren (Bild 18). Den röda kontrollampan på reglaget visar att funktionen aktiverats.

4.11 Bakre kamera

Fordonet är utrustat med flera kameror. Bilden från backningskameran skickas, beroende på utrustning, till multimedia-/navigationssystemet och visas på displayen eller på en extern monitor.

En kameramodul är fastsatt på fordonets bakvagn.

- 1 Backspegelkamera
- 2 Belysning av det bakre området (lysdioder)
- 3 Backningskamera

Bild 19 Kameramodul

Kameramodulen kan växlas mellan följande driftlägen:

- Backningsläge/övervakningsläge: Backningskameran (Bild 19,3) tar upp närområdet bakom fordonet. Närområdet visas på displayen. Vid körning framåt visas ingen kamerabild.
- Körläge: Backspegelkameran (Bild 19,1) tar upp området längre bort bakom fordonet. Området längre från kameran visas på displayen ("3. backspegel").

När man lägger i backväxeln växlar kameramodulen automatiskt till backningsläget.

I kameramodulen är lysdioder (Bild 19,2) integrerade. Med dessa lysdioder kan området bakom fordonet belysas när det är mörkt (när man använder kameran och även oberoende av kameran).

4.12 Plisségardiner på förar- och passagerarfönstren

- ▶ Medan man kör ska plisségardinerna för förar- och passagerarfönstren vara öppna, låsta och säkrade.

- Säkra:
- Skjut försiktigt plisségardinerna för sidofönstren hela vägen bakåt.
 - Säkra plisségardinerna.

4.13 Motorhuv

- ▶ När motorhuv är öppen finns risk att skada sig i motorrummet.
- ▶ Motorn kan vara mycket varm även om den har varit avstängd en längre tid. Risk för brännskador!
- ▶ Utför inga arbeten i motorrummet när motorn är igång.
- ▶ Motorhuv ska alltid vara ordentligt stängd och låst när man kör. Kontrollera alltid att motorhuv har låsts när du har stängt. Dra i motorhuv för att kontrollera detta.

Bild 20 Låsspak (motorhuv)

Bild 21 Motorhuv

- Öppna:**
- Drag i spaken (Bild 20) nedtill på instrumentbrädan på fordonets vänstra sida.
 - Grip tag med båda händerna i den övre kanten av motorhuvens (Bild 21,1) och i kylargrillen.
 - Drag samtidigt motorhuvens framåt.
 - Sväng upp motorhuvens.
- Stänga:**
- Sväng ner motorhuvens.
 - Tryck på mitten av motorhuvens tills den låses hörbart med snäpplåset.
 - Säkerställ att motorhuvens är låst korrekt. Kontrollera genom att dra motorhuvens framåt med kraft.

4.14 Fylla på spolarvätska

Påfyllningsöppningen är inbyggd i den främre huvens.

Bild 22 Påfyllningsöppning (spolarvätskebehållare)

- Lås upp och öppna motorhuvens.
- Tag av locket (Bild 22,1) från spolarvätskebehållarens påfyllningsöppning.
- Fyll sakta på spolarvätskan.
- Tryck på locket på spolarvätskebehållarens påfyllningsöppning.
- Stäng motorhuvens.

4.15 Kontrollera oljenivån

- ▷ Oljemätsticken finns bakom den främre tvärbalken. Oljemätsticken är markerad med rött.

4.16 Tanka bränsle

- ▶ Vid tankning måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ Locken för bränslepåfyllningsröret och påfyllningsöppningen för dricksvattnet är ganska lika varandra. Kontrollera märkningen innan du fyller på tanken.

- ▷ Bränslepåfyllningsröret är märkt med texten "Diesel".
- ▷ Det blå AdBlue®-påfyllningsröret är märkt med etiketten "DEF/AdBlue®".
- ▷ Den utvändiga luckan, som sitter bakom bränslepåfyllningsröret, öppnas med basfordonets tändnyckel.

Påfyllningsrören sitter på utsidan av fordonet, framme till vänster.

Bild 23 Påfyllningsöppning

Bild 24 Varningssmärke (bränslepåfyllningsrör)

- ▷ För information och anvisningar om AdBlue®, se instruktionsboken för basfordonet.

4.17 Bogsering

- ▶ Om det inte går att vrida tändnyckeln i tändningslåset får inte fordonet bogseras. Då är styrningen spärrad.

- ▷ När fordonets motor inte är igång eller det är fel på elsystemet fungerar inte servostyrningen och bromsarna. Det är nödvändigt med stor kraft för att styra och bromsa.

- ▷ Dessutom måste anvisningarna i bruksanvisningen till basfordonet beaktas.
- ▷ Beakta gällande, nationella bestämmelser för bogsering.

När fordonet måste transporteras bort ska det i möjligaste mån ske genom bärgning på en transport eller släpvagn. Om det inte är möjligt rekommenderar vi att alltid använda en bogserstång. Bogserstången måste vara godkänd för fordonets vikt.

Hållaren till bogseröglan finns bakom ett lock på den främste stötstången på höger sida.

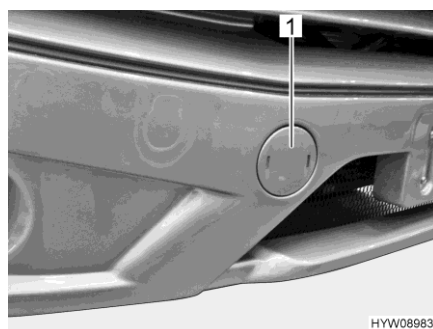

Bild 25 Lock (bogseröglans fäste)

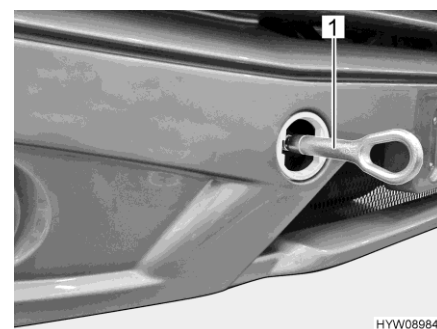

Bild 26 Bogserögla (monterad)

Montera bogseröglan:

- Lossa locket (Bild 25,1) med en skruvmejsel.
- För integrerade fordon: Montera förlängning till bogserögla.
- Montera bogseröglan (Bild 26,1) enligt anvisningarna i bruksanvisningen till basfordonet.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om uppställning av fordonet på campingområdet.

5.1 Parkeringsbromsen

Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp fordonet.

5.2 Fotsteg

- ▷ Om fotsteget inte är helt utfört och belastas, kan mekanismen skadas. Gå därför endast upp på fotsteget när det är helt utkört.

- ▷ När fotsteget fälls ut medan motorn är igång ljuder en varningssignal.

5.3 Nivåklossar

- ▷ Nivåklossar medföljer inte vid leverans. Tillbehörshandeln tillhandahåller olika modeller.

Nivåklossar gör det möjligt att utjämna höjdskillnaden så att fordonet står vågrätt på sluttningar och på ojämna uppställningsytor.

5.4 Stoppkloss

Använd en stoppkloss vid parkering av fordonet i uppförs- eller nedförsbackar.

Om fordonets tekniskt tillåtna totalvikt överskrider 4 t ska en stoppkloss användas om man parkerar i uppförs- resp. nedförsbackar. Vid fordon med en total vikt på över 4 t är stoppkloss standard.

5.5 Belysning av det bakre området

Beroende på utrustning och modell är fordonet utrustat med belysning av det bakre området.

Bild 27 Vippkontakt (belysning av det bakre området)

Slå på belysningen av det bakre området:

- Tryck in vippkontakten (Bild 27) nedtill. Belysningen av det bakre området är påslagen.
- ▷ Det går bara att slå på belysningen av det bakre området när fordonets motor är avstängd. När belysningen av det bakre området är påslagen och fordonets motor startas, slocknar lysdioderna. När fordonsmotorn stängs av, slås belysningen av det bakre området på igen (förutsatt att vippkontakten trycks nedåt).

5.6 Stödben

5.6.1 Allmänna anvisningar

- ▷ Använd inte de fast monterade stöden som domkraft. Stöden har endast till uppgift att stabilisera fordonet när man har ställt upp det, det förhindrar att baxaxeln fjädrar ned.
- ▷ Se till att stöden belastats jämnt när fordonet ställs upp.
- ▷ Vrid, före färden, upp stöden till stoppläget, kör in dem helt och säkra dem.

- ▷ Om man ställer fordonet på mjuk mark som inte är stabil, ska en stor platta placeras under stöden för att förhindra att de sjunker ner i marken.
- ▷ Ställ fordonet så vågrätt som möjligt. Annars kan vattnet inte rinna ut ordentligt från duschkaret.

5.6.2 Stödben

- ▶ Stödbenen får inte användas som domkraft för arbeten under fordonet (som t. ex. hjulbyte eller underhållsarbete).
- ▶ Personer får aldrig ligga under det upplyfta fordonet.

- ▷ Innan stödbenen körs ut ska parkeringsbromsen dras åt.

- ▷ Beroende på modell är sexkanten är ledad så att hylsnyckeln kan placeras i ett bättre vridläge.

För att stödbenen alltid ska fungera optimalt ska stödets invändiga rör rengöras regelbundet och smörjas med fett.

Beroende på modell kan stödbenen justeras på längden.

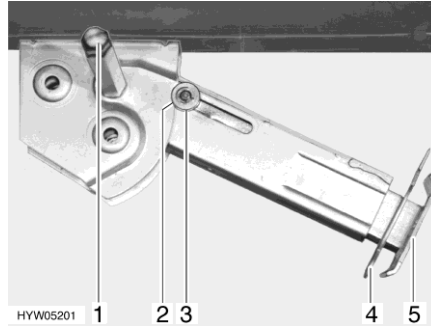

Bild 28 Stödben

- Köra ut:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 28,1) och vrid runt den tills stödbenet står rakt neråt.
 - Drag ut sprinten (Bild 28,4) ur stödbensförlängningen (Bild 28,5).
 - Drag ut benet så att den har önskad längd.
 - Sätt in sprinten i stödbensförlängningen igen.
 - Vrid sexkanten tills stödbenet helt ligger an mot marken och fordonet står vågrätt.
- Köra in:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 28,1) och vrid runt den tills stödbenet inte längre sitter mot marken.
 - Drag ut sprinten (Bild 28,4) ur stödbensförlängningen (Bild 28,5).
 - Skjut in stödbensförlängningen (Bild 28,5) helt och sätt in sprinten (Bild 28,4) i borrhålet på stödbensförlängningen.
 - Vrid på sexkanten (Bild 28,1) med hylsnyckeln tills stödbenet har svängts upp och styrbrickan (Bild 28,3) befinner sig längst upp i skåran (Bild 28,2).

- ▷ Beakta, före färden: Är alla stödben helt inkörda, alla stödbensförlängningar helt inskjutna och säkrade med sprinten?

5.7 230 V-anlutning

Till fordonet kan man ansluta en extern 230 V-försörjning (se kapitel 8).

5.8 Kylskåp

- ▶ När kylskåpet har ställts in på 12 V förbrukar den ständigt ström. Växla därför till gasdrift när fordonsmotorn **inte** är igång och fordonet **inte** är anslutet till 230 V-försörjningen.

Vid apparater med automatiskt energival fungerar automatisk drift av kylskåpet med 12 V endast när bilmotorn är igång. Ställ om kylskåpet på 230 V-drift eller gasdrift när fordonsmotorn är avstängd.

5.9 Markis

- ▷ Om stödbenen inte är uppställda får markisen köras ut högst 1 meter.
- ▷ Kör in markisen vid kraftig blåst, samt vid regn- eller snöväder.
- ▷ Gör ett stödben kortare vid lätt regn så att vattnet kan rinna av markisen.
- ▷ Vid lätt vind eller regn skall markisen spännas fast på båda sidor med rep.
- ▷ Kör endast in markisen när markisduken är torr. Om markisen måste köras in när markisduken är blöt: Kör ut markisen så snart som markisduken har torkat.
- ▷ Före inkörning ska löv och grovt smuts avlägsnas från markisen.

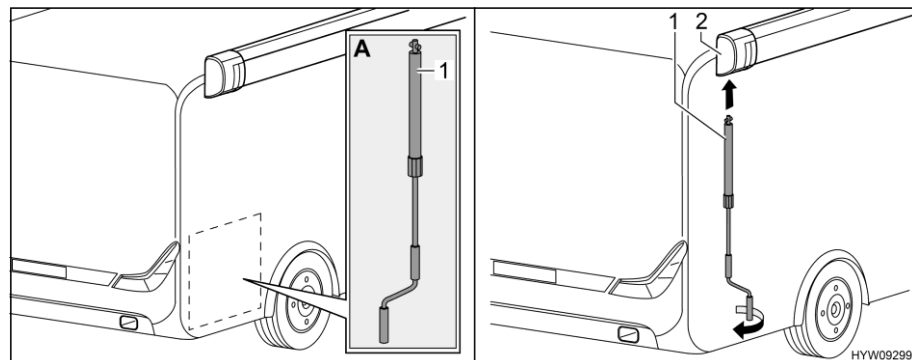

Bild 29 Montera veven

Köra ut markisen:

- Ta ut veven (Bild 29,1) ur det bakre lastutrymmet (Bild 29,A).
- Sätt veven i markisens bajonettfässa (Bild 29,2).
- Vrid veven moturs tills markisen har körts ut högst 1 m.

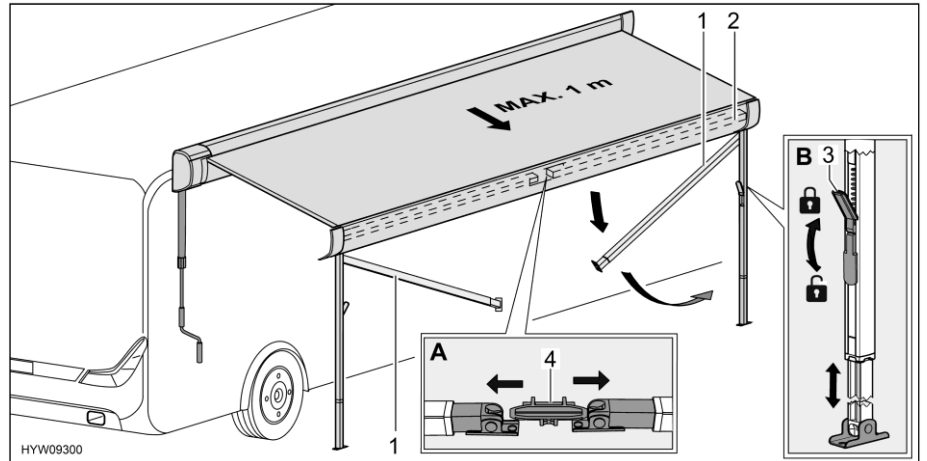

Bild 30 Förbereda stödfötterna

- Lossa stödfötterna (Bild 30,1) ur fästet (Bild 30,4) i frontlisten (Bild 30,2). Tryck stödfötterna lätt utåt (Bild 30,A).
- Fäll ut stödfötterna.
- Lossa stödfötternas lås (Bild 30,3). Fäll ned låsarmen.
- Dra ut stödfötternas nedre del till önskad längd (Bild 30,B).
- Fäll upp stödfötterna.
- Stäng stödfötternas lås (Bild 30,3). Fäll upp låsarmen.

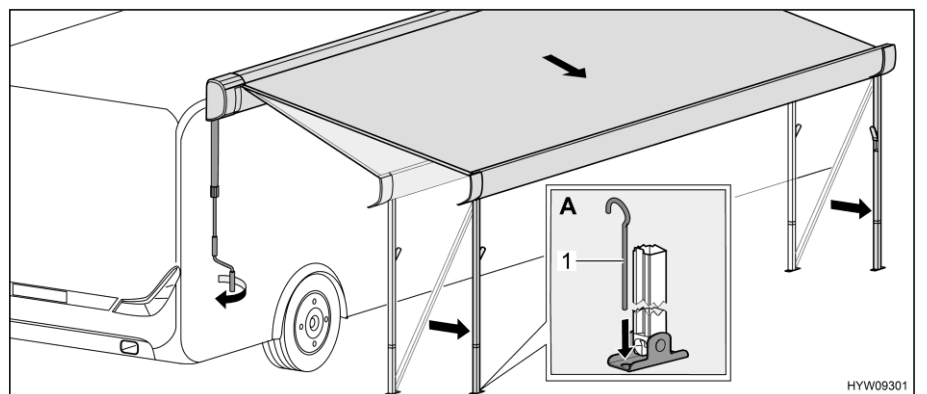

Bild 31 Placera markisen i ändläge

- Kör ut markisen helt med veven. Ompositionera stödfötterna flera gånger.
- Ställ in stödfötterna på önskad höjd.
- Dra bort veven och placera den i det bakre lastutrymmet.
- Fäst stödfötterna med tältpinnar (Bild 31,1) på marken (Bild 31,A).

-
- Fälla in markis:*
- Ta bort eventuella spännlinor och tältpinnar.
 - Stoppa veven i markisens bajonettfassning och vrid med den medurs, tills markisen kör in till cirka 1 m.
 - Rengör stödfötterna vid behov.
 - Öppna spärren på stödbenen. Fäll ned låsarmen.
 - Skjut in den nedre delen av stödfötterna helt.
 - Fäll in de båda stödfötterna efter varandra i frontlisten och låt dem haka in. Tryck då stödfötterna lätt utåt.
 - Fortsätt veva tills markisen har körts in helt.
 - Dra veven ur bajonettfassningen och lagra den.

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för att bo i fordonet.

6.1 Dörrar

- ▶ Kör endast med stängda dörrar.

- ▷ Låsning av dörrarna kan förhindra att de öppnas av sig själva, t. ex. vid en olycka.
- ▷ Låsta dörrar förhindrar dessutom att någon kan komma in i fordonet utifrån t. ex. om du måste stanna vid en ljussignal. I en nödsituation kan det emellertid vara ett problem om dörrarna är låsta.
- ▷ Lås alltid dörrarna när du lämnar fordonet.

6.1.1 Centrallås

- ▷ Centrallåset låser förardörren, passagerardörren och påbyggnadens högra och vänstra garagedörr.
- ▷ Om någon av dörrarna eller garagedörren är öppen kan centrallåset inte låsas. En varningston hörs och varningslampan "Dörr öppen" tänds på instrumentbrädan.
- ▷ De andra utvändiga luckorna övervakas av centrallåset, men låses inte. Om någon av de utvändiga luckorna är öppen kan centrallåset inte låsas. En varningston hörs och varningslampan "Dörr öppen" tänds på instrumentbrädan.
- ▷ Om motorn startas medan en av de övervakade dörrarna eller utvändiga luckorna är öppen, utlöses det en varningston och varningslampan "Dörr öppen" på instrumentbrädan lyser.
- ▷ Om ingen dörr öppnas inom 30 sekunder efter en tryckning på upplåsningsknappen låser centrallåset dörrarna igen automatiskt.

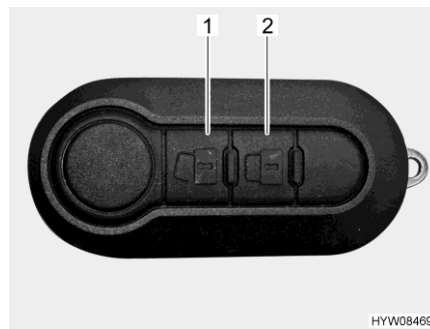

Bild 32 Fjärrstyrning (centrallås)

- Låsa upp:**
- Tryck en gång kort på knapp (Bild 32,1). Dörrlåsen är upplåsta. Låsknappen skjuts ut automatiskt.
- Låsa:**
- Tryck en gång kort på knapp (Bild 32,2). Dörrlåsen är låsta. Om alla lås har låsts, aktiveras det ett meddelande via körriktningsvisaren på fordonet.

6.1.2 Ingångsdörr, utsida

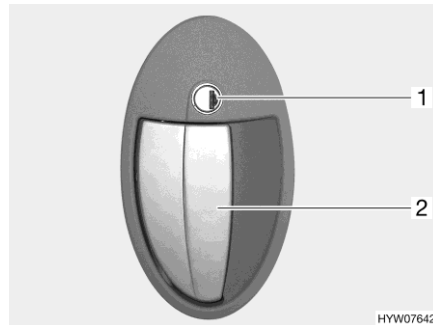

Bild 33 Dörrlås (ingångsdörr utsida)

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 33,1) och vrid den medurs tills dörrlåset låses upp.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.
 - Drag i dörrhandtaget (Bild 33,2). Dörren är öppen.
- Låsa:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 33,1) och vrid den moturs tills dörrlåset har låsts.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.

6.1.3 Ingångsdörr, insida

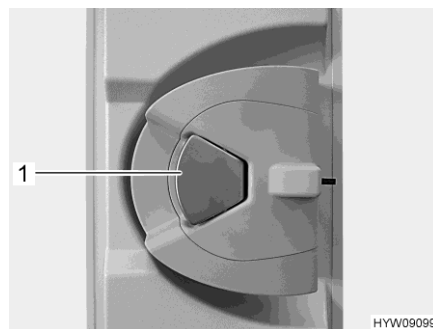

Bild 34 Dörrlås (ingångsdörr insida)

- Öppna:**
- Om dörrlåset är låst: Dra en gång i dörrhandtaget (Bild 34,1). Dörren är upplåst.
 - Drag i dörrhandtaget (Bild 34,1). Dörren är öppen.
- Låsa:**
- Tryck ned dörrhandtaget (Bild 34,1).

6.1.4 Förardörr, ingångsdörr, utsida

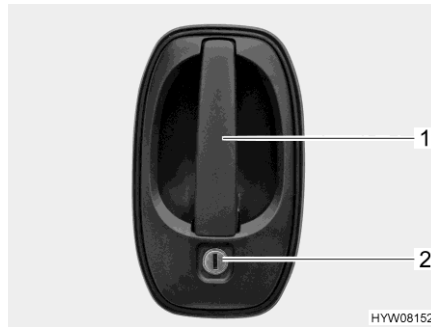

Bild 35 Dörrlås (förardörr/ingångsdörr på utsidan)

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 35,2) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts upp.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.
 - Drag i dörrhandtaget (Bild 35,1). Dörren är öppen.
- Låsa:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 35,2) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.

6.1.5 Förardörr, ingångsdörr, insida

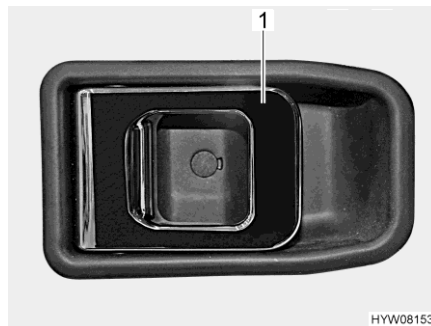

Bild 36 Dörrlås (förardörr/ingångsdörr på insidan)

- Öppna:**
- Drag i handtaget (Bild 36,1). Dörrlåset låses upp respektive öppnas.
- Låsa:**
- Tryck ned handtaget (Bild 36,1). Dörrlåset låses.

6.1.6 Insektsskydd på ingångsdörren, utdragbart

- ▷ Öppna insektsskyddet helt innan ingångsdörren stängs.
- ▷ Ta tag i listen med båda händer när du stänger och öppnar. Det minskar risken att insektsskyddet låser sig i ledningarna (Bild 38,1).
- ▷ När du öppnar och stänger insektsskyddet, skall du inte trycka på nätområdet.
- ▷ Håll hundar och katter borta från insektsskyddet.
- ▷ Skjut insektsskyddet alltid helt in i dörrfästet när du skall lämna fordonet.

- ▷ Påbyggnadsleverantörer godkänner inte garantin, om skador på klädseln orsakades genom tredje part eller genom egna fel.

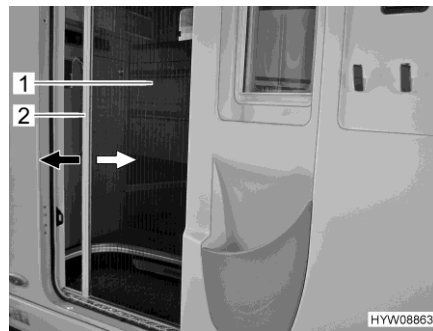

Bild 37 Insektsskydd (ingångsdörr)

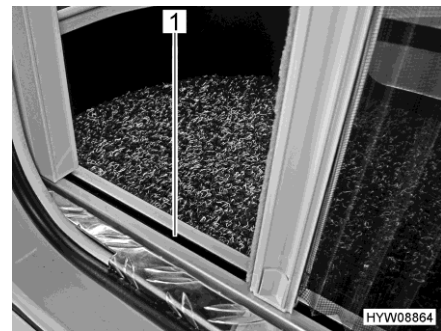

Bild 38 Insektsskydd (nedre ledning)

- Stänga:**
- Ta tag i listen (Bild 37,2) med båda händerna och dra insektsskyddet (Bild 37,1) jämnt ur dörrfästet.
 - Skjut insektsskyddet på den motstatta sidan från till anslaget.
- Öppna:**
- Ta tag i listen (Bild 37,2) med båda händerna och skjut insektsskyddet (Bild 37,1) med lätt tryck i dörrfästet.

6.2 Utvändiga luckor

- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Öppna resp. stäng alla lås på luckan för att öppna och stänga den utvändiga luckan.

- ▷ Då fordonet lämnas ska samtliga luckor på utsidan stängas.

Luckorna som finns på fordonets utsida har enhetliga låscylindrar. Därför kan man öppna eller låsa dem med en och samma nyckel.

6.2.1 Lucklås, ellipsformat

- ▷ Vid regn kan det komma vatten i det öppna lucklåset. Stäng därför låshandtaget.

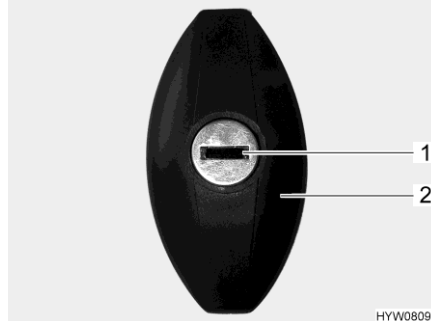

Bild 39 Lucklås (ellipsformat, låst)

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 39,1) och vrid ett halvt varv moturs. Låshandtaget (Bild 39,2) frigörs.
 - Dra ut nyckeln.
 - Vrid låshandtaget moturs ett halvt varv. Nu är luckan öppen.
- Stänga:**
- Stäng utvändiga luckan helt.
 - Vrid låshandtaget ett halvt varv medurs. Lucklåset har nu hakats fast, det är dock inte låst.
 - Stick in nyckeln i låscylindern.
 - Låshandtaget trycks i med nyckeln insatt, nyckeln vrids ett halvt varv medurs. Låshandtaget är nu låst.
 - Dra ut nyckeln.

6.3 Vädra

- ▶ Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste den förbrukade luften alltid ersättas. För detta finns det ventilationsanordningar i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation, takventiler eller golvventilation). Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.

- ▷ I vissa väderleksförhållanden kan kondens bildas på metallföremål trots att man vädrar tillräckligt mycket (t. ex. skruvarna på chassigolvet).
- ▷ Öppningar (t. ex. takventiler, kanterna på takluckor, eluttag, påfyllningsöppningar, luckor osv.) kan vara köldbryggor.

Kondensvatten

Se till att du alltid har en optimal luftcirkulation eller ventilation genom att vädra så ofta som möjligt. Endast om man vädra tillräckligt mycket kan man förhindra att det bildas kondensvatten och som en konsekvens därav mögel om det är kyligt eller kallt ute. När värmeeffekten, luftspridningen och ventilationen anpassas till varandra fås ett behagligt rumsklimat under den kalla årstiden. För att förhindra drag skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspridningen i basfordonet stå på cirkulationsdrift.

Om fordonet står stilla en längre tid bör man vädra regelbundet, bl a för att undvika för kraftig uppvärmning på sommaren. Vädra därvid inte bara rummet utan även de utifrån tillgängliga förvaringsutrymmena. När fordonet ställs upp i ett stängt utrymme (t. ex. garage) ska även uppställningsplatsen vädra. Kondensvatten kan leda till att det bildas mögel.

6.4 Fönster

- ▷ Fönstrena är försedda med mörkläggningsrullgardin eller plisségardin och insektsnät eller veckat insektsskydd. Mörkläggningsrullgardinen och insektsnätet går p.g.a. dragkraften automatiskt tillbaka till sitt utgångsläge igen när man lossar låsanordningen. För att denna fjäderanordning inte ska ta skada bör man alltid låta mörkläggningsrullgardinen/insektsnätet långsamt gå tillbaka till utgångsläget. Plisségardinen och det veckade insektsskyddet består av tunt material. Dra försiktigt tillbaka plisségardinen eller insektsskyddet i handtaget till utgångsläget, håll i handtaget så att plisségardinen eller insektsskyddet inte skadas.
- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ Ta tag i mitten av kantlisten för att öppna eller stänga rullgardinerna. Om man inte tar i mitten på kantlisten kan rullgardinen klämmas eller skadas.
- ▷ När mörkläggningsrullgardinen eller plisségardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen och fönstret. Fönstret kan skadas. Stäng därför mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen endast till 2/3 vid starkt solljus. Ställ dessutom fönstret i läge för "kontinuerlig vädning".
- ▷ Stäng fönstren innan körningen påbörjas.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga fönstrena så mycket att fukt inte kan tränga in.

- ▷ Då fordonet lämnas ska alla fönster vara stängda.
- ▷ Vid extrema väderleksförhållanden eller stora temperaturskillnader kan det bildas lite kondensvatten på insidan av de dubbla akrylglasrutorna. Rutan är så konstruerad, att kondensvattnet kan avdunsta igen om temperaturen ute stiger. Man behöver alltså inte vara rädd att akrylglasrutan tar skada av kondensvattnet.
- ▷ Solljus bleker med tiden tyget på dynorna. Färgförändringen går snabbare om temperaturen stiger kraftigt i fordonet. Därför rekommenderar vi att mörkläggningsgardinerna dras för fönstren vid starkt solljus. När fönstren mörkläggs skall det göras utan att värmeansamlingar uppstår.

6.4.1 Passagerarfönster

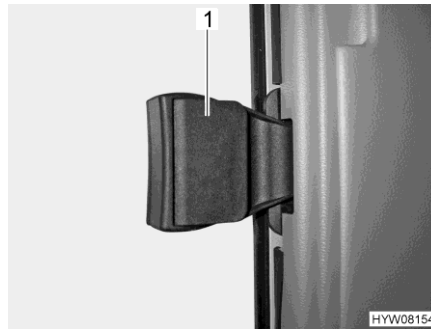

Bild 40 Passagerarfönster

- Öppna:**
- Fäll ut handtaget (Bild 40,1).
 - Skjut eller dra fönsterhalvan framåt till önskat läge.
- Stänga:**
- Stäng fönstret till stoppläget och se till att handtaget hakar i.

6.4.2 Överkantshängt fönster med automatik-spärrar

- ▷ Öppna fönstret helt så att spärren lossas. Om spärren inte frigörs och fönstret trots det stängs finns det risk för att fönstret går sönder p.g.a. stora trycket.
- ▷ När de överkantshängda fönstren öppnas skall det göras utan att vridspänningar uppstår. Fönster skall öppnas och stängas med jämn kraft.
- ▷ Låsarmen har en låsknapp. Vid varje manövrering av låsarmen måste låsknappen tryckas in.

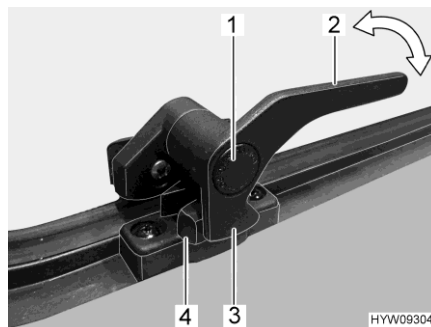

Bild 41 Låsarm (läget "stängd")

Bild 42 Överkantshängt fönster med automatik-spärr

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 41,1) och håll den nedtryckt.
 - Sväng låsarmen (Bild 41,2) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
 - Öppna det överkantshängda fönstret till önskat läge. Automatik-spärren (Bild 42,1) hakar fast automatiskt.

Det överkantshängda fönstret låses i önskat läge.

- Stänga:**
- Öppna det överkantshängda fönstret så mycket att spärren frigges.
 - Stäng det överkantshängda fönstret.
 - Tryck på låsknappen (Bild 41,1) och håll den nedtryckt.
 - Sväng låsarmen (Bild 41,2) ett kvarts varv mot fönsterkarmen. Låsspaken (Bild 41,3) på låsarmen sitter helt på fönsterlåsets insida (Bild 41,4).

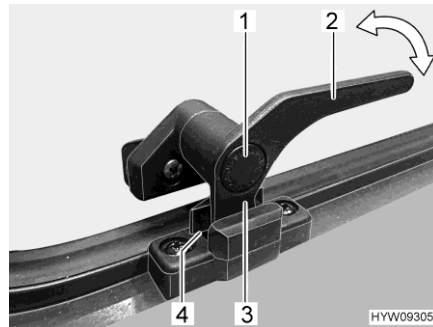

Bild 43 Låsarm (läget "kontinuerlig vädning")

Kontinuerlig vädning

Med hjälp av låsarmen kan man låsa det överkantshängda fönstret i två olika lägen:

- I läget "kontinuerlig vädning" (Bild 43)
- I läget "helt stängt" (Bild 41)

För att ställa det överkantshängda fönstret i läge för "kontinuerlig vädning":

- Tryck på låsknappen (Bild 43,1) och håll den nedtryckt.
- Sväng låsarmen (Bild 43,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
- Tryck upp det överkantshängda fönstret något.
- Vrid tillbaka låsarmen. Därvid måste låsarmens låsspak (Bild 43,3) föras in i spåret på fönsterlåset (Bild 43,4).
- Släpp låsknappen (Bild 43,1).
- Kontrollera att låsknappen inte är intryckt, den ska säkra låsarmen.

Det överkantshängda fönstret får inte stå i läget "kontinuerlig vädning" under körning.

Vid regn kan det komma in vatten i bodelen om det överkantshängda fönstret står i läget "kontinuerlig vädning". Därför bör man stänga fönstret helt när det regnar.

6.4.3 Plisségardin och insektsnät

Fönstren är försedda med plisségardiner och insektsnät. Plisségardinen och insektsnätet sitter ihop.

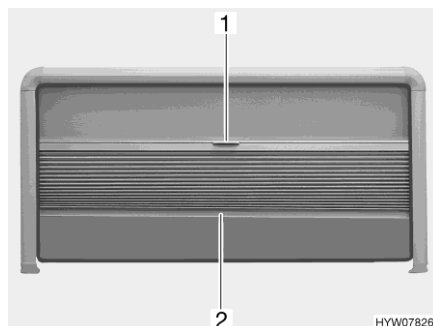

Bild 44 Plisségardin och insektsnät
(överkantshängt fönster)

Plisségardin Plisségardinen sitter i den övre fönsterramen.

Stänga: ■ Ta tag i mitten på plisségardinens kantlist (Bild 44,2) och dra försiktigt ned den.

Öppna: ■ Håll plisségardinens kantlist (Bild 44,2) i mitten och skjut upp plisségardinen försiktigt.

Insektsnät Insektsnätet finns i den övre fönsterramen.

Stänga: ■ Drag ned insektsnätet (Bild 44,1) i handtaget.
■ Skjut insektsnätet steglöst.

Om insektsnätet inte dras ända ned kan plisségardinen dras ända ut till sidan på fönsterramen.

Öppna: ■ Drag upp insektsnätet helt (Bild 44,1), drag i handtaget.

6.4.4 Plisségardiner på förar- och passagerarfönstren

Stänga: ■ Lossa fästbandet till plisségardinen.
■ Dra försiktigt i plisségardinen tills magnetlåset håller plisségardinen på plats.

Öppna: ■ Dra eller skjut tillbaka plisségardinen försiktigt.
■ Sätt fast plisségardinen med fästband.

6.5 Takluckor

Beroende på modell har fordonet takluckor med eller utan inbyggd ventilation. När en taklucka utan inbyggd ventilation är monterad sker ventilationen över takventiler.

- ▶ Ventilationsöppningarna till ventilationssystemet måste alltid vara öppna. Täck aldrig för ventilationerna, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv.

- ▷ Takluckorna är försedda med mörkläggningsrullgardin eller plisségardin och insektsnät. Mörkläggningsrullgardinen och insektsnätet går p.g.a. dragkraften automatiskt tillbaka till sitt utgångsläge igen när man lossar låsanordningen. För att denna fjäderanordning inte ska ta skada bör man alltid låta mörkläggningsrullgardinen/insektsnätet långsamt gå tillbaka till utgångsläget.
- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ När mörkläggningsrullgardinen resp. plisségardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen och takluckan. Takluckan kan skadas. Stäng därför mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen endast till 2/3 vid starkt solljus. Öppna takluckan något eller ställ den i ventilationsläge.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga takluckorna så mycket att fukt inte kan tränga in.
- ▷ Gå inte på takluckorna.
- ▷ Stäng takluckorna innan körningen påbörjas.
- ▷ Kontrollera låset till takluckorna innan resan påbörjas.

- ▷ Då fordonet lämnas ska alla takluckor vara stängda.
- ▷ Solljus bleker med tiden tyget på dynorna. Färgförändringen går snabbare om temperaturen stiger kraftigt i fordonet. Därför rekommenderar vi att mörkläggningsgardinerna dras för över takluckorna till 2/3 om fordonet står i starkt solljus.

6.5.1 Uppfällbar taklucka

Den uppfällbara takluckan kan öppnas på ena sidan. Tre olika lutningsvinklar och ett ventilationsläge är inställbara.

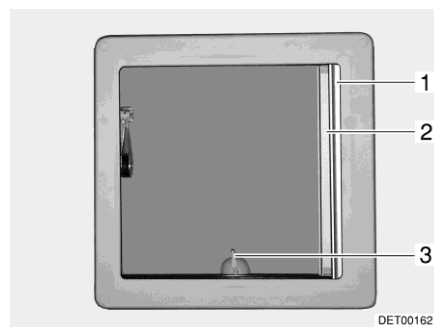

Bild 45 Uppfällbar taklucka

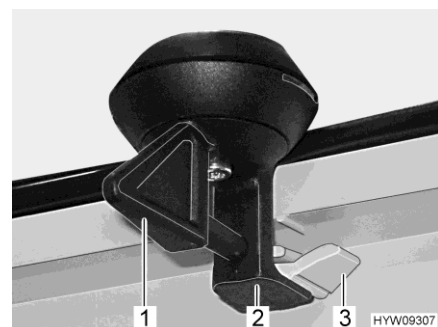

Bild 46 Lås (uppfällbar taklucka)

Fälla upp:

- Vrid spaken (Bild 45,3 resp. Bild 46,1) ett kvarts varv.
- Tryck upp den uppfällbara takluckan med spaken.

- Stänga:**
- Den uppfällbara takluckan dras neråt i spaken.
 - Vrid spaken ett kvarts varv. Låset (Bild 46,2) måste glida in i den nedre spärren (Bild 46,3).

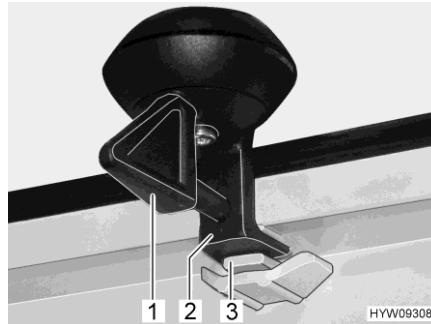

Bild 47 Lås (ventilationsläge)

- Låsa i ventilationsläge:**
- Den uppfällbara takluckan dras neråt i spaken.
 - Vrid spaken (Bild 47,1) ett kvarts varv. Låset (Bild 47,2) måste glida in i det övre spåret (Bild 47,3).

- ▷ Vid regn kan det komma in vatten i bodelen om den uppfällbara takluckan står i ventilationsläget. Därför skall den uppfällbara takluckan stängas helt.

Plisségardin Plisségardinen kan stängas i valfritt läge vid öppen eller stängd uppfällbar taklucka.

- Stänga:**
- Drag ut plisségardinen (Bild 45,1) och släpp den i önskad position. Plisségardinen stannar i denna position.

- Öppna:**
- För tillbaka plisségardinen långsamt till utgångsläget med handtaget.

Insektsnät

- ▷ Insektsnätet kan skadas om det stängs när den uppfällbara takluckan är stängd. Därför får insektsnätet endast stängas när den uppfällbara takluckan är öppen.

- Stänga:**
- Drag ut insektsnätet (Bild 45,2) tills det hakar in i låset på motsatta sidan.

- Öppna:**
- Tryck lätt uppåt på insektsnätets list. Spärren lossas.
 - Insektsnätet förs långsamt tillbaka till utgångsläget.

6.5.2 Vevmanövrerad taklucka

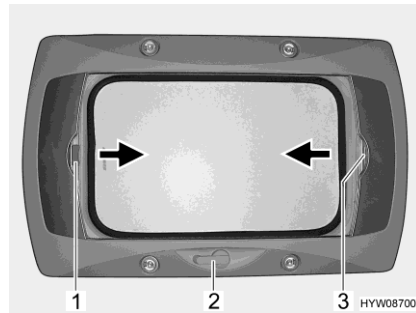

Bild 48 Vevmanövrerad taklucka

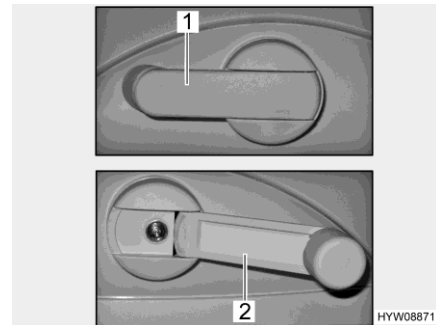

Bild 49 Handvev

Den vevmanövrerade takluckan kan öppnas med hjälp av handveven. För öppning och stängning fälls handveven ut (Bild 49,2). I viloställning är handveven infälld (Bild 49,1).

- Öppna:**
- Vrid på handveven (Bild 48,2) tills ett motstånd känns.
- Stänga:**
- Veva med hjälp av handveven tills den vevmanövrerade takluckan är helt stängd. Efter ytterligare två till tre varv kan den vevmanövrerade takluckan låsas.
 - Kontrollera låset. Tryck för detta med handen mot akrylglaset.

Plisségardin Plisségardinen kan stängas på valfritt läge. När plisségardinen är ihoplåst med insektsnätet, följer insektsnätet med när plisségardinen stängs.

- Stänga:**
- Drag i plisségardinens handtag (Bild 48,3) i pilens riktning och släpp i önskad position. Plisségardinen stannar i denna position.
- Öppna:**
- För tillbaka plisségardinen långsamt till utgångsläget med handtaget.

Insektsnät När insektsnätet är ihoplåst med plisségardinen, följer plisségardinen med när insektsnätet stängs.

- Stänga:**
- Drag, med handtaget (Bild 48,1), insektsnätet till plisségardinens handtag (Bild 48,3) på den motsatta sidan, där det hakas i.
- Öppna:**
- Tryck insektsnätets handtag (Bild 48,1) bakåt, uppåt och haka av insektsnätet från plisségardinen (Bild 48,3).
 - Insektsnätet förs långsamt tillbaka med handtaget.

6.5.3 Taklucka med fläkt

- ▷ För att skydda batteriet går fläkten tillbaka till nivå 1 efter en timme på nivå 6.

Takluckan är försedd med insektsnät, mörklägningsrullgardin och en inställningsbar fläkt för ventilation.

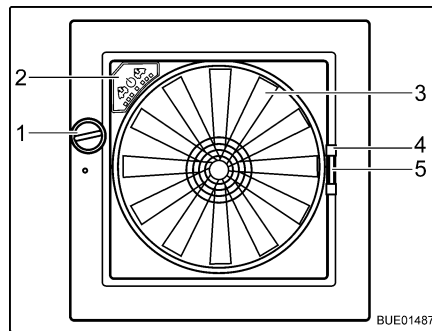

Bild 50 Taklucka Omni-Vent

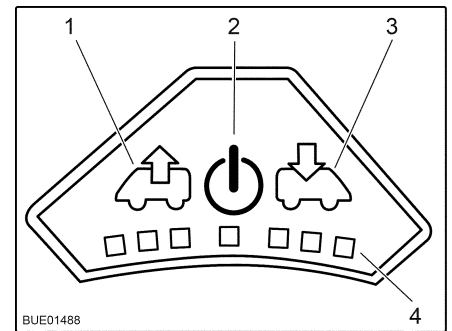

Bild 51 Fläktreglage

- Öppna:** ■ Vrid på vredet (Bild 50,1) tills önskad öppningsvinkel har nåtts.
- Stänga:** ■ Vrid på vredet (Bild 50,1) tills takluckan är helt stängd.

Insektsskydd Stänga och öppna insektsskyddet:

- Stänga:** ■ Dra insektsskyddet i handtaget (Bild 50,4) till motstående ramsida.
- Öppna:** ■ Tryck samman handtaget vid insektsskyddet. Spärren lossas.
 ■ För långsamt tillbaka insektsskyddet med handtaget.

Mörklägningsgardin Så här stängs och öppnas mörklägningsgardinen:

- Stänga:** ■ Tryck ihop mörklägningsgardinens handtag (Bild 50,5).
 ■ Dra ut mörklägningsgardinen till önskat läge och släpp den. Mörklägningsgardinen stannar i den här positionen.
- Öppna:** ■ Tryck ihop mörklägningsgardinens handtag.
 ■ Skjuta långsamt fram mörklägningsgardinen till utgångsläget.

Fläkt När takluckan är öppen kan kupén ventileras och vädras med fläkten (Bild 50,3) i 6 nivåer. Fläkten regleras via reglagen (Bild 50,2).

- Slå på:** ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 51,2). Fläkten går i komfortläge (vädring med lägsta fläktvarvtal).
- Avluftning:** ■ För att höja fläktvarvtalet: Tryck på vädringsknappen (Bild 51,1). Fläktvarvtalet i vädringsriktningen ökar en nivå. Lysdioderna (Bild 51,4) visar de olika nivåerna.
 ■ För att minska fläktvarvtalet: Tryck på ventilationsknappen (Bild 51,3). Fläktvarvtalet minskar en nivå.

- Ventilera:**
- För att höja fläktvarvtalet: Tryck på ventilationsknappen (Bild 51,3). Fläktvarvtalet i ventilationsriktningen ökar en nivå. Lysdioderna (Bild 51,4) visar de olika nivåerna.
 - För att minska fläktvarvtalet: Tryck på vädringsknappen (Bild 51,1). Fläktvarvtalet minskar en nivå.

- Förstärkningsfunktion:**
- Tryck på ventilationsknappen i ca 3 sekunder. Fläkten växlar till den högsta ventilationsnivån och går automatiskt tillbaka till den nivå som ställts in sedan tidigare efter ca 5 minuter.
 - Tryck på vädringsknappen i ca 3 sekunder. Fläkten växlar till den högsta vädringsnivån och går automatiskt tillbaka till den nivå som ställts in sedan tidigare efter ca 5 minuter.

- Slå från:**
- Tryck på på/av-knappen (Bild 51,2). Fläkten stannar och lamporna släcks.

6.6 Stolar, vrida

- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning. Under resan måste de svängbara stolarna vara låsta i färdriktningen.
- ▶ Vrid alltid stolarna så att sittytan pekar mot fordonets mitt och inte mot ytterväggen.

- ▷ Inställning av sittposition och armstöd beskrivs i kapitel 4.
- ▷ Nedan beskrivs inställningen av förarstolen och passagerarstolen på I-modeller.
- ▷ Vridningen av förarstolen och passagerarstolen på T-modeller beskrivs i instruktionsboken till basfordonet.

Spaken för att svänga stolen sitter på sidan av stolen.

Bild 52 Spak (vridning av stolen)
(Aguti GIS-Liner)

- Vrida:**
- Fäll upp båda armstöden på förarstolen/passagerarstolen.
 - Skjut förarstolen/passagerarstolen antingen bakåt eller i mittläge.
 - Dra spaken (Bild 52,1) framåt för att svänga stolen. Stolen lossas från låst läge.

6.7 Förvaringsutrymme

- ▶ Beakta säkerhetsanvisningarna (dekaler) som hänvisar till att ett utrymme inte kan användas som förvaringsutrymme (t. ex. gasflaskulåda eller utrymmen i närheten av elektriska ledningar).
- ▶ Vid lastning skall de tillåtna lasterna för fram- och bakaxlar och den tillåtna totalvikten beaktas (se avsnitt 3.2.3).
- ▶ I bodelen skall det inte finns några vätskor som innehåller hälsofarliga gaser.
- ▶ Stäng fast vätskebehållaren och säkra den mot att den glider bort eller faller ned.
- ▶ Förvara tunga föremål alltid i fotutrymmet säker och säkrad mot bortglidning. Lättare föremål kan också förvara i högre liggande utrymmen.

- ▷ Förvara inga fuktiga kläder i skåpen eller förvaringsutrymmen.

- ▷ Vid förvaring av laster skall du tänka på, hur bra tillgängliga de olika föremålen skall vara och hur ofta de kommer att användas.

I fordonet finns det följande möjligheter till förvaring:

- Utrymmet mellan golvet (går att komma åt inifrån ut)
- Bakre lastutrymme
- Förvaringslådor
- Hängskåp

6.7.1 Förvaringsfack i mellangolvet

- ▷ Beroende av utrustningen måste heltäckningsmattan först läggas åt sidan, så att du kan komma åt förvaringsfacken.

Förvaringsfacken går att komma åt från bodelen via locket. Anordning av förvaringsfack beror på modellen.

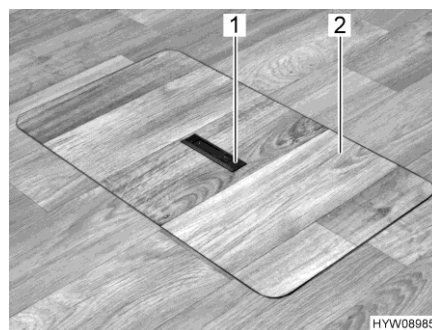

Bild 53 Lock för golvförvaringsfacket (handtag sänkt)

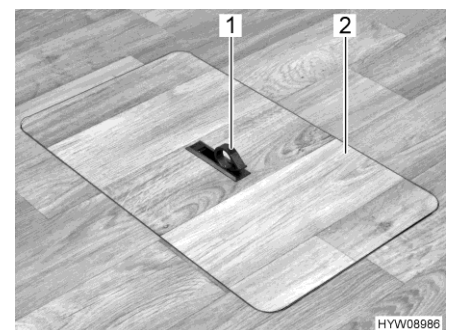

Bild 54 Lock för golvförvaringsfacket (handtag utsvängd)

Öppna:

- Lägg eventuellt heltäckningsmattan åt sidan.
- Tryck nedåt på ena sidan av gripplattan (Bild 53,1). Handtaget (Bild 54,1) svängs upp.
- Ta bort locket (Bild 54,2) uppåt.

- ▶ Stäng locket igen så fort det går och haka in handtaget. Annars finns det risk för att du snubblar över det öppna golvförvaringsfacket eller handtaget som sticker ut.
- ▶ Knäck inte heltäckningsmattan.
- ▶ Låt inte heltäckningsmatta ligga i utrymmet. Risk för att du snubblar!

- Stänga:**
- Sätt locket (Bild 54,2) i ramen i golvet.
 - Sväng ner med handtaget.

6.8 Bord

6.8.1 Lyftbord med frigöringsknapp

- ▷ Den sänkta bordsskivan får belastas först när dynan har placerats korrekt på bordsskivan (se avsnitt 6.12). I annat fall kan bordet skadas.

Bordsskivan kan förskjutas i längd- och tvärriktning samt vridas. Med lyftmekanismen kan bordet sänkas och användas som sängstomme.

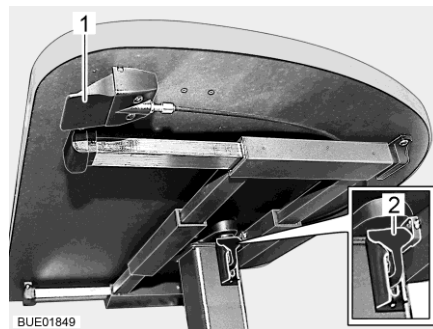

Bild 55 Lyftbord med frigöringsknapp

- Förskjuta bordsskivan:**
- Dra eller tryck låsarmen (Bild 55,2) nedåt.
 - Skjut bordsskivan till önskat läge.
 - Tryck låsarmen (Bild 55,2) uppåt.
- Ställa in bordets höjd:**
- Tryck på frigöringsknappen (Bild 55,1) och håll den intryckt. Bordsskivan åker själv upp till det övre ändläget.
 - Tryck bordsskivan nedåt till önskad position. Tryck i mitten på bordsskivan.
 - Släpp frigöringsknappen (Bild 55,1). Bordsskivan stannar i den valda positionen.
- Ombyggnad till sängstomme:**
- Tryck på frigöringsknappen (Bild 55,1) och håll den intryckt.
 - Tryck på bordsskiva tills det tar stopp. Tryck i mitten på bordsskivan.
 - Släpp frigöringsknappen (Bild 55,1). Bordsskivan stannar i den understa positionen.

6.8.2 Bord med pelar-bordsben

Bordsskivan kan förskjutas i längd- och i tvärriktning samt vridas. Det går inte att bygga om till sängstomme.

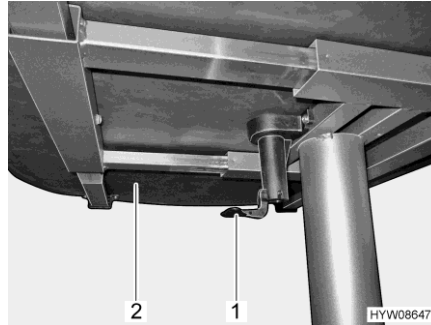

Bild 56 Spak för förskjutning av bordsskivan

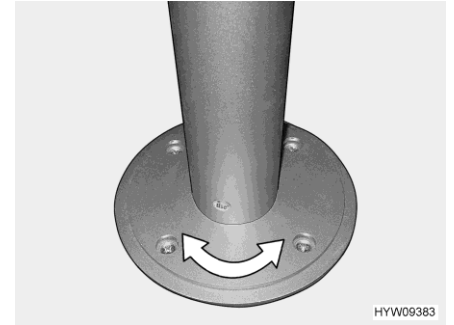

Bild 57 Pelar-bordsben (vridbart)

Förskjuta bordsskivan:

- Dra eller tryck spaken (Bild 56,1) nedåt.
- Skjut bordsskivan (Bild 56,2) till önskad position.
- Tryck spaken uppåt igen.

Vrida bordsskivan:

- Vrid bordsskivan till önskad position. Detta kräver en viss kraftansträngning eftersom bordsskivan vrids mot friktionsmotståndet på pelar-bordsbenet (Bild 57).

6.8.3 Hängbord med tvådelat stödben

- ▷ Den maximalt tillåtna belastningen av utsvängd bordsskiveförlängningen är 3 kg.

Bild 58 Hängbord med tvådelat stödben

Bordsytan kan förstoras genom att en bordsskiveförlängning fälls ut.

Förstora:

- Dra knappen (Bild 58,2) till låset nedåt och fäll ut bordsskiveförlängningen (Bild 58,1).

Förkorta:

- Fäll in bordsskiveförlängningen (Bild 58,1) under bordsskivan (Bild 58,6) så att det hörs att låset hakar i.

Det tvådelade stödbenet gör att hängbordet kan användas som sängstomme.

Ombyggnad till sängstomme:

- Lyft upp bordsskivan (Bild 58,6) ca 45° framtill.
- Drag ut den nedre delen av stödbenet (Bild 58,4) nedåt och lägg den åt sidan.
- Tag ut bordsskivan ur den övre fästlisten.
- Sätt, i 45°-vinkel, in bordsskivan med hållarna i den nedre fästlisten (Bild 58,3) och ställ den på golvet med den övre delen av stödbenet (Bild 58,5).

6.9 TV-anläggning

- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i färdläget.

- ▶ Du hittar information om hur du använder TV-anläggningen i tillverkarens separata instruktionsbok.

6.9.1 Positionera den platta bildskärmen

Platt bildskärm, kan integreras

Den platta bildskärmen är säkrad med en styrskena (Bild 59,1) i sidan.

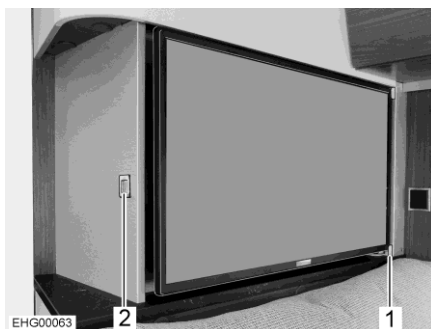

Bild 59 Platt bildskärm

Positionera den platta bildskärmen:

- Tryck på frigöringsknappen (Bild 59,2).
- Dra den platta bildskärmen ur styrskenan (Bild 59,1) till önskat läge.
- Ta tag i den platta bildskärmen på den övre och nedre kanten och ställ in den i önskad lutning.

Ändra platt bildskärm till utgångsläge:

- Ta tag i den platta bildskärmen på den övre och nedre kanten och ställ in den i upprätt läge.
- För tillbaka den platta bildskärmen tills den hakar fast i styrskenan (Bild 59,1) i sidan.

Platt bildskärm över bakre sängen

- ▷ När madrassen eller sängbotten i bakre sängen fälls upp kan de stöta mot den platta bildskärmen (Bild 60) och skada den.

Bild 60 Platt bildskärm över bakre sängen

- Lås upp den platta bildskärmen och för tillbaka den till utgångsläge.
- Fäll försiktigt upp madrassen eller sängbotten.

6.9.2 Satellitsystem med automatisk antenjustering (Oyster)

- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall!

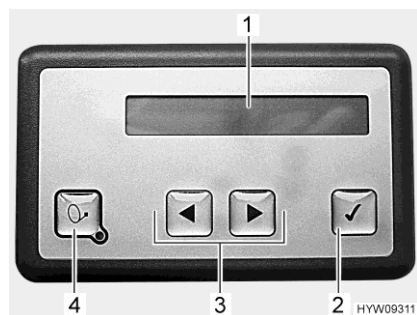

- ▷ Antennen kör vid påslagning av tändningen själv efter kort tid i viloläge och låser sig där. Föraren måste dock före färden kontrollera att antennen förvaras korrekt.
- ▷ Kör in parabolantennen vid stark vind eller storm.
- ▷ Tvätta inte ett fordon med parabolantenn i bortstvättanläggning, tvättgata eller med högtryckstvätt.

- ▷ Fordonet måste stå helt still under satellitsökningen. Gå inte omkring i fordonet.
- ▷ Beakta "fri sikt till söder". Alla satellitsystem står i riktning från Europa mot söder.
- ▷ Satellitmottagningen fungerar endast när antennen riktas direkt i riktningen mot önskad satellit, det får inte finnas några hinder i vägen.
- ▷ Satellitsystemet kan ställas in på kontrollenheten. Se tillverkarens instruktionsbok.
- ▷ Om platsen ställs in med hjälp av en lista över länder, gör det satellitsökningen snabbare.

Parabolantennen justeras automatiskt till en av de förinställda satelliter, när mottagningssystemet finns inom räckvidd av dessa satelliter. Användning av satellitsystemet är inte möjlig vid påslagen tändning.

- 1 Belyst skärm
- 2 OK-knapp
- 3 Fram/tillbaka-knapp
- 4 På/av-knapp

Bild 61 Kontrollenhet (satellitsystem)

Monteringsställe

Kontrollenheten är monterad i ett väggskåp över sittgruppen.

Den belysta skärmen visar information om det aktuella driftsläget av satellitsystemet. För att spara batteri, släcks belysningen efter en viss tid.

Påslagning, uppsättning och justering:

- Slå på mottagaren. Parabolantennen ställer sig efter uppkörning av mottagaren (upp till 90 sekunder) automatiskt upp.
- Alternativ: Tryck på på/av-knappen på kontrollenheten.

- ▷ Satellitsystemet startar sökningen med senast inställd position. Om fordonets plats byttes, börjar den fullautomatiska satellitsökningen. När satelliten har hittats, visas valt TV-program automatiskt.

Avstängning, inkörning:

- Stäng av mottagaren. Satellitsystemet växlar till viloläge. Beroende av inställningen förblir parabolantennen utkörd eller körs in.
- Alternativ: Tryck på på/av-knappen på kontrollenheten. Parabolantennen kör in.

Stoppa parabolantennen:

- Tryck på OK-knappen. Parabolantennens rörelse stoppas omedelbart.

Välj och ändra inställningen:

- Tryck på fram/tillbaka-knappen tills den önskade menypunkten visas.
- Tryck på OK-knappen. Menypunkten aktiveras.
- Tryck på fram/tillbaka-knappen för att ändra inställningen.
- Tryck på OK-knappen, för att spara inställningen.
- Tryck på på/av-knappen för att lämna menypunkten utan att spara.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

6.9.3 Satellitsystem med automatisk antenjustering (Teleco)

- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall!

- ▷ Fordonet måste stå helt still under satellitsökningen. Gå inte omkring i fordonet.
- ▷ Satellitmottagningen fungerar endast när antennen riktas direkt i riktningen mot önskad satellit, det får inte finnas några hinder i vägen.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Satellitssystemet har en automatisk positionsenhet. Den automatiska positionsenheten sørjer for att antennen riktas exakt mot önskad satellit.

Manövreringen görs menystyrt (TV-skärmen) med hjälp av fjärrstyrningen.

Justera anläggningen:

- Slå på TV-apparaten.
- Slå på receiveern med nätbrytaren. Receiveern är driftklar när den gröna lysdioden på receiveerns IR-mottagare lyser.
- Slå på receiveern med fjärrstyrningen. Parabolantennen lämnar viloläget och växlar till sökläge.

När anläggningen har hittat satelliten visas valt TV-program automatiskt.

6.10 Belysning

6.10.1 Lampor med två kopplingsnivåer

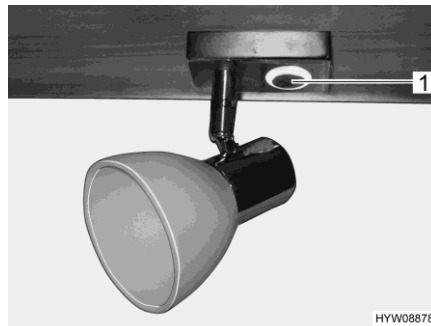

Bild 62 Lampa med brytare

Slå på/från dimmerlampa:

- Rör kort vid brytaren (Bild 62,1). Brytaren lyser som dimmerljus.

Slå på:

- Rör kort vid brytaren igen. Lampan är påslagen.

Slå från:

- Rör kort vid brytaren igen. Lampan är avstängd.

Dimmer:

- Rör vid brytaren en längre stund.

6.11 Sängar

6.11.1 Höjbar säng, mekaniskt manövrerad

- ▶ Den höjbara sängen får belastas med högst 200 kg.
- ▶ Den höjbara sängen får aldrig användas som förvaringsutrymme för bagaget. Förvara endast sängkläder (max. 8 kg) för två personer i den.
- ▶ Låt den höjbara sängen vara låst i övre ställning innan resan påbörjas.
- ▶ Använd endast den höjbara sängen när skyddsnätet är upphängt.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i den höjbara sängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den höjbara sängen.
- ▶ Barn skall använda särskilda barnsängar eller barnresesängar.
- ▶ Förvara stegen under madrassen under färd.

- ▷ Använd inte armstöden på stolarna i förarhytten för att klättra upp.
- ▷ Det måste gå att stänga den höjbara sängen utan större ansträngning så att den är fri från spänning i spärrläget. Föremål på den höjbara sängen kan leda till spänningar i mekaniken på ena sidan, vilket kan orsaka skador.

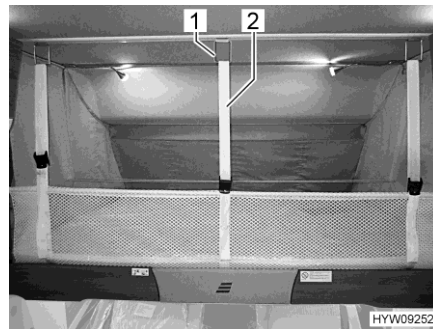

Bild 63 Skyddsnet (höjbar säng)

Öppna höjbar säng:

- Sänk den höj- och sänkbara ratten.
- Sväng förar- och passagerarstolen i färdriktning, lås dem i detta läge, skjut dem bakåt och fäll fram ryggstödet helt.
- Stäng mörkläggningsgardinen i förarhytten.
- Lossa spännremmen.
- Dra sedan ner den höjbara sängen till stoppläget med båda händerna.
- Se till att den höjbara sängen har dragits ner till det nedre ändläget och inte vilar på hinder som t. ex. nackstöd, dynor eller liknande.

Stänga höjbar säng:

- Släck läslamporna i taket.
- Lossa säkerhetsremmarna (Bild 63,2) och lägg skyddsnetet under madrassen.
- Tryck upp den höjbara sängen till stoppläget med båda händerna.
- Stäng spännremmen.

Skyddsnet

Skyddsnetet med säkerhetsremmarna befinner sig under madrassen i den höjbara sängen. Skyddsnetet ska först monteras när personerna som ska sova där befinner sig på den höjbara sängen.

Hänga upp:

- Haka fast säkerhetsremmarna (Bild 63,2) i krokarna (Bild 63,1) i taket.

Stegen Beroende på modell och utrustning kan den höjbara sängen endast nå med hjälp av den medföljande stegen, den längsgående sittbänken eller med sideboardets utdrag.

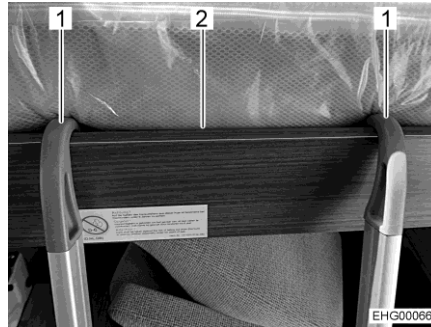

Bild 64 Stege (höjbar säng)

- Haka fast:**
- Stegen fästs med de båda byglarna (Bild 64,1) i sängramen (Bild 64,2) på den höjbara sängen. Se till att bygeln ligger mot de ineliggande fixeringarna när stegen hakas in. Därmed är det inte möjligt att skjuta stegen åt sidan.
- Förvara:**
- Haka ur stegen (Bild 64,1).
 - Förvara stegen säkert under madrassen.

6.11.2 Höjbar säng, elmanövrerad

- ▶ Flytta den höjbara sängen till det övre ändläget innan körning.
- ▶ Den höjbara sängen får belastas med högst 200 kg.
- ▶ Stick inte in händerna mellan sängen och väggen vid höjning och ned-sänkning. Risk för klämskador!
- ▶ Det får inte finnas några personer på den höjbara sängen när den höjs och sänks.
- ▶ Sänk bara ned sängen när det är tomt i området under sängen.
- ▶ Sänk den höjbara sängen endast så mycket, att den inte ligger på hinder som nackstöd, dynor o.l. Ta bort sådana hinder, om det är möjligt, innan sänkning.
- ▶ Se till att barnen inte leker med den höjbara sängen.
- ▶ Förvara nyckel för kontrolldelen så, att barn inte kommer åt den.
- ▶ Använd endast den höjbara sängen när skydds nätet är upphängt.
- ▶ Barn skall använda särskilda barnsängar eller barnresesängar.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i den höjbara sängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den höjbara sängen.

- ▶ Innan avfärd ska den höjbara sängen köras till det övre ändläget. Inga hinder eller sängkläder får förvaras på den höjbara sängen, för att den höjbara sängen ska kunna föras till det övre ändläget.

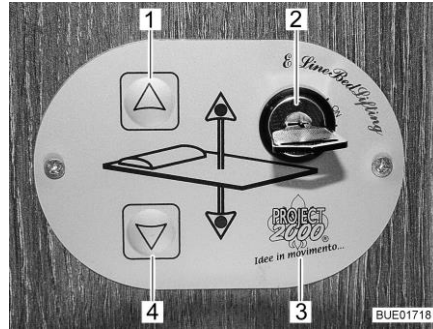

Bild 65 Kontrollenhet

Kontrollenhet

Med knapparna (Bild 65,1 och 4) på kontrollenheten (Bild 65,3) sänks och lyfts den höjbara sängen. Med nyckelbrytaren (Bild 65,2) säkras kontrollenheten mot obehörig användning.

Den höjbara sängen går att ställa in steglöst i höjden.

Sänka ned den höjbara sängen:

- Ta bort hinder från den höjbara sängens utkörningsområde: Skjut stolarna framåt och vrid med dem, ta bort dynor vid behov eller lägg dem på en annan plats. Dra ur alla apparatkontakter ur uttagslisterna.
- Släcka lamporna under den höjbara sängen.
- Vrid nyckeln i nyckelbrytaren (Bild 65,2) 90° medurs på ställningen "On". Kontrollenheten (Bild 65,3) är aktiverad.
- Tryck på pilknappen (Bild 65,4) och håll den så länge intryckt till den höjbara sängen sänks ned till önskad position.
- Se till att den höjbara sängen inte vilar på hinder som t. ex. nackstöd, dynor eller liknande.

Höja den höjbara sängen:

- Släck läslamporna i den höjbara sängen.
- Tryck på pilknappen (Bild 65,1) och håll den så länge intryckt till den höjbara sängen lyfts fram till gränsställningen.
- Se till att inga föremål kläms mellan taket och den höjbara sängen.

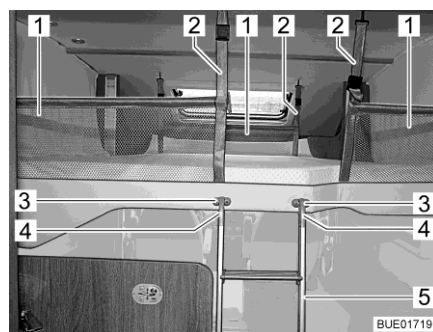

Bild 66 Höjbar säng med uppspant skyddsnet

Bild 67 Höjbar säng, helt nedsänkt (beroende av modell)

Skyddsnet

Skyddsnetet (Bild 66,1) med säkerhetsremmar ligger i den höjbara sängen under madrassen. Skyddsneten ska först monteras när personerna som ska sova där befinner sig på den höjbara sängen.

- ▷ När den höjbara sängen är sänkt fram till under 1 m höjd (Bild 67), kan skyddsneten inte längre spännas.

Hänga upp: ■ Haka fast säkerhetsremmarna (Bild 66,2) i krokarna i taket.

Stege Om den höjbara sängen höjs mer än 1 m får du endast lägga dig i höjbara sängen med hjälp av stegen.

Haka fast: ■ Häng båda byglar (Bild 66,4) av steget (Bild 66,5) i fästen (Bild 66,3).

Förvara: ■ Haka loss steget (Bild 66,5) från fästen (Bild 66,3).
■ Förvara stegen på ett säkert sätt.

Nöddrift Om den elmanövrerade, höjbara sängen inte längre kan flyttas, kontrollera motorns säkring 25 A (vid el-blocket) och styrningens säkring 2 A (F3, bredvid el-blocket). Om säkringarna är ok och den höjbara sängen ändå inte går att flytta, kan den höjbara sängen manövreras manuellt med en vev.

▷ Beroende på modell är den höjbara sängens motor monterad bakom en panel eller i ett väggskåp.

- Om det finns ett lock, ta av det för att komma åt uttaget till veven.
- Om motorn är installerad i väggskåpet: Öppna väggskåpet till vänster.
- Ta av madrassen från den höjbara sängen och minska så mycket det går belastningen av förvaringsskåpet som eventuellt finns monterat.
- Stick den medföljande veven eller insexnyckeln i hållaren vid motorn.
- Vrid med veven eller insexnyckeln för hand, tills den höjbara sängen har uppnått den övre parkeringspositionen.
- Kontakta kundtjänst.

6.12 Ombyggnader för sänggående

- ▷ Beroende på modell kan sittgrupperna byggas om till extrasängar.
- ▷ Beroende på modell kan sittgruppens form och placering avvika från den här beskrivna sittgruppen.
- ▷ Beroende på modell måste dessutom en andra eller flera extra dynor användas. De här extra dynorna ingår inte som standardutrustning på alla modeller.
- ▷ Före ombyggnad av bordet till sängstomme: Lyft eller fäll upp sittdynan så att bordsskivan inte stöter emot sittdynan när den flyttas.

6.12.1 Ytterligare sovmöjligheter med användning av L-sittbänken

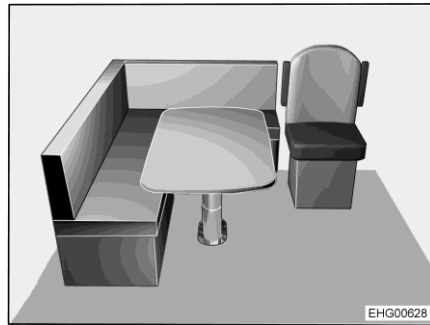

Bild 68 Före ombyggnaden

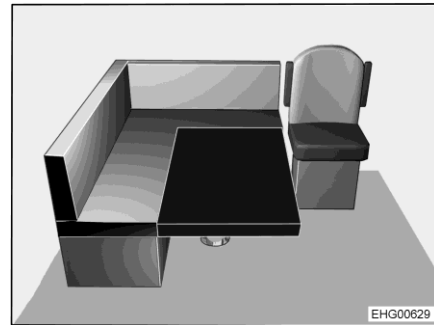

Bild 69 Efter ombyggnaden

- Vrid förarstolen och passagerarstolen 90° mot mitten av fordonet.
- Bygg om hängbordet till sängbotten (se avsnitt 6.8.1).
- Lägg extra dynan som det Bild 69 visas på bordet. Det avrundade hörnet visar framåt till höger.
- Ta av ryggdynan vid behov och lägg den åt sidan.

6.12.2 Ombyggnad sittbänk till barnsäng

- ▷ Den sänkta bordsskivan får belastas först när dynan har placerats korrekt på bordsskivan. I annat fall kan bordet skadas.

Den sittbänken kan byggas om till en barnsäng. Till detta används även förarstolen och hängbordet. Dessutom behövs två extra dynor.

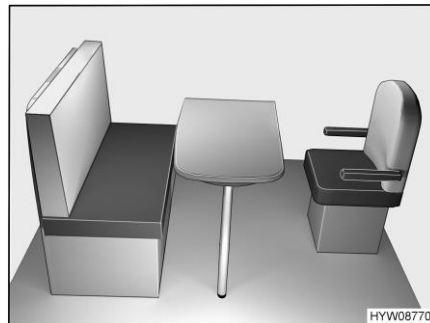

Bild 70 Före ombyggnaden

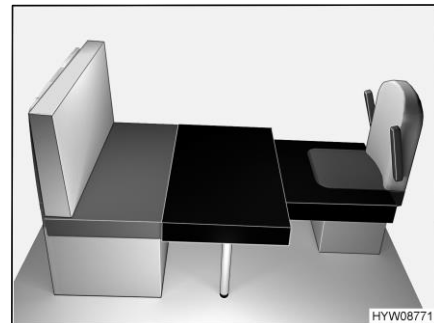

Bild 71 Efter ombyggnaden

Bygga ihop barnsäng:

- Sväng förarstolen mot bordet (Bild 70).
- Bygg om hängbordet till sängstomme (se avsnitt 6.8.3).
- Placera den stora extra dynan på bordsskivan (Bild 71).
- Placera den lilla extra dynan på förarstolen (Bild 71).

6.12.3 Förlängning av sängytan för enkelsäng (XXL-säng) bak

Den högra enkelsängens sängyta kan förlängas.

Bild 72 Förlängning av sängytan med extra dyna

- Lägg den extra dynan (Bild 72,1) på hyllan (Bild 72,2) ovanpå det medelhöga klädskaåpet.

6.12.4 Breddning bakre säng

- ▷ Den långa hyllan (Bild 74,1) får belastas med maximalt 80 kg.
- ▷ Den långa hyllan (Bild 74,1) får endast användas med den extra dynan på.
- ▷ Följ anvisningarna på dekalerna.

De båda enkelsängarna där bak kan byggas om till en sammanhängande sängyta.

Bild 73 Korta hyllan (vid huvudändan)

Bild 74 Långa hyllan (upphängd)

Förstora sängytan:

- Ta bort den korta hyllan (Bild 73,1).
- Häng den långa hyllan (Bild 74,1) på enkelsängarnas kanter.
- Lägg den extra dynan på hyllan.

Bild 75 Fotsteg (stängt)

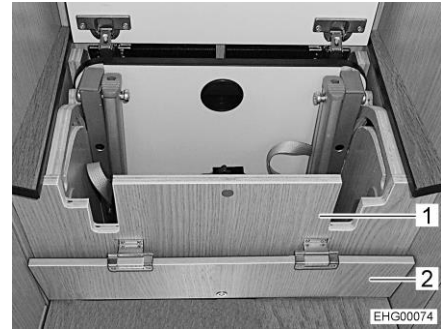

Bild 76 Fotsteg (öppet)

Fälla ut stegen:

- Öppna lucka (Bild 75,1 och Bild 73,2).
- Tag av panelen (Bild 75,2).
- Fäll den smala panelen (Bild 76,2) framåt.
- Fäll ut stegens fotsteg (Bild 76,1).

Bild 77 Stege (utfälld)

- Fäll ut stängerna helt (Bild 77,1) och placera mot golvet.

- ▷ Beroende på utrustning kan det finnas ett skyddsnet. Om ett skyddsnet finns måste detta användas.

6.12.5 Skyddsplåt/fallskydd

För fordon med bakre enkelsängar eller bakre tvärsängar, där sängen är placerad i fönsterhöjd, medföljer en skyddsplåt.

Skyddsplåten skyddar mörkläggningsrullgardinerna i liggområdet mot oavsiktlig skada.

Dessutom fungerar skyddsplåten som fallskydd vid öppet fönster.

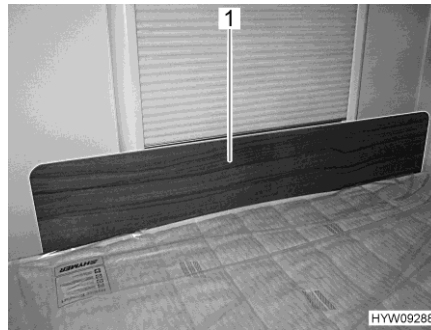

Bild 78 Skyddsplåt/fallskydd

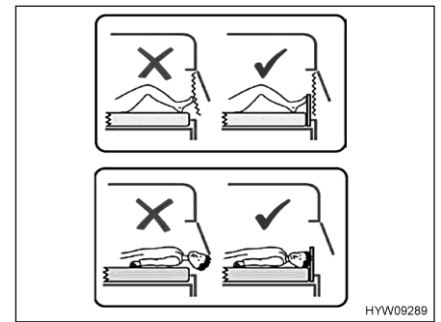

Bild 79 Anvisningar för skyddsplåt

Användning skyddsplåt:

- Sätt dit skyddsplåten (Bild 78,1) framför fönstret mellan madrassen och fönsterramen. Klämverkan på madrassen som håller fast skyddsplåten i dess position framför fönsterramen.
- När sängen inte används (eller före resa påbörjas), ska skyddsplåten förvaras under madrassen.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets gasanläggning.

Användning av fordonets gasdrivna apparater beskrivs i kapitel 9.

7.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Operatören av gasanläggningen är ansvarig för genomförande av återkommande kontroller och för innehållande av underhållsintervallen.
- ▶ Om **inget** MonoControl- eller DuoControl-styrssystem med crashsensor är installerat: Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
Om ett MonoControl- eller DuoControl-styrssystem med crashsensor är installerat kan gasavstängningsventilen och huvudavstängningsventilen vara öppna medan man kör.
- ▶ Vid tankning, på färjor eller i garage måste alla apparater som bedrivs med gas vara avstängda (beroende på utrustning: värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med gas får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.
- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastryckregulatorn, gasslangarna och avgasrören ska kontrolleras. Gastryckregulatorn och gasslangarna måste bytas ut i enlighet med de nationella fastlagda fristerna (senast efter 10 år). Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Till de ineliggande anslutningsförbindelserna får du endast ansluta apparat som är avsedda för det. Du får inte använda någon apparat i bilen, om den är ansluten till en av de ineliggande anslutningsförbindelserna.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Förbjudet att laga mat under körning.
- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsenheter för uppvärmning.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.

- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.
- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastryckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett driftryck på 30 mbar.
- ▶ Gasol kan förgasas upp till -42 °C, butangas, å andra sidan, kan bara förgasas upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastryck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Gasboxen får inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater som är byggda för annat gastryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.
- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

7.2 Gasflaskor

- ▶ Hantera fulla eller tömda gasflaskor utanför fordonet, endast med stängd huvudavstängningsventil och påsatt skyddskåpa.
- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Anslut gasslangen utan spänning till gasflaskan.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gastryckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.
- ▶ I fordon får endast speciella gastryckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gastryckregulatorer; de uppfyller inte kraven.
- ▶ Vid temperaturer under 5 °C ska en avfrostningsanläggning (anti-frost) för gastryckregulatorer användas.

- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 5 kg-gasflaskor. (Storleken på glasflaskorna kan variera beroende på land.)
- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

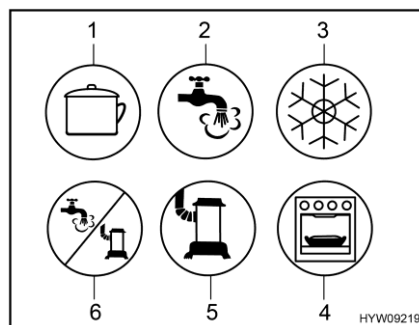

- ▷ Hos några modeller befinner sig gasboxen direkt bredvid ingångsdörren. På dessa modeller öppna då gasboxen endast när ingångsdörren är stängd. Risk för skador.

- ▷ Fastskruvningarna på gasflaskan är i regel vänstergängade.
- ▷ Gastrycket för gas-installationer måste reduceras till 30 mbar.
- ▷ Ej justerbar gastryckregulator med säkerhetsventil skall anslutas direkt på flaskventilen.
- ▷ Gastryckregulatorn reducerar gasflaskans gastryck till gasapparaternas driftstryck.
- ▷ Tillbehörshandeln tillhandahåller lämpliga Euro-fyllset resp. Euro-flaskset för att fylla på och ansluta gasflaskorna i olika europeiska länder.
- ▷ Mer information får du hos din återförsäljare eller ditt serviceställe.

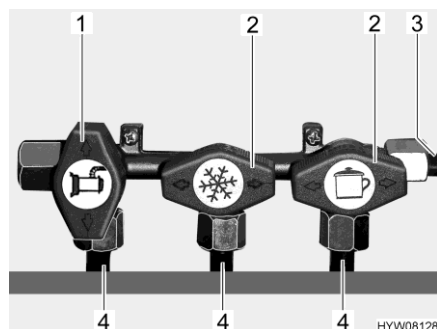
7.3 Gasavstängningsventiler

- 1 Spis
- 2 Varmvatten
- 3 Kylskåp
- 4 Ugn/grill
- 5 Värmesystem
- 6 Varmvatten/värmesystem

Bild 80 Möjliga symboler för gasavstängningsventilerna

I fordonet finns en gasavstängningsventil (Bild 80) för varje gasapparat. Dessa gasavstängningsventiler befinner sig nedanför spisen.

- 1 Öppen gasavstängningsventil
- 2 Stängd gasavstängningsventil
- 3 Inkommande gasledning
- 4 Ledning till gasapparat

Bild 81 Läge Gasavstängningsventiler (exempel)

- Öppna:**
- Ställ gasavstängningsventilen för respektive gasapparat parallellt (Bild 81,1) med den ledning (Bild 81,4) som går till gasapparaten.
- Stänga:**
- Ställ gasavstängningsventilen för respektive gasapparat tvärs (Bild 81,2) mot den ledning (Bild 81,4) som går till gasapparaten.

7.4 Extern gasanslutning

- ▶ När den externa gasanslutningen inte används, skall gasavstängningsventilen alltid vara stängd.
- ▶ Endast gasförbrukare som har passande adapter skall anslutas till den externa gasanslutningen.
- ▶ Anslut endast externa gasförbrukare som är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.
- ▶ Säkerställ att ingen gas läcker ut från anslutningen när anslutningen har gjorts och gasavstängningsventilen har öppnats. Om otäthet föreligger i den externa gasanslutningen strömmar gas ut i det fria. I sådant fall skall gasavstängningsventilen och huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängas omedelbart. Den externa gasanslutningen skall kontrolleras av auktoriserad fackverkstad.
- ▶ När en extern gasförbrukare ansluts får ingen gnistbildning förekomma i närheten av extern gasanslutningen.
- ▶ Anslut endast en gasförbrukningsenhet till den externa gasanslutningen. Använd inte den externa gasanslutningen som matning (anslutning av ytterligare en gasflaska).
- ▶ Använd inte den externa gasanslutningen för att fylla på gasflaskor. Beakta uppgifterna på hänvisningsetiketten på den externa gasanslutningen.

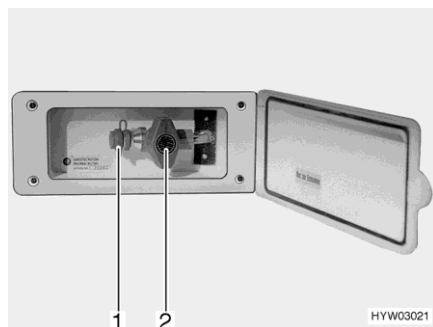

Bild 82 Extern gasanslutning
(gasavstängningsventilen
stängd)

Den externa gasanslutningen befinner sig, beroende på modell, på fordons bakdel eller på fordonets vänstra resp. högra sida.

- Anslut den externa gasapparaten till anslutningar (Bild 82,1).
- Öppna gasavstängningsventilen (Bild 82,2).

7.5 Utdragsdel till gasbox

För att underlätta byte av gasflaska är gasflaskorna och DuoControl-omkopplingsenheten placerad på i en utdragbar gasbox.

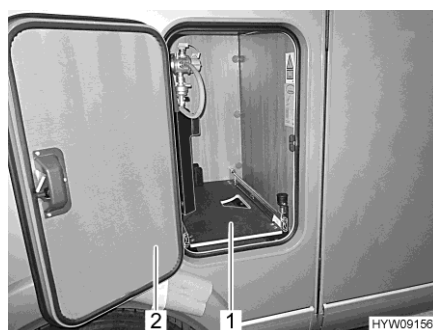

Bild 83 Utdragsdel till gasbox

Bild 84 Knopp med spärr

- Dra ut gasbox:*
- Öppna luckan (Bild 83,2) till gasboxen.
 - Dra knoppen (Bild 84,1) uppåt. Utdragsdelen till gasboxen är upplåst.
 - Dra ut utdragsdelen till gasboxen (Bild 83,1) tills knoppen hakar i igen. Utdragsdelen till gasboxen är nu spärrad i detta läge.

- Byt gasflaska:*
- Byt gasflaska som det beskrivs i avsnitt 7.6.

Bild 85 Utdragsdelen till gasboxen i bytesläge

- Skjut in gasboxen:*
- Dra knoppen (Bild 85,1) uppåt. Utdragsdelen till gasboxen är upplåst.
 - Skjut in utdragsdelen till gasboxen tills knoppen hakar i igen.
 - Stäng luckan.

7.6 Gastryck-styrssystem DuoControl CS

- ▷ Styrsystemet och slangarna måste bytas ut senast 10 år efter tillverkningsdatum. Användaren ansvarar för detta.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

DuoControl CS är ett styrssystem för gastryckssäkerhet med automatisk omkopplingsenhet för en gasanläggning med två flaskor och med crashsensor. DuoControl-styrsystemet kopplar automatiskt om från driftflaskan till reservflaskan om driftflaskan är tom eller inte längre är i driftklart läge. Gasförbrukarna behöver inte tas ur drift. DuoControl-styrsystemet är avsett för alla vanliga gasflaskor med flytande gas (propan/butan) med ett tryck på 0,7 bar till 16 bar.

DuoControl-styrsystemet garanterar ett konstant gastryck för de gasdrivna apparaterna, oavsett vilken gasflaska som levererar gasen.

Vid en olycka bryter crashsensorn i DuoControl-styrsystemet gasflödet.

Gasflaskan är ansluten med högtrycksslangar. En slangbrottssäkring förhindrar att gas läcker ut om slangen skulle skadas.

Användning av gasdrivna apparater under körningen är tillåtet över hela Europa om fordonet är utrustat med ett gastryck-styrssystem med crashsensor och högtrycksslangar med slangbrottssäkring.

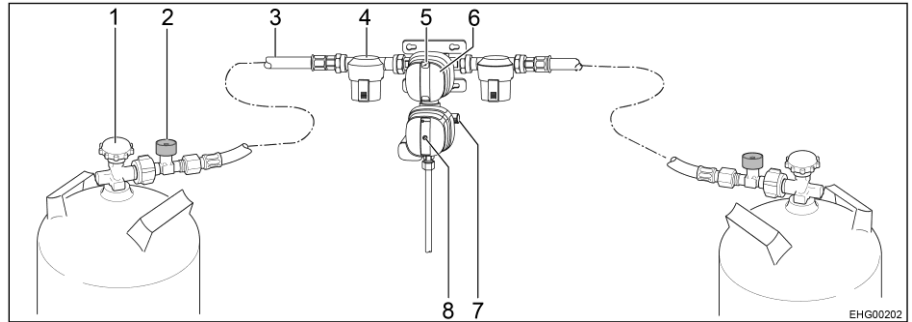

Bild 86 Säkerhetsgastryck-styrssystem DuoControl CS

- 1 Huvudavstängningsventil
- 2 Slangbrottssäkring
- 3 Högtrycksslang
- 4 Gasfilter
- 5 Statusvisning - driftflaska/reservflaska (grön/röd)
- 6 Vred för omkoppling av driftflaska/reservflaska
- 7 Skruvlock (kontrollanslutning)
- 8 Crashsensorns återställningsknapp (gul)

Anläggningens uppbyggnad

DuoControl-styrsystemet består av en omkopplingsventil och en crashsensor. DuoControl-styrsystemet är monterat mellan högtrycksslangarna (Bild 86,3) med slangbrottssäkring (Bild 86,2). Med vredet (Bild 86,6) på omkopplingsventilen ställer du in vilken gasflaska som ska användas som driftflaska och vilken som ska användas som reservflaska.

I fönstret (Bild 86,5) visas gasförsörjningens status:

- Grönt: Driftflaska
- Rött: Reservflaska.

Drift med bara en gasflaska är tillåten. Den öppna anslutningen måste dock förslutas med ett blindlock i detta fall.

Crashsensor

Crashsensorn stänger av gastillförseln vid kraftig vibration (t. ex. vid en krock). Den gula återställningsknappens (Bild 86,8) läge indikerar crashsensorns driftstatus:

- När den gula återställningsknappen (Bild 86,8) är intryckt är crashsensorn driftklar.
- När den gula återställningsknappen (Bild 86,8) sticker ut är crashsensorn **inte** driftklar. Idrifttagning, se nedan.

Slangbrottssäkring

Slangbrottssäkringen (Bild 86,2) stänger av gasflödet om den anslutna slangen går sönder. Slangbrottssäkringen måste aktiveras genom att trycka på den gröna knappen.

Avfrostning DuoControl-styrsystemet kan värmas upp (avfrostning). DuoControl-styrsystemet värms automatiskt upp när vinterdrift är inställd på kontrollenheten. På så sätt undviks störningar i gasanläggningen på grund av frost under vintern.

- 1 Gul kontrollampa avfrostning
- 2 Läge vinterdrift
- 3 Läge AV
- 4 Läge sommardrift
- 5 Röd kontrollampa driftflaska tom
- 6 Grön kontrollampa försörjning ur driftflaska
- 7 Vippkontakt

Bild 87 Kontrollenhet (DuoControl)

Kontrollenhet Kontrollenheten visar driftflaskans status. När den gröna kontrollampan (Bild 87,6) lyser är driftflaskan full. När den röda kontrollampan (Bild 87,5) lyser är driftflaskan tom. Gasförsörjningen sker då med reservflaskan. När värmesystemet för DuoControl-styrsystemet (avfrostning) är aktivt lyser den gula kontrollampan avfrostning (Bild 87,1). Dessutom kan sommardrift och vinterdrift ställas in med kontrollenheten (Bild 87).

Ställa in sommardrift: ■ Tryck vippkontakten (Bild 87,7) nedåt (läge sommardrift (Bild 87,4)).

Ställa in vinterdrift: ■ Tryck vippkontakten (Bild 87,7) uppåt (läge vinterdrift (Bild 87,2)).

Ta i drift:

- Anslut gasflaskorna.
- Med vredet (Bild 86,6) på omkopplingsventilen väljs gasflaskan, som ska prioriteras (driftflaska). Vrid alltid vredet till stoppläget.
- Öppna huvudavstängningsventilerna (Bild 86,1) på gasflaskorna.
- Tryck in slangbrottsäkringens gröna knapp (Bild 86,2) i cirka 5 sekunder. I fönstret (Bild 86,5) visas den gröna markeringen.
- Om crashsensorn har utlöst (den gula återställningsknappen (Bild 86,8) sticker ut):
Tryck in den gula återställningsknappen (Bild 86,8) hårt, vrid lätt medurs och håll den intryckt i 5 sekunder. Säkerställ att återställningsknappen stannar klar i det intryckta läget ("driftklar").
Om det inte är möjligt ska anläggningen återställas så som beskrivs: Använd torx-insatsen T20 på skruvstödet för att underlätta vridrörelsen.

Slå från: ■ Ställ vippkontakten (Bild 87,7) i läge AV (Bild 87,3). Kontrollampan släcks.

■ Stäng huvudavstängningsventilerna (Bild 86,1) på gasflaskorna.

Byte av gasflaskor

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.
- ▶ Efter byte av gasflaskan skall kontrolleras att anslutningsställena är täta. Anslutningar skall sprayas in med läckagespray. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

- ▷ Använd skruvstödet för att skruva i och av högtrycksslangarna. Skruvstödet möjliggör det åtdragningsmoment som krävs och förhindrar att skruvningen skadas på grund av felaktigt verktyg.
- ▷ Om det finns ett gasfilter ska filterdynan bytas vid varje byte av gasflaska (se avsnitt 7.8).

Om den gröna kontrolllampan (Bild 87,6) slocknar under drift och den röda kontrolllampan (Bild 87,5) tänds är driftflaskan tom och måste bytas ut. I fönstret (Bild 86,5) för gasflaskan visas den röda markeringen. Gasförbrukarna försörjs med gas från reservflaskan.

En tom gasflaska kan bytas ut när gasdrivna apparater är i drift.

Byt gasflaska:

- Vrid vredet (Bild 86,6) till stoppläget i riktning mot den aktuella gasflaskan. Då blir denna gasflaska driftflaska och den tomma flaskan blir reservflaska. Markeringen i fönstret (Bild 86,5) växlar från rött till grönt.
- Stäng huvudavstängningsventilen (Bild 86,1) på den tomma gasflaskan. Beakta pilriktningen.
- Skruva av högtrycksslangen från den tomma gasflaskan (vanligen vänstergänga).
- Lossa fästremmarna och tag ut den tomma gasflaskan.
- Ställ den fyllda gasflaskan i gasboxen och fäst med fästremmarna.
- Anslut högtrycksslangen till den fulla gasflaskan (vanligen vänstergänga).
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
- Tryck på den gröna knappen på slangbrottssäkring (Bild 86,2).

7.7 Gasfilter

- ▷ Om styrsystemet för gastryck slutar fungera på grund av olja eller smuts gäller inte garantin för styrsystemet.

Gasfiltret (Bild 88,1) måste kontrolleras regelbundet. När gasflaskan byts måste filterdynan bytas (se avsnitt 12.5).

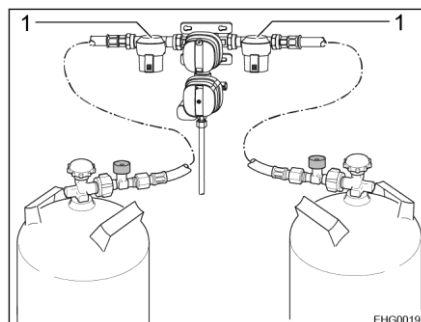

Bild 88 Gasfilter

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

7.8 Byta ut gasflaskor

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.
- ▶ Efter byte av gasflaskan skall kontrolleras att anslutningsställena är täta. Anslutningar skall sprayas in med läckagespray. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

- ▷ Det förfarande som beskrivs nedan gäller fordon som är utrustade med en enkel gasanslutning. Om fordonet är utrustat med ett styrsystem: Vid byte av gasflaska, fortsätt enligt beskrivningen i styrsystemet.

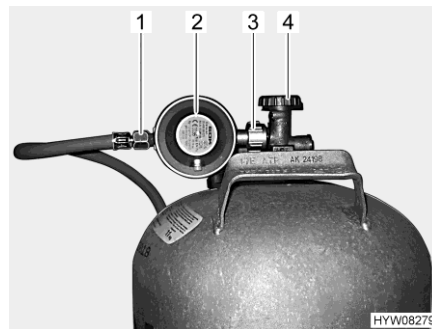

Bild 89 Anslutning gasflaska

- Öppna luckan till gasboxen.
- Stäng huvudavstängningsventilen (Bild 89,4) på gasflaskan. Beakta pilriktningen.
- Håll fast gastryckregulatorn (Bild 89,2) och öppna muttern (Bild 89,3) (vanligen vänstergänga).
- Tag bort gastryckregulatorn med gasslangen (Bild 89,1) från gasflaskan.
- Lossa fästremmarna och tag ut gasflaskan.
- Ställ den fulla gasflaskan i gasboxen.
- Fäst gasflaskan med fästremmarna.
- Sätt gastryckregulatorn (Bild 89,2) med gasslangen (Bild 89,1) mot gasflaskan och dra åt muttern (Bild 89,3) (vanligen vänstergänga). Dra **inte** åt för hårt.
- Stäng luckan till gasboxen.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets elektriska anläggning. Användning av bodelens eldrivna apparater beskrivs i kapitel 9.

8.1 Allmänna säkerhetsanvisningar

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Alla elapparater (t. ex. mobiltelefon, kommunikationsradio, TV-apparat eller DVD-spelare) som har installerats i fordonet i efterhand, och används under resan måste ha bestämda egenskaper: Dessa är CE-märke, EMC-provning (elektromagnetisk kompatibilitet) och e-provning. Endast på så sätt kan fordonets funktionssäkerhet garanteras under resan. Annars kan det hända att airbagen aktiveras eller fordonselektroniken störs.

- ▷ Den kan uppstå fördröjningar vid avgivande eller vidarekoppling av elektriska impulser efter fordonets start. Basfordonets styrning friger signal D+ först när motorn har nått sin fulla effekt. Detta kan dröja upp till 15 sekunder vid exempelvis en kallstart vintertid. Av denna anledning avges varningssignaler (som varning om att fotsteget är utfällt) ibland med fördröjning. Även den automatiska infällningen av en SAT-antenn kan fördröjas.
- ▷ Koppla dock för säkerhets skull ifrån 230 V-anslutningen och drag in antennerna som skydd för elapparaterna vid åskväder.

8.2 Begrepp

Vilospänning Vilospänningen är batteriets spänning i viloläge, d vs att ström ej tas ut och att batteriet ej laddas.

- ▷ För mätningen måste batteriet ha vilat ett tag. Vänta därför ca 2 timmar efter senaste laddningen eller senaste strömottag från förbrukare innan vilospänningen mäts.

Vilostrom Några elektriska förbrukare som t.ex. kontrollampor, TV-anläggning eller USB-uttag behöver ständigt elektrisk ström; det är apparater i standby-läge, som använder vilostrom. Denna vilostrom flyter även när apparaten är frånkopplad.

Djupurladdning Djupurladdning av batteriet sker om batteriet laddas ur fullständigt genom tillkopplade förbrukare och vilostrommen sjunker under 12 V.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.

Kapacitet Som kapacitet betecknas den mängd elektricitet som ett batteri kan lagra. Batteriets kapacitet anges i amperetimmar (Ah). I regel används det s.k. K20-värdet. K20-värdet anger hur mycket ström ett batteri kan ge ifrån sig under en period på 20 timmar utan att det skadas. Om ett batteri t. ex. kan ge 4 ampere i 20 timmar har det en kapacitet på $4 \text{ A} \times 20 \text{ h} = 80 \text{ Ah}$. När det flyter mer ström, minskas batteriets urladdningstid proportionellt till det. Yttre omständigheter som temperatur och ålder förändrar batteriets lagringskapacitet. Kapacitetsangivelserna gäller nya batterier som drivs i rumstemperatur.

- ▷ Beroende på batteritypen har kapacitetsangivelserna en omräkningsfaktor på 1,3 till 1,7 (den faktiska kapaciteten reduceras med detta värde).
- ▷ Ett praktiskt exempel visas i avsnittet 8.4.3.

8.3 Bluetooth-anlutning

- ▷ Bluetooth är ett registrerat varumärke hos Bluetooth SIG, Inc. Bluetooth-anlutningen är bara tillgänglig i anslutning till en inbyggd multimediaanläggning i fordonet.

Med Bluetooth-anlutningen kan en mobil enhet (smarttelefon eller surfplatta) anslutas trådlöst med den inbyggda multimediaanläggningen.

Innan Bluetooth-anlutningen kan användas måste båda enheterna kopplas. Denna process kallas parkoppling. Parkopplingen krävs endast en gång per mobil enhet.

Bild 90 Vippknapp (Bluetooth-anlutning)

Anslut till mobilenheten (parkoppling) (endast om det finns en DSP-box):

- Tryck vippknappen (Bild 90) upp till och håll inne i ca. 2 sekunder tills lysdioden i vippknappen blinkar.
- Anslut sedan den mobila enheten inom 60 sekunder (se instruktionsbok till den mobila enheten). Multimediaanläggningen är synlig under namnet "HY BT-DSP PP85" vid parkopplingen.

Lysdioden i vippknappen blinkar i ungefär 60 sekunder. Under denna tid är multimediaanläggningen i parkopplingsläge och kan anslutas med den mobila enheten. När den mobila enheten väl har parkopplats kan anslutningen slås på och från med vippkontakten.

Slå från Bluetooth-anslutningen:

- Tryck nedtill på vippknappen (Bild 90). Lampan släcks.

Slå på Bluetooth-anslutningen:

- Ställ vippknappen (Bild 90) på mittläge. Lysdioden i vippknappen lyser.

Teknisk information

Avstånd: Apparaterna måste inte befinna sig i direkt siktlinje till varandra. Det maximala avståndet mellan apparaterna får vara högst 10 m. Anslutningen kan påverkas av hinder som t. ex. väggar eller andra elektriska apparater.

Kompatibilitet: Funktionen beror på Bluetooth-tekniken i den mobila enheten (se instruktionsbok till den mobila enheten).

Tekniska data:

- Bluetooth-standard: V3.0+DER
- Bluetooth-profil: A2DP
- Bluetooth-kodning: SBC och aptX
- Max antal parkopplade apparater: 8

8.4 12 V-nät

- ▷ Till 12 V-nätets eluttag får endast apparater med maximalt 10 A anslutas.

8.4.1 Startbatteri

Startbatteriet tjänar till start av motorn och försörjer basfordonets elektriska förbrukare samt extraapparater som radio, navigationssystem eller centrallås med spänning.

Monteringsställe

Startbatteriet är monterat under en golvlucka i förarhytten.

Urladdning

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet. Det kan leda till deformationer, värmeutveckling och brännskador.
- ▷ Om ett batteri med syrafyllning är urladdat kan det frysa vid minusgrader. Då förstörs batteriet.
- ▷ Batteriet skall efterladdas i god tid.

På sikt djupurladdas startbatteriet av vilostrom (apparater i standby-läge). Apparater i standby-läge är t. ex. extra apparater som radio, larmsystem, navigationssystem eller centrallås. Apparater i standby-läge laddar ur startbatteriet när fordonets motor är avstängd.

Vid låga utetemperaturer minskar den tillgängliga kapaciteten.

Ladda

För säkerhetsanvisningar och uppgifter om laddning av startbatteriet, se basfordonets instruktionsbok.

- ▷ För ytterligare information om startbatteriet, se basfordonets instruktionsbok.

8.4.2 Bodelsbatteri

Bodelsbatteriet består av ett eller flera bly-fleece-batteri(er) (hädanefter kallat blybatteri(er)) och - om det finns ett inbyggt **HYMER-Smart-Battery-System** - ett eller två HY-Tec-litiumbatterier 135 (hädanefter kallat litiumbatteri(er)).

- ▷ Bly-fleece-batterierna kallas också AGM-batterier. AGM är en förkortning för Absorbent Glass Matt.

- ▷ Bodelsbatteriet får ej öppnas.
- ▷ För laddning av bodelsbatteriet skall endast det inbyggda el-blocket användas. Anslut fordonets 230 V-anslutning (CEE-uttag) till en extern 230 V-försörjning.
- ▷ Resan skall påbörjas endast med fulladdat bodelsbatteri. Därför skall bodelsbatteriet laddas minst 20 timmar innan resan påbörjas.
- ▷ Utnyttja varje möjlighet som finns för att ladda bodelsbatteriet medan du är på väg.
- ▷ Efter resan skall bodelsbatteriet laddas upp helt.
- ▷ Före tillfällig avställning ska batteriet laddas upp helt.
- ▷ Vid byte av batteri för bodelen skall endast batterier av samma typ och samma kapacitet användas.
- ▷ Vid byte av batteriet måste först minuspolen fränkopplas och sedan pluspolen. Vid anslutning av batteriet skall du gå tillväga i motsatt ordning: anslut först pluspolen och sedan minuspolen.
- ▷ Vid batteribyte ska du endast använda batterier som står till förfogande för en karakteristisk laddningskurva. Den karakteristiska laddningskurvan måste ställas in efter batteribytet på el-blocket eller extra laddaren.
- ▷ Om det finns flera blybatterier ska alla batterier alltid bytas samtidigt. Batterierna måste alltid vara lika gamla och ha samma kapacitet.
- ▷ Efter ett batteribyte ska batterispänningsvisningarna kontrolleras hos en auktoriserad fackverkstad/serviceställe.
- ▷ Vid batteribyte ska endast batterier användas som motsvarar laddarens min. kapacitet. Beakta den separata bruksanvisningen till laddaren. Batterier med för låg kapacitet blir mycket varma under laddningen. Explosionsrisk!
- ▷ Om ett **HYMER-Smart-Battery-System** finns installerat måste utbytta blybatterier ha en kapacitet på minst 95 Ah.
- ▷ Om bodelsbatterierna byts ut och laddaren inte ger minst 10 % av det nya batteriets märkkapacitet som laddningsström skall en extra laddare monteras. Exempel: Vid en batterikapacitet på 80 Ah måste laddaren ge minst 8 A laddningsström.
- ▷ Innan batteriet kopplas från och kopplas på skall fordonsmotorn stängas av och 230 V- och 12 V-försörjningen såväl som alla förbrukare kopplas från. Risk för kortslutning!
- ▷ Vrid inte på tändningen när startbatteriet eller bodelsbatteriet är fränkopplade. Risk för kortslutning p.g.a. fria kabeländar!

- ▷ Om det finns två bodelsbatterier: Se till att batterierna monteras rätt när de byts ut. Montera batterierna så att det ena batteriets pluspol ligger bredvid minuspolen på det andra batteriet.
- ▷ Om det finns två bodelsbatterier: Se till att batterierna ansluts rätt när de byts ut (se Montering av extrabatteri).

- ▷ Beroende på modell och utrustning är upp till två extrabatterier anslutna till blybatteriet.
- ▷ Blybatterier är underhållsfria. Underhållsfri betyder:
 - Det är inte nödvändigt att kontrollera syrenivån.
 - Det är inte nödvändigt att smörja in batteripolerna.
 - Det är inte nödvändigt att fylla på destillerat vatten.
 - Även ett underhållsfri batteri måste laddas.
 - Rekommendation: Genomför alla 6 till 8 veckor en fullständig laddningscykel. Beroende av batterikapaciteten och av laddaren tar laddningscykeln 24 till 48 timmar.

Då fordonet inte är anslutet till en 230 V-försörjning, eller om 230 V-försörjningen är avstängd, förser bodelsbatteriet bodelen med 12 V likspänning. Bodelsbatteriet har endast en begränsat energireserv. Därför bör inte elektriska förbrukare som till exempel radio eller lampor drivas under en längre tidsperiod utan 230 V-försörjning.

Monteringsställe

Bodelsbatteriet sitter under L-sittgruppen och går att komma åt via en utvändigt lucka.

Urladdning

Genom viloströmmen, som ständigt förbrukas av några elektriska förbrukare, urladdas bodelsbatterierna.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet. Det kan leda till deformationer, värmeutveckling och brännskador.
- ▷ Batteriet skall efterladdas i god tid.

Även ett fullt laddat bodelsbatteri djupurladdas genom viloström (apparater i standby-läge).

Vid låga utetemperaturer minskar den tillgängliga kapaciteten.

Batteriets självurladdning beror även på temperaturen. Vid 20 till 25 °C uppgår självurladdningstakten till ca 3 % av kapaciteten/månad. Vid stigande temperatur ökar självurladdningstakten till: Vid 35 °C uppgår självurladdningstakten till ca 20 % av kapaciteten/månad.

Ett äldre batteri har ej längre full kapacitet.

Ju fler elektriska förbrukare som är anslutna desto snabbare förbrukas bodelsbatteriets energireserv.

Ladda Bodelsbatteriet skall endast laddas med el-blocket. Fordonet ska för detta anslutas till en extern 230 V-försörjning så ofta som möjligt. Vid anslutning ska endast 230 V-anslutningen på fordonet (CEE-uttag) användas.

- ▷ Efter en djupurladdning ska batteriet laddas minst 48 timmar.
- ▷ Vid temperaturer på under 0 °C har bodelsbatteriet lägre ingångsström. Vid ca -15 °C flyter ingen ström alls. Bodelsbatteriet kan inte laddas längre.
- ▷ Anslut belastnings- och laddningskablarna alltid "korsvis". Detta är nödvändigt för att batterierna ska ha samma ledningsmotstånd i förhållande till varandra. Laddnings-/urladdningsströmmen kan fördelas jämnt.

Förvaring I detta avsnitt hittar du hänvisningar till förvaring av bodelsbatteriet.

- Förvara ett fränkopplat batteri kallt och torrt.
- Vid ett fränkopplat, fulladdat gelbatteri kan det räcka att ladda batteriet först efter 6 månader igen.

Rekommendation: Ladda också det fränkopplade gelbatteriet alla 4 till 6 veckor i 24 till 48 timmar.

- ▷ Om en "intelligent" laddare med underhållsladdning finns tillgänglig, kan laddaren vara ansluten till batteriet under hela avställningen och vara påslagen.

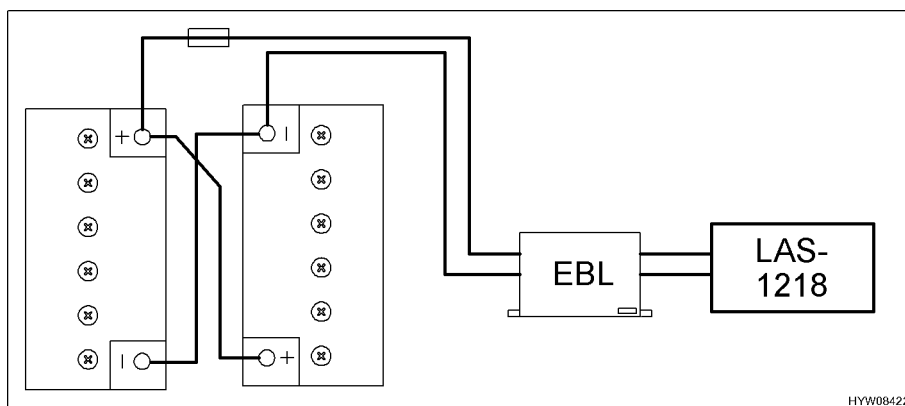

Bild 91 Ansluta extrabatteri

Montering av extrabatteri

För att alla batterier skall laddas och laddas ur jämnt måste de anslutas enligt Bild 91.

8.4.3 Bodelsbatteriets energibalans

Bodelsbatteriet har endast en begränsat energireserv. Därför bör elektriska förbrukare inte användas längre tid utan 230 V-anslutning.

Nedan beskrivs hur maximal drifttid för den för tillfället tillgängliga batterikapaciteten kan beräknas.

- ▷ Räkneexemplet gäller för ett nytt, optimalt laddat batteri. Den faktiska användbara batterikapaciteten är beroende av batteriets aktuella laddningstillstånd och batteriets ålder. Den aktuella batterikapaciteten kan fastställas med speciella indikeringsinstrument.
- ▷ Om det finns ett andra bodelsbatteri fördubblas den tillgängliga kapaciteten.
- ▷ Alla lampor är lysdiodslampor med mycket liten strömförbrukning. Per lysdiodslampa kan man räkna med en effektförbrukning på ungefär 2 W.
 - För protokoll över dagsbehovet. Notera tillslagningstid och effektförbrukning hos de använda apparaterna (se tabell nedan).

Exempel: TV-apparaten (effektförbrukning 36 W) med satellitanläggning (effektförbrukning 36 W) är igång varje dag i två timmar.

- Räkna om effektuppgifterna enligt följande formel till använd kapacitet:

$$\text{Effektförbrukning [W]} : 12 \text{ V} = \text{Strömstyrka [A]}$$

$$\text{Strömstyrka [A]} \times \text{Drifttid [h]} = \text{Kapacitet [Ah]}$$

$$36 \text{ W} + 36 \text{ W} = 72 \text{ W}$$

$$72 \text{ W} : 12 \text{ V} = 6 \text{ A}$$

$$6 \text{ A} \times 2 \text{ h} = 12 \text{ Ah}$$

För hela dagens förlopp kan tabellen se ut på följande sätt:

Energiförbrukarbalans (Exempel)

Apparat	Effektförbrukning [W]	Strömstyrka [A]	Drifttid [h]	Kapacitet [Ah]
Dränkbar pump	42	3,5	0,1	0,35
Värmesystem	12	1,5	3,0	4,50
TV-apparat	36	3,0	2,0	6,00
Satellitsystem	36	3,0	2,0	6,00
Kylskåpsstyrning	2	0,2	24,0	4,00
Belysning (10 lysdiodslampor à 2 W)	20	1,6	3,0	4,80
Genomsnittligt dagsbehov				25,65

- Beräkna maximalt användbar energi med följande formel eller med en speciell indikeringsenhet: Aktuell kapacitet [Ah] : Djupladdningsskydd = Maximalt användbar energi [Ah]

Exempel: 80 Ah : 1,3 (gelbatteri) = 61,5 Ah

- Beräkna maximal driftstid enligt följande formel:
Max användbar energi [Ah] : Dagsbehov [Ah] = Max driftstid (i dagar)

Exempel: 61,5 Ah : 25,65 Ah = 2,39

Aktuell batterikapacitet ska vid oförändrat dagsbehov räcka i över 2 dagar.

Solceller Den självförsörjande tiden kan utvidgas vid användning av solceller.

Två solceller à 90 W ger följande kapacitet:

- Sommar: Ca 60 Ah/dag (självförsörjning uppnådd)
- Vinter: Ca 15,5 Ah/dag (för att förlänga den självförsörjande tiden, måste ytterligare ett bodelsbatteri installeras)

8.4.4 Senare montering av en växelriktare

- ▷ Om en växelriktare monteras i fordonet vid en senare tidpunkt, måste denna växelriktare vara konstruerad för den elektriska anläggningens specifika villkor. Annars kan den elektriska anläggningen skadas. Vi tar inte något ansvar för dessa skador.
- ▷ Låt endast ett auktoriserat serviceställe utföra en senare montering av en växelriktare.

Montering av en 230 V-växelriktare leder till en mycket hög strömbelastning. Till exempel har en växelriktare med uteffekt på 800 W på 12 V-sidan ett ström uttag på upp till 75 A.

Denna ström är allt för hög för utgångarna på el-blocket (se avsnitt 8.9.1).

När växelriktaren ansluts direkt till batteriet visas inte växelriktarens ström uttag på panelen. På grund av den höga urladdningsströmmen sjunker polspänningen på batteriet kraftigt. Det installerade mätsystemet registrerar då underspänning och kopplar eventuellt från 12 V-nätet. Dessutom urladdas bodelsbatteriet mycket snabbt vid drift av en växelriktare.

8.5 HYMER-Smart-Battery-System

HYMER-Smart-Battery-System består av ett eller flera bly-fleece-batterier (hädanefter kallat blybatteri(er)) och ett eller två HY-Tec-litiumbatterier 135 (hädanefter kallat litiumbatteri(er)). Båda är bodelsbatterier.

- ▷ Gör inga ändringar i fabriksinstallationen av litiumbatteriet.
- ▷ Öppna inte litiumbatteriet.
- ▷ Observera rekommenderad arbetstemperatur mellan 15 och 25 °C. Mer information om drifttemperaturen finns i tillverkarens instruktionsbok.
- ▷ Ladda batterisystemet helt en gång var 6:e månad.
- ▷ Koppla bort det el-blocket under installation och underhåll.
- ▷ När man installerar och arbetar på ledningarna, ta bort säkringarna mellan blybatteriet och litiumbatteriet.
- ▷ Om batterikapacitetsindikatorn inte når upp till 100 %, efter en längre tid, kontakta kundtjänst.

- ▷ Transportera och kassera endast litiumbatteriet enligt tillverkarens anvisningar.
- ▷ Beakta tillverkarens instruktionsbok.

Litiumbatteriet består av sex moduler och är parallellkopplat till standardblybatteriet. Litiumbatteriet klarar av frekventa laddningscykler bättre än blybatteriet och tar över de flesta laddningscyklerna. Detta ökar blybatteriets livslängd.

Litiumbatteriet är utrustat med en skyddsfunktion mot överbelastning och djupurladdning.

Monteringsställe

Litiumbatteriet är monterat under L-sittgruppen och är tillgängligt via en utvändigt lucka

Integrerad urladdningshantering

Den integrerade intelligenta urladdningshanteringen säkerställer att elen först tas bort från litiumbatteriet vid urladdning och då endast från blybatteriet. När litiumbatteriet levererar strömmen fungerar blybatteriet som backuplagring.

När det finns en stor efterfrågan på el tas elen parallellt från litiumbatteriet och blybatteriet.

Ladda

Vid laddning laddas blybatteriet först och sedan litiumbatteriet.

- ▷ Efter återuppstart eller längre stillastående ska batterisystemet laddas helt.

Förvaring

- ▷ Ta inte bort säkringarna mellan litiumbatteriet och blybatteriet, annars fungerar inte övervintringsstödet för blybatteriet, och blybatteriet kan då skadas.

Litiumbatteriet har en livstid på upp till 10 år när det används korrekt.

Ladda upp batterisystemet helt innan det förvaras och koppla loss det från det el-blocket (stäng av batteri-brytaren på det elektriska blocket).

Kontrollera laddningsstatusen på litiumbatteriets display efter senast 6 månader. Sätt på batteri-brytaren på el-blocket. Efterladda batteriet vid behov.

Vid längre förvaringsperioder: Vid behov ska batteriet ladda och ladda ur flera gånger för att uppnå maximal effekt för batterisystemet.

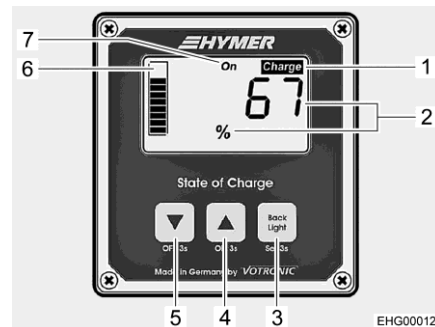
Förvara batterisystemet torrt och välventilerat.

Observera rekommenderad förvaringstemperatur mellan 10 och 20 °C. Ytterligare information om lagertemperaturen finns i instruktionsboken från tillverkaren.

8.5.1 Indikatorpanel

Information om batterisystemets spänning och laddning vis på en extern indikatorpanel.

Monteringsställe Indikatorpanelen är monterad inuti fordonet (exempelvis i ett väggskåp).

- 1 Laddningsindikator "Charge"
- 2 Visning av det totala laddningstillståndet (SoC) i procent
- 3 Knapp på/av, ta upp meny
- 4 Knapp växla tillbaka till indikeringen
- 5 Knapp vidarekoppling till indikeringen
- 6 Visning av det totala laddningstillståndet (SoC) som stapeldiagram
- 7 Omkopplingsindikeringen (inte aktiv)

Bild 92 Indikatorpanel (visning av totalt laddningstillstånd)

Till- och frånkoppling Indikatorpanelen är utformad för att spara energi. En fullständig avstängning är inte nödvändig.

De grundläggande inställningarna som görs av **HYMER** behålls efter ett strömförsörjning.

Display-belysning

När man trycker på en knapp på panelen slås displaybelysningen automatiskt på. Om ingen knapp trycks in under 3 minuter stängs belysningen automatiskt av. Med knappen (Bild 92,3) kan displaybelysningen stängas av manuellt.

Visa totalt laddningstillstånd (SoC)

På displayen visas blybatteriets och litiumsbatteriets totala laddningstillstånd som "State of Charge" (SoC). Värdet på SoC anges i procent (Bild 92,2) och visas även som ett stapeldiagram (Bild 92,6).

- Tryck på valfri knapp för att slå på displaybelysningen.
- Om displayen visar spänningsvisning: Tryck kort på knappen (Bild 92,4) eller knappen (Bild 92,5) för att växla till visning av SoC-värde (Bild 92,2).

När SoC-värdet sjunker under 20 % blinkar displayen "Charge" (Bild 92,1). I detta fall ska batterierna efterladdas.

- 1 Visning av batterispänning i volt (V)
- 2 Visning av det totala laddningstillståndet (SoC)

Bild 93 Indikatorpanel (visning av batterispänning)

Batterispännings-indikering

Batterispänningen visas i volt (Bild 93,1). Stapeldiagrammet visar också SoC (Bild 93,2).

- Tryck på valfri knapp för att slå på displaybelysningen.
- Om displayen visar SoC-värde: Tryck kort på knappen (Bild 92,4) eller knappen (Bild 92,5) för att växla till visning av batterispänning (Bild 93,1).

▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

8.6 EI-block (EBL 30)

▷ Ventilationsspringor får ej övertäckas. Risk för överhettning!

- ▷ Beroende på modell är inte alltid alla platserna i säkringshållaren belagda.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

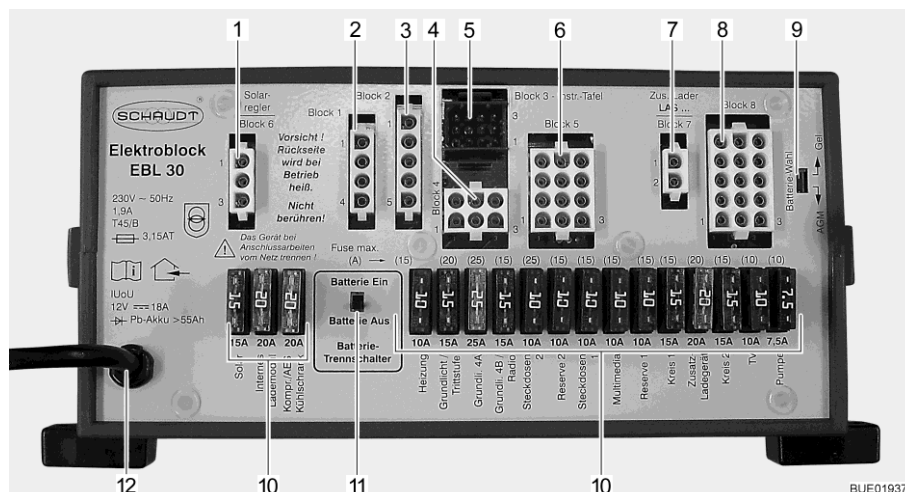

Bild 94 El-block (EBL 30)

- 1 Block 6: Laddningsregulator för solpanel (om sådan finns)
- 2 Block 1: Kylskåp
- 3 Block 2: Kylskåpsförsörjning D+, batterigivare/styrkablar
- 4 Block 4: Värmesystem, grundbelysning (belysning i ingången), fotsteg
- 5 Block 3: Panel
- 6 Block 5: Reserv 2, uttag, grundbelysning
- 7 Block 7: Extra laddare
- 8 Block 8: Förbrukare, TV, vattenpump, reserv 1, multimedia, uttag
- 9 Omkopplare batterival (Gel/AGM)
- 10 Säkringar
- 11 Batteri-brytare ("Batterie Ein/Aus" (batteri till/från))
- 12 Nätanslutning 230 V~

Funktioner El-blocket har följande funktioner:

- El-blocket laddar bodelsbatteriet. Startbatteriet erhåller endast en underhållsladdning genom el-blocket.
- El-blocket övervakar bodelsbatteriets spänning.
- El-blocket fördelar strömmen till 12 V-strömkretsarna och säkrar dessa. Till uttagen kan apparater med maximalt 10 A anslutas.
- El-blocket innehåller anslutningar för en laddningsregulator för solpanel, en extra laddare samt ytterligare styr- och övervakningsfunktioner.
- El-blocket skiljer startbatteriet elektriskt från bodelsbatteriet då fordonets motor är avstängd. Så kan bodelens 12 V-förbrukare inte ladda ur startbatteriet.
- Batteri-brytaren i el-blocket skiljer alla förbrukare från bodelsbatteriet.

El-blocket arbetar endast tillsammans med en panel.

Strömmen som står till förfogande på el-blocket (maximal 18 A) delas upp i laddningsström och förbrukarström. Laddningsströmmen är endast den andel som för närvarande inte används av förbrukarna. Om förbrukarströmmen överstiger den ström som står till förfogande laddas bodelsbatteriet ur.

Monteringsställe El-blocket sitter under L-sittgruppen och går att komma åt via en utvändigt lucka.

8.6.1 Batteri-brytare

Batteri-brytaren kopplar från **samtliga** förbrukare i bodelen, även apparater i standby-läge. Även förbrukare som fotsteg, grundbelysning och kylskåp upphör då att fungera. Därigenom förhindras långsam urladdning av bodels-batteriet om fordonet inte används under längre tid (t. ex. tillfällig avställning).

Om fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen via CEE-uttaget laddas batterierna även om batteri-brytaren är fränkopplad.

8.6.2 Batteriväljare

- ▶ Om batteriväljaren är felaktigt inställd kan det bildas knallgas. Explosionsrisk!

- ▷ Om batteriväljaren är felinställd kan batteriet för bodelen skadas.
- ▷ Ändra ej den från fabriken inställda batteriväljaren.

8.6.3 Batteriövervakning

- ▷ Ett urladdat batteri för bodelen skall laddas upp fullständigt igen så snart som möjligt.

Batteriövervakningen i el-blocket övervakar spänningen i batteriet för bodelen.

Om batterispänningen sjunker under 10,5 V kopplar batteriövervakningen i el-blocket ifrån alla 12 V-förbrukare.

Åtgärder:

- Samtliga elektriska förbrukare som inte är absolut nödvändiga, skall stängas av med tillhörande strömbrytare.
- Om nödvändigt koppla åter på 12 V-försörjningen för kort drift med huvudbrytaren 12 V. Detta är emellertid endast möjligt om batterispänningen ligger över 11 V. Om spänningen ligger under detta värde kan 12 V-försörjningen först upprättas efter att bodelens batteri har laddats.

8.6.4 Batteriladdning

När fordonsmotorn är igång kopplas bodelsbatteriet och startbatteriet samman via ett relä i el-blocket och laddas av fordonsgeneratorn. När fordonsmotorn är avstängd skiljs batterierna automatiskt igen av el-blocket. Det förhindrar att startbatteriet laddas ur av elförbrukarna i bodelen. Därigenom upprätthålls fordonets startfunktion. Bodelsbatteriets polspänning kan avläsas på panelen.

När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen via CEE-uttaget laddas bodelsbatteriet och startbatteriet av laddningsmodulen i el-blocket. Startbatteriet laddas bara med en underhållsladdning. Laddningsströmmen anpassas automatiskt till batteriets laddningstillstånd. Överladdning kan inte ske.

Stäng av alla elförbrukare under laddningen så att laddningsmodulens fulla kapacitet utnyttjas.

8.6.5 Komplettering med fler 12 V-förbrukare

Den elektriska anläggningen i fordonets bodel kan utrustas med extra apparater. De extra apparaterna ansluts till reservutgångarna på el-blocket. Effekten hos de extra apparaterna får inte överstiga värdet för säkringarna (t. ex. 15 A). På el-blocket får dock inga säkringar med högre värden användas än som anges på el-blocket.

8.7 Panel (LT 94)

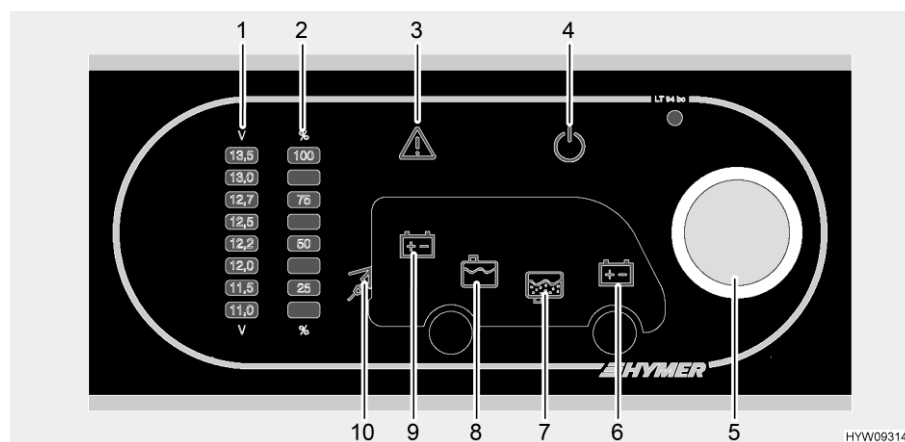

Bild 95 Panel (LT 94)

- 1 Visarskala batterispänning
- 2 Visarskala tanknivå
- 3 Varningslampa alarm
- 4 12 V-kontrollampa
- 5 Vridknapp
- 6 Symbol startbatteri
- 7 Symbol avloppstank
- 8 Symbol vattentank
- 9 Symbol bodelsbatteri
- 10 230 V-kontrollampa

► För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

8.7.1 Slå till/från 12 V-försörjningen

Med vridknappen (Bild 95,5) kopplas panelen och bodelens 12 V-försörjning till eller från.

Undantag: Värme, grundbelysning (belysning i ingångsområdet), fotsteg och kylskåp är alltid driftsklara.

Slå på: ■ Tryck på vridknappen (Bild 95,5): 12 V-försörjningen för bodelen är påslagen. 12 V-kontrolllampan (Bild 95,4) lyser.

Slå från: ■ Tryck på vridknappen (Bild 95,5): 12 V-försörjningen för bodelen är avstängd. 12 V-kontrolllampan (Bild 95,4) slocknar.

- ▷ Slå ifrån 12 V-försörjningen med vridknappen när fordonet lämnas. Därigenom förhindras en onödig urladdning av bodelsbatteriet.
- ▷ Förbrukare som styrdon (t. ex. laddningsregulator för solpanel, avfrostning och panel) eller fast installerade apparater (t. ex. värme, kylskåp eller fotsteg) tar fortfarande sin ström från batterikapaciteten, även om 12 V-försörjningen på panelen är fränkopplad. Därför ska bodelsbatteriet kopplas bort från 12 V-nätet, när fordonet inte används under en längre tid. Detta görs med brytaren på el-blocket.

8.7.2 Visning av batterispänningen

- ▷ Panelen visar det totala batterisystemets batterispänning. Om fordonet har ett **HYMER-Smart-Battery-System** (extrautrustning) är ytterligare en indikatorpanel inbyggd. På denna extra indikatorpanel kan mer precisa spänningvärden avläsas.
- ▷ Efter aktivering av avläsningen visas batterispänningen i ca 20 sekunder.

Med vridknappen (Bild 95,5) kan både spänningen av bodelsbatteriet och spänningen av startbatteriet avläsas. Spänningen visas på visarskalan för batterispänning (Bild 95,1).

Indikeringar: ■ Vrid vridknappen (Bild 95,5) tills symbolen av batteriet som ska avläsas lyser.

Symbol	Betydelse
	Bodelsbatteriets spänning visas (Bild 95,9)
	Startbatteriets spänning visas (Bild 95,6)

- Spänningen avläses på visarskalan batterispänning (Bild 95,1).

Följande tabeller är ett hjälpmedel för rätt tolkning av den visade batterispänningen.

Anvisningar för batterispänningen

Batterispänning (värden under pågående drift)	Drift under körning (fordonet körs, ingen 230 V-anslutning)	Batteridrift (fordonet står stilla, ingen 230 V-anslutning)	Nät drift (fordonet står stilla, 230 V-anslutning)
Mindre än 11 V Snart djupurladdning	Ingen laddning med generatorn	Om förbrukarna är avstängda: Batteri tomt	Ingen laddning med el-blocket
	12 V-nät överbelastat	Om förbrukarna är påslagna: Batteriet överbelastat	12 V-nät överbelastat
11,5 V till 13 V	Ingen laddning med generatorn ¹⁾	Normalt område	Ingen laddning med el-blocket ¹⁾
	12 V-nät överbelastat ¹⁾		12 V-nät överbelastat ¹⁾
13,5 V och mera	Batteriet laddas	Förekommer endast kortvarigt efter laddning	Batteriet laddas

¹⁾ Om spänningen inte stiger över detta områden under flera timmar.

Värden för vilospänning	Batteriets laddningstillstånd
Mindre än 12 V	Djupurladdat
12,2 V	25 %
12,3 V	50 %
Mer än 12,8 V	100 %

- ▷ Vid längre djupurladdning skadas batteriet och går inte reparera.

- ▷ Vilospänningen skall helst mätas flera timmar efter den senaste laddningen (t. ex. på morgonen) och inte direkt efter strömuttaget.

8.7.3 Visning av tanknivå

- ▷ Efter aktivering av avläsningen visas tanknivån i ca 20 sekunder.

Med hjälp av vridknappen (Bild 95,5) kan såväl nivån i vattentanken som i avloppstanken avläsas. Nivån visas på visarskalan för tanknivån (Bild 95,2).

Indikeringar:

- Vrid vridknappen (Bild 95,5) tills symbolen av tanken vars nivå ska avläsas lyser.

Symbol	Betydelse
	Vattentankens nivå visas (Bild 95,8)
	Avloppstankens nivå visas (Bild 95,7)

- Nivån visas på visarskalan för tanknivån (Bild 95,2).

- ▷ Om displayerna på visarskalan blinkar under nivåavläsningen föreligger ett sensorfel. Rengör sensorerna eller kontakta kundtjänsten.

8.7.4 Larm

Varningslampan alarm (Bild 95,3) blinkar, så snart som definierade gränsvärden överskrids eller underskrids.

Batterilarm

Varningslampan alarm (Bild 95,3) blinkar, batteriets spänning är under 11 V. Om 12 V-försörjningen är påkopplad, lyser dessutom resp. batterisymbol upp (Bild 95,6 eller 9), och displayen "11,0" på visarskalan batterispänning (Bild 95,1) blinkar. Snart djupurladdning.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.

- ▷ Om batterispänningen sjunker under 10,5 V kopplar batteriövervakningen i el-blocket ifrån alla 12 V-förbrukare.

Åtgärder:

- Vid batterilarm skall förbrukarna stängas av och batterierna laddas, antingen genom körning eller genom anslutning till 230 V-försörjning.

Tanklarm

Varningslampan alarm (Bild 95,3) blinkar och resp. tanksymbol (Bild 95,7 eller 8) lyser upp, så snart som vattentanken eller avloppstanken är full.

Åtgärder:

- Fyll på vattentanken eller töm avloppstanken.

230 V-kontrollampa

- ▷ Om fordonet är anslutet till en 230 V-försörjning, lyser 230 V-kontrollampa, även om 12 V-försörjningen är frånslagen med vridknappen.

230 V-kontrollampa (Bild 95,10) lyser när nätspänningen ligger på el-blockets ingång.

8.8 230 V-nät

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Fordonets elektriska anläggning måste kontrolleras minst vart tredje år av utbildade elektriker. Om fordonet används ofta rekommenderas en årlig kontroll.

230 V-nätet försörjer följande apparater (så länge tillgängligt):

- eluttaget med skyddskontakt för apparater med maximalt 10 A
- kylskåpet
- el-blocket
- en extra laddare
- klimatanläggningen

De elektriska förbrukarna som är anslutna till bodelens 12 V-nät förses med spänning från bodelsbatteriet.

Fordonet ska anslutas till en extern 230 V-försörjning så ofta som möjligt. Laddningsmodulen i el-blocket laddar då automatiskt bodelsbatteriet. Dessutom laddas startbatteriet med en underhållsladdning på 2 A.

Beroende på utrustningen skall extra apparater säkras med en egen tvåpolig automatsäkring.

8.8.1 230 V-anslutning (CEE-uttag)

- ▷ Överspänningar kan skada de anslutna apparaterna. Orsaker till överspänningar kan vara blixtnedslag, oreglerade spänningskällor (t. ex. bensingeneratorer) eller strömanslutningar på färjor.

Krav på 230 V-anslutningen

- Anslutningskabeln, stickförbindelsen vid försörjningsstället och stickförbindelsen på fordonet måste uppfylla IEC 60309. Den beteckning som är vanlig i handeln för stickförbindelsen är "CEE blå".
- Använd gummislangledning H07RN-F med minst 2,5 mm² ledningsdiameter och maximalt 25 m längd.
- Skyddskontakt-stickförbindelse (schuko) är inte tillåten. Likaså är det inte tillåtet att mellankoppla CEE/Schuko-adaptorn.

8.8.2 Anslut 230 V-försörjningen

- ▶ Den externa 230 V-försörjningen måste säkras med en jordfelsbrytare (FI-brytare, 30 mA).
- ▶ Kabeln måste vara helt borttagen från kabeltrumman, för att förhindra överhettning.
- ▶ I tveksamma fall eller när 230 V-försörjningen inte finns till förfogande eller är felaktig, ta kontakt med den som driver försörjningsanordningen.

- ▷ 230 V-anslutningen är i fordonet utrustat med en jordfelsbrytare (FI-brytare).
- ▷ För anslutningar på campingplatser (campingfördelare) måste jordfelsbrytare (FI-brytare, 30 mA) användas.

Fordonet kan anslutas till en extern 230 V-försörjning. Vid anslutning ska endast 230 V-anslutningen på fordonet (CEE-uttag) användas.

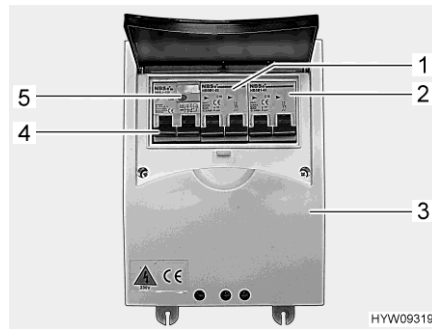

Bild 96 Ledningsskyddsbrytare och FI-brytare (230 V-säkringslåda)

Bild 97 230 V-anslutning på fordonet (CEE-uttag)

- ▷ Den andra ledningsskyddsbrytaren (Bild 96,2) är valfri. Om denna ledningsskyddsbrytare finns tillgänglig beror på fordonets utrustning.

Ansluta fordon:

- Kontrollera om strömförsörjningsanordningen är lämplig vad gäller anslutning, spänning, frekvens och ström.
- Kontrollera om kablarna och anslutningarna är lämpliga.
- Kontrollera stickförbindelsen och kabeln efter synliga skador.
- Koppla från båda ledningsskyddsbrytarna (Bild 96,1 och Bild 96,2) i säkringslådan (Bild 96,3).
- Öppna höljet på 230 V-anslutningen i fordonet (Bild 97) och stick in stickkopplingen. Kontrollera så att låsklacken i den fjäderspända klapplocket är ikopplad.
- Sätt i kontakten för anslutningskabeln i uttaget på campingfördelaren. Se till att låsklacken i det fjäderspända klapplocket är ihopkopplat här också.
- Sätt på båda ledningsskyddsbrytarna i säkringslådan.

Kontrollera jordfelsbrytare:

- När fordonen är anslutet till 230 V-försörjningen, tryck på kontrollknappen (Bild 96,5) på jordfelsbrytaren (FI-brytare) (Bild 96,4) i säkringslådan (Bild 96,3). Jordfelsbrytaren måste lösa ut.
- Slå på jordfelsbrytaren (Bild 96,4) igen.

Dela förbindelse:

- Koppla från båda ledningsskyddsbrytarna (Bild 96,1 och 2) i säkringslådan (Bild 96,3).
- Lossa på låsklacken på campingfördelaren och dra ur anslutningskabens kontakt ur uttaget.
- Lossa låsklacken vid fordonet, dra stickkopplingen och stäng höljet på 230 V-anslutningen.

8.9 Säkringar

- ▶ Defekta säkringar skall endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut när strömförsörjningen är frånslagen.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut mot nya säkringar med samma säkringsvärde.

8.9.1 12 V-säkringar

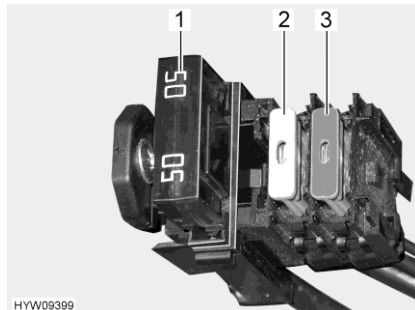
De förbrukare som är anslutna till 12 V-försörjningen i bodelen är skyddade via separata säkringar. Säkringar är åtkomliga på olika monteringsställena i fordonet.

För att byta säkringar skall funktion, värde och färg för de enskilda säkringarna avläsas ur efterföljande uppgifter. Om du behöver byta en säkring ska endast flatsäkringar med följande värden användas.

Några signaler är säkrade med så kallade "polyswitch"-säkringar. En polyswitch är en inbyggd självåterställande säkring. När överströmmen eller kortslutningen har avhjulpts frigörs driftströmmen igen automatiskt. Detta kan ta några sekunder (avkylningsfas).

Säkringar vid startbatteriet

Säkringarna är monterade i närheten av startbatteriet.

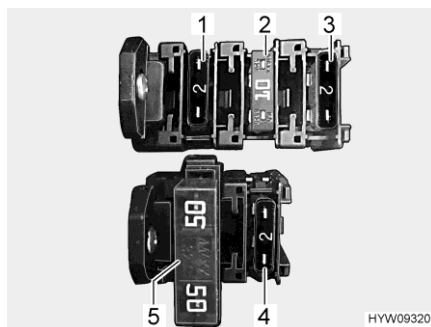

- 1 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd (för el-block)
- 2 Flatsäkring 20 A/gul (för kylskåp)
- 3 Flatsäkring 10 A/röd (för LED-framstrålkastare/extrautrustning)

Bild 98 Säkringar (startbatteri)

Säkringar på säkringshållare vid bodelsbatteriet

Säkringarna är monterade bredvid bodelsbatteriet. Säkringarna är undersäkringar till grundbelysning 4 A (25 A) på el-blocket.

- 1 Flatsäkring (reserv)
- 2 Flatsäkring 10 A/röd (satellitssystem)
- 3 Flatsäkring 2 A/grå (kylskåpsstyrning)
- 4 Flatsäkring 2 A/grå (för batterigivare bodelsbatteri)
- 5 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd (för el-block)

Bild 99 Säkringar (bodelsbatteri)

**Säkringar på reläbox
AD01**

I förarhyttens högra stolkonsol är en reläbox (AD01) monterad. Reläboxen används till att skapa signalerna för chassi-belysningen, som inte levereras av basfordonet. Reläboxen är universellt användbar.

Kopplingen som används av oss kan avvika från tillverkarens planerade koppling. Därför kan kopplingen även avvika från angivelsen på reläboxens typskylt, som tillverkaren har monterat.

SäNr	Funktion	Värde/färg	Förbrukare
B2	Kl. 15 (tändning på)	15 A blå (vid taklucka, eldriven: 10 A röd)	Klämma 15 för släpvagnskoppling, signal för varselljus, kurvlyjus, strålkastarrensning av Xenon, värmefläkt bodel
B3	Kl. 30 (konstant plus)	15 A blå	Signal för kurvlyjus, strålkastarrensning och nivåreglering av Xenon
B5	D+ signal	Intern polyswitch (2 A)	D+ för el-block, kylskåp, satellitsystem
B6	Reserv	15 A blå	
B7	Kl. 15 (tändning på)	5 A ljusbrun	Breddmarkeringslyktor (vita/röda), sidomarkeringslampor (gula)

**Säkringar på el-blocket
EBL 30**

Funktion	Värde/färg
Laddningsmodul för solpanel	15 A blå
Intern laddningsmodul	20 A gul
Kylskåp	20 A gul
Värmesystem	10 A röd
Grundbelysning/fotsteg/förtältsbelysning	15 A blå
Grundbelysning	25 A vit
Grundbelysning/radio	15 A blå
Uttag 12 V, USB-laddningsuttag	10 A röd
Reserv 2, elmanövrerad höjbar säng	10 A röd
Uttag 12 V, USB-laddningsuttag	10 A röd
Multimedia	10 A röd
Reserv 1	10 A röd
Krets 1 (belysning 1)	15 A blå
Extra laddare	20 A gul
Krets 2 (belysning 2, tömning av avloppstanken)	15 A blå
TV	10 A röd
Vattenpump	7,5 A brun

Säkring för Thetford-toalett

Toaletten har en underhållsfri säkring som återställs automatiskt.

Säkring till TV-satellitsystem (ten Haaft)

Säkringen sitter på styrenheten till TV-satellitsystemet. Styrenheten är inbyggd antingen i ett klädskåp eller i ett väggskåp.

1 Säkring 10 A/röd

Bild 100 Styrenheten (TV-Satellitsystem, ten Haaft)

8.9.2 230 V-säkring

Observera på bilar med extrautrustning växelriktare:

- ▶ Om 230 V-anslutningen eller 230 V-huvudsäkringen kopplas från så innebär det inte att uttagen kopplas från när växelriktaren är inkopplad eftersom uttagen försörjs via växelriktaren.
- ▶ Ledningsskyddsbrytaren i den extra säkringslådan vid växelriktaren skyddar endast uttagen i fordonet och kopplar från dem.
- ▶ Det är endast genom avstängning på båda säkringslådorna och frånkoppling av växelriktaren som nätet kopplas från helt.

- ▷ Kontrollera alltid jordfelsbrytaren när anslutningar görs till 230 V-försörjningen, kontrollera den minst en gång var 6:e månad.

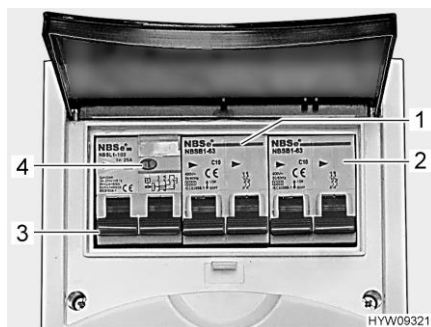

Bild 101 Ledningsskyddsbrytare och FI-brytare (230 V-säkringslåda)

En jordfelsbrytare (FI-brytare) (Bild 101,3) i säkringslådan skyddar hela fordonet mot läckström (0,03 A).

Den efterkopplade ledningsskyddsbrytaren (10 A) (Bild 101,1) skyddar 230 V-uttagen, el-blocket, den extra laddaren och kylskåpet.

På fordon med extrautrustning t. ex. takklimatanläggning skyddas apparaten av en extra ledningsskyddsbrytare (16 A) (Bild 101,2).

Kontrollera jordfelsbrytare: ■ När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen: Tryck på kontrollknappen (Bild 101,4). Jordfelsbrytaren (FI) måste lösa ut.

Monteringsställe Säkringslåda på 230V är inbyggd i underskåpet under den högra sängen.

8.10 EI-scheman

8.10.1 Blockkopplingschema 230 V

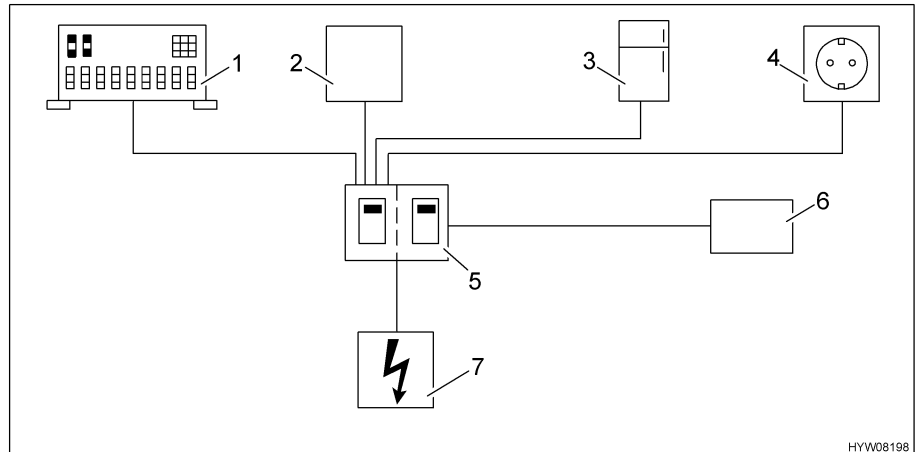

Bild 102 Schema 230 V-ledningsplacering

- 1 EI-block
- 2 Extra laddare
- 3 Kylskåp
- 4 Uttag
- 5 Automatsäkring
- 6 Extra apparat (t. ex. klimatanläggning)
- 7 230 V-anslutning

Bild 102 visar en schematisk översikt över 230 V-nätet.

8.10.2 Blockkopplingschema 12 V

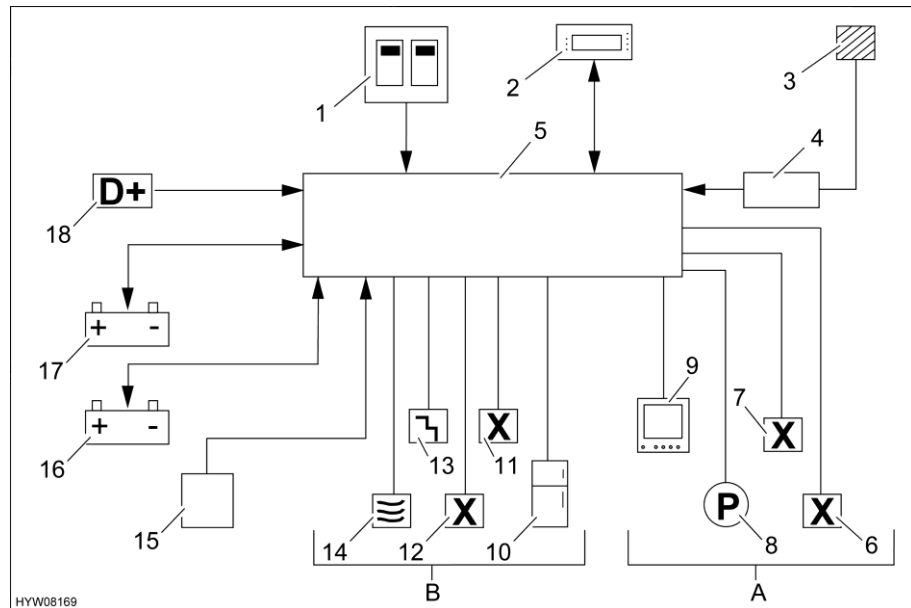

Bild 103 Schema 12 V-ledningsplacering

1	230 V-automatsäkring
2	Panel med 12 V-huvudbrytare
3	Solcell
4	Solcellsregulator
5	EI-block med batteri-brytare
A	Belysning, förbrukarkrets Till-/frånkopplingsbar via 12 V-huvudbrytare
6	Uttag 1, uttag 2, reserv 1, 2
7	Krets 1, krets 2
8	Pump (vattenpump)
9	Multimedia/TV
B	Grundförsörjning Till-/frånkopplingsbar via batteri-brytaren
10	Kylskåp
11	Grundbelysning 4A (extrautrustning, t. ex avfrostning)
12	Grundbelysning 4B/radio
13	Grundbelysning/fotsteg
14	Värmesystem
15	Extra laddare
16	Bodelsbatteri
17	Startbatteri
18	(D+)

Bild 103 visar en schematisk översikt över 12 V-nätet.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns anvisningar och information om fordonets fast installerade apparater.

Hänvisningarna refererar endast till användningen av fast installerade apparater.

Vidare information om fast installerade apparater får du i den instruktionsboken för fast installerade apparater som bifogas separat med fordonet.

9.1 Allmänt

- ▷ Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/aggregat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt reserovdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad.

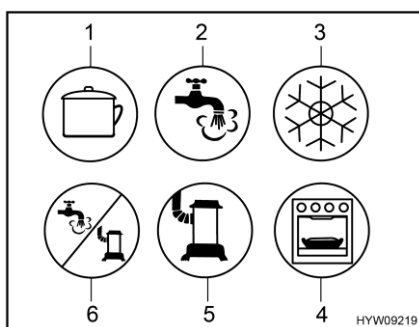

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken för respektive apparat.

I fordonet finns, beroende på modell, olika fast installerade apparater som värmesystem/varmvattenberedare, spis och kylskåp.

I den här instruktionsboken beskrivs endast användningen och egenskaperna för de installerade apparaterna.

Före idrifttagande av en gasdriven installerad apparat öppnas huvudavstängningsventilen på gasflaskan och respektive gasavstängningsventil.

- 1 Spis
- 2 Varmvatten
- 3 Kylskåp
- 4 Ugn/grill
- 5 Värmesystem
- 6 Varmvatten/värmesystem

Bild 104 Möjliga symboler för gasavstängningsventilerna

9.2 Värmesystem och varmvattenberedare

Med värmesystemet kan man värma upp både inne i fordonet (genom uppvärmning av rumsluften) och även värma upp varmvatten (varmvattenberedarfunktion). Följande anvisningar gäller även när värmesystemet endast används som varmvattenberedare.

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Vid tankning, på färjor och i garage får värmesystemet aldrig vara påslaget i gasdrift. Explosionsrisk!
- ▶ I slutna utrymmen (t. ex. garage) får värmesystemet aldrig vara påslaget i gasdrift. Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Skorstenen får inte tillslutas eller byggas på.
- ▶ Utrymmet bakom värmesystemet ska inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Vattnet i varmvattenberedaren kan värmas upp till 65 °C. Skållningsrisk!

- ▷ Slå aldrig på varmvattenberedaren om det inte finns vatten i den.
- ▷ Varmvattenberedaren ska tömmas om det finns risk för frost och beredaren inte ska användas.
- ▷ Använd endast varmvattenberedaren med max. temperatur när stora varmvattenmängder krävs. Varmvattenberedaren skyddas på så sätt mot kalkavlagringar.

- ▷ Använd inte vattnet från varmvattenberedaren som dricksvatten.
- ▷ Om strömförsörjningen till värmesystemet bryts måste man ställa in tiden på nytt.

Första idrifttagandet

När man sätter på värmen första gången kan man för en kort stund känna en lätt röklukt. Ställ genast värmen på brytaren på högsta nivå. Öppna fönster och dörrar och lufta väl. Rök och lukt försvinner efter kort tid utan åtgärd.

9.2.1 Modeller med avgaskanal på höger fordonssida

- ▶ Om förtältet är uppställt och värmesystemet är påslaget i gasdrift kan dess avgaser samlas i förtältsrummet. Kvävningsrisk! Se till att du alltid har en god ventilation.

9.2.2 Uppvärmning på rätt sätt

Bild 105 Luftmunstycke (varmluftvärmesystem)

Varmluftspredning

I fordonet finns flera luftmunstycken (Bild 105) monterade. Rör leder varmluften till luftmunstyckena. Luftmunstyckena kan ställas in så att varmluften kommer ut precis där man vill ha den. För att förhindra drag skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspredningen i basfordonet stå på cirkulationsdrift.

Inställning av luftmunstyckena

- Helt öppna: Kraftig varmluftström
- Halvt eller delvis öppen: Reducerad varmluftström

När 5 luftmunstycken är fullständigt öppna kommer mindre varmluft ut ur varje enskild luftmunstycke. Om bara 3 luftmunstycken öppnas strömmar dock mer varmluft ut ur varje enskild luftmunstycke.

9.2.3 Varmluftvärmesystem och varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus

- ▷ När värmesystemet är frånkopplad på grund av risk för frost ska varmvattenberedaren tömmas.
- ▷ Cirkulationsfläkten kopplas i vinterdrift (värmesystem och varmvatten) automatiskt på när varmluftvärmesystemet sätts igång och förblir kontinuerligt igång. Därigenom belastas bodelsbatteriet extremt om fordonet inte är ansluten till någon extern 230 V-försörjning. Kom ihåg att bodelsbatteriet endast har en begränsad energireserv.

- ▷ Beroende på utförandet kan värmesystemet hanteras från en mobil enhet (t.ex. smarttelefon, surfplatta-PC) via en app (se avsnitt 9.4). Truma-appen kan laddas via vanliga terminalenheter via respektive app-stores.
- ▷ Varmluftsuppvärmningen kan användas även med tom varmvattenberedare.
- ▷ Om strömförsörjningen till värmesystemet bryts måste man ställa in tiden på nytt.

Maximal värmeeffekt

Gasdrift	Eldrifft	Blanddrift (gas- och eldrifft)
6000 W	1800 W	5800 W

Kontrollenhet Kontrollenheten delas in i två områden:

- Display
- Manöverknappar

- 1 Display
- 2 Vrid-/tryckknapp
- 3 Tillbakaknapp

Bild 106 Kontrollenhet (varmluft-värmesystem och varmvattenberedare)

När den har slagits på aktiveras de senast inställda värdena/driftparametrarna.

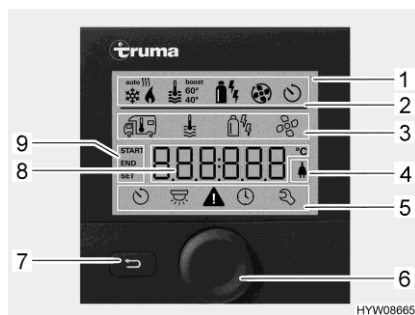
Kontrollenheten växlar till ett standby-läge om inga knappar används under ett par minuter.

När tiden är inställd växlar indikeringen på displayen mellan tiden och inställd rumstemperatur i standby-läge.

Efter avstängning kan kontrollenhetens indikering vara aktiv ytterligare ett par minuter på grund av att värmesystemet fortsätter att gå en stund.

Manöverknappar Manöverknapparna har följande funktioner:

Knapp	Knappmanövrering	Funktion
Vrid-/tryckknapp (Bild 106,2)	Vrid åt höger	Man går igenom menyn från vänster till höger Värden ökas
	Vrid åt vänster	Man går igenom menyn från höger till vänster Värden minskas
	Tryck kort	Valt värde sparas Menypunkten väljs för ändring av värden (vald menypunkt blinkar)
	Tryck (3 sekunder)	Slå på eller från
Tillbakaknapp (Bild 106,3)	Tryck	Gå tillbaka från en menypunkt utan att spara värdet

- 1 Indikeringsrad
- 2 Statusrad
- 3 Övre menyrad
- 4 Indikering nätspänning 230 V
- 5 Nedre menyrad
- 6 Vrid-/tryckknapp
- 7 Tillbakaknapp
- 8 Indikeringsområde inställningar och värden
- 9 Indikering timer

Bild 107 Kontrollenhet med indikeringar

Display

Displayen delas in i fyra områden:

- Statusrad (Bild 107,2)
- Övre menyrad (Bild 107,3)
- Indikeringsområde (Bild 107,8)
- Nedre menyrad (Bild 107,5)

Till och frånkoppling av kontrollenhet:

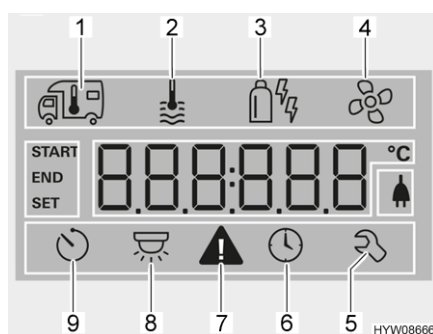
- Tryck ned vrid-/tryckknappen (Bild 107,6) i ca. 3 sekunder. De båda menyraderna (Bild 107,3 och Bild 107,5) visas. Den första symbolen blinkar.

- ▷ Till- och frånkoppling av kontrollenheten betyder egentligen att man byter mellan standby-läge och inställningsläge. I standby-läget visas växelvis den inställda rumstemperaturen och tiden.

Utföra inställningar:

- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 107,6) tills den önskade menysymbolen blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas.
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 107,7).

- 1 Värmesystem
- 2 Varmvatten
- 3 Driftläge
- 4 Fläkt
- 5 Servicemeny
- 6 Inställning av tid
- 7 Varningsymbol
- 8 Belysning (används inte här)
- 9 Indikering timer

Bild 108 Display (kontrollenhet)

Slå på värmen:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värmesystem/varmvattenberedare".
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 107,6) tills menysymbolen värmesystem (Bild 108,1) blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.

- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas.
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Symbolen i statusraden (Bild 107,2) blinkar tills den inställda rumstemperaturen är uppnådd. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 107,7).

Stänga av värmen:

- Vrid tillbaka temperaturvärdet tills OFF visas. Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara.

- ▷ Man kan även ändra önskad rumstemperatur i standby-läge genom att vrida på vrid-/tryckknappen.

Slå på varmvattenberedningen:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värmesystem/varmvattenberedare".
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 107,6) tills menysymbolen varmvatten (Bild 108,2) blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas:
 - OFF: Varmvattenberedningen är avstängd.
 - 40°: Varmvattnet värms upp till 40 °C.
 - 60°: Varmvattnet värms upp till 60 °C.
 - BOOST: Snabb uppvärmning av varmvatten (prioriterad varmvattenberedare) i max. 40 minuter. Därefter hålls vattentemperaturen på den högre nivån (ca. 62 °C) i två efteruppvärmningscykler.
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Symbolen i statusraden (Bild 107,2) blinkar tills den inställda varmvattentemperaturen är uppnådd. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 107,7).

Stänga av varmvattenberedningen:

- Vrid på vrid-/tryckknappen tills OFF visas. Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara.

Säkerhets-/avtappningsventil

Varmvattenberedaren är utrustad med en säkerhets-/avtappningsventil (Bild 109). Säkerhets-/avtappningsventilen gör så att vattnet i varmvattenberedaren inte kallnar när det är frost och värmen inte är påslagen.

- ▷ Öppna säkerhets-/avtappningsventilen och töm varmvattenberedaren om fordonet inte ska användas under en längre tid.
- ▷ Vid temperaturer på under 2 °C öppnas säkerhets-/avtappningsventilen automatiskt. Säkerhets-/avtappningsventilen kan inte stängas förrän temperaturen vid den ligger över 6 °C.
- ▷ Vattenpumpen och vattenledningarna skyddas inte mot frost genom säkerhets-/avtappningsventilen.

- ▷ Säkerhets-/avtappningsventilens tömningsrör måste alltid vara fritt från smuts (t. ex. löv, is).

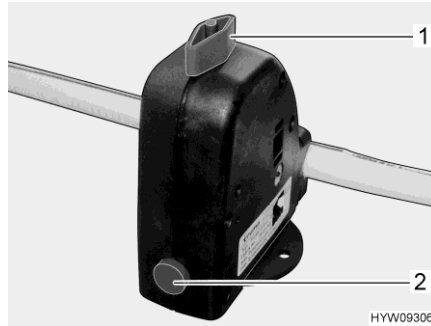

Bild 109 Säkerhets-/avtappningsventil (varmvattenberedare)

Monteringsställe Se avsnitt 10.7.

Fylla på/tömma varmvattenberedaren

Varmvattenberedaren försörjs med vatten från vattentanken.

Fyll varmvattenberedaren med vatten:

- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Stäng säkerhets-/avtappningsventilen. Ställ vredet (Bild 109,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 109,2).
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Stäng samtliga vattenkranar.

Tömma varmvattenberedaren:

- Stänga av varmvattenberedningen.
- Öppna säkerhets-/avtappningsventil. Vrid då vredet (Bild 109,1) mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen (Bild 109,2) skjuts ut. Nu töms varmvattenberedaren via säkerhets-/avtappningsventilen utomhus.
- Kontrollera att varmvattenberedaren är helt tömd (ca 10 liter).

- ▷ Mer information om tömning av vattensystemet finns i avsnitt 10.3.6.
- ▷ Mer information om varmvattenberedaren finns i tillverkarens separata instruktionsbok och notera information om underhåll i kapitel 12.

Driftlägen Varmvatten-värmesystemet med varmvattenberedaren kan drivas med olika energikällor.

- Välj driftläge:**
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 107,6) tills menysymbolen driftläge (Bild 108,3) blinkar.
 - Tryck på vrid-/tryckknappen.
 - Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat driftläge visas:
 - Gasdrift
 - Eldrift (900 W)
 - Eldrift (1800 W)
 - Gas- och eldrift (900 W)
 - Gas- och eldrift (1800 W)
 - Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda driftläget. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 107,7).

- ▷ 230 V-eldrift är endast möjlig när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Ställ in effekten för 230 V-eldrift, så att säkringen för 230 V-anslutningen motsvarar (900 W vid 3,9 A-säkring, 1800 W vid 7,8 A-säkring).

Kombinationen gasdrift och 230 V-eldrift kortar uppvärmningstiden för fordonet.

- Ställa in fläkt:**
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 107,6) tills menysymbolen fläkt (Bild 108,4) blinkar.
 - Tryck på vrid-/tryckknappen.
 - Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas:
 - OFF: Fläkten är avstängd.
 - VENT: Cirkulation
 - ECO: Låg fläktnivå
 - HIGH: Hög fläktnivå
 - BOOST: Snabb rumsuppvärmning. Boost finns tillgänglig om den aktuella rumstemperaturen är minst 10 °C under vald rumstemperatur.
 - Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 107,7).

- Ställa in timern:**
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 107,6) tills menysymbolen timer (Bild 108,9) blinkar.
 - Tryck på vrid-/tryckknappen. Starttiden visas och timindikeringen blinkar.
 - Vrid på vrid-/tryckknappen tills den önskade starttidens timmar visas.
 - Tryck på vrid-/tryckknappen. Minutindikeringen blinkar.
 - Vrid på vrid-/tryckknappen tills den önskade starttidens minuter visas.
 - Tryck på vrid-/tryckknappen.
 - Ställ sedan in avstängningstiden, den önskade rumstemperaturen, varmvattennivån och fläktnivån efter varandra på samma sätt.
 - Tryck på vrid-/tryckknappen. Timern är aktiverad. Symbolen timer (Bild 108,9) blinkar när timern är programmerad och aktiv.

- ▷ Servicemenyn innehåller punkter som oftast bara måste ställas in en gång (språk, bakgrundsbelysning, kalibrering), samt uppgifter för serviceställen (versionsnummer).

Felindikering

Vid en varning blinkar varningssymbolen (Bild 108,7). Värmesystemet fortsätter att vara igång. Om de bara rör sig om ett temporärt fel så släcks varningssymbolen av sig själv.

Vid ett fel visar kontrollenheten direkt felets felkod. Värmesystemet stängs av. Tryck på vrid-/tryckknappen för starta om värmesystemet.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

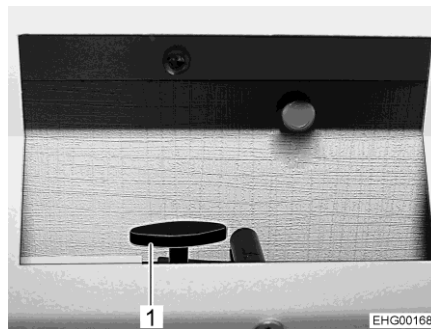

Bild 110 Strypspjäll (öppnat)

Värmefördelning i det bakre området

Värmesystemet för det bakre området kan justeras separat med strypspjäll (Bild 110,1).

Strypspjällen är monterade till höger och vänster i fordonets sidoväggar under alkovsängens madrass.

Värmeeffekten varierar beroende på hur strypspjällen är justerade.

9.2.4 Väggekamin

Frisk luft och avgas från värmesystemet leds bort i en två kammar-väggekamin.

- ▷ Ställ fordonet så, att väggekaminen har tillräckligt med frisk luft.
- ▷ Väggekaminen måste alltid stå fritt. Täck inte över väggekaminen.
- ▷ Vid camping under vintern, måste väggekaminen vara fri från snö och is.
- ▷ Kontrollera regelbundet väggekaminen, beroende av väderleken (snö, lövfall, smuts, o.s.v.). Rengör väggekaminen vid behov.
- ▷ Vid tvätt av fordonet skall vattenstrålen inte riktas direkt på väggekaminen.
- ▷ Om du inte följer detta, kan en problemfri funktion av värmesystemet inte garanteras.

Bild 111 Väggekamin (varmluft-värmsystem)

Väggekaminen finns monterad på den vänstra sidoväggen.

9.2.5 Elektrisk golvvärme

- ▶ För modeller med elektrisk golvvärme: Borra aldrig hål i eller skruva in skruvar i golvet. Var försiktig med vassa föremål. Värmetrådena kan skadas - risk för elektrisk stöt eller kortslutning.

- ▷ Den elektriska golvvärmen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Den elektriska golvvärmen kan inte värma upp hela bodelen.

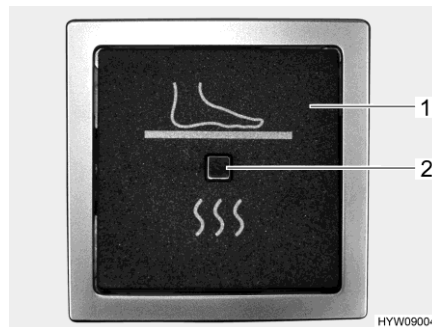

Bild 112 Brytare (elektrisk golvvärme)

- Slå på:**
- Anslut fordonet till 230 V-försörjningen (se kapitel 8).
 - Tryck på vipkontakten (Bild 112,1). Kontrollampan på brytaren (Bild 112,2) lyser.
- Slå från:**
- Tryck på vipkontakten (Bild 112,1). Kontrollampan på brytaren (Bild 112,2) slocknar.

När golvvärmen har stängts av stannar värmen kvar ett tag i golvet (restvärme).

9.3 Klimatanläggning Truma Aventa

- ▷ Kylkretsloppet får enbart öppnas av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad.
- ▷ Luftintag och -utsläpp får ej blockeras.
- ▷ Åk inte i nedförs- eller uppförsbackar som lutar mer än 8 % när klimatanläggningen är igång. I annat fall kan kompressorn skadas.
- ▷ Driv inte apparaten under längre tid i kyl drift när fordonet står snett. Kondensvatten kan tränga in i kupén.

- ▷ Klimatanläggningen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Den externa 230 V-försörjningen måste säkras med minst 6 A. Annars är det inte möjligt att använda klimatanläggningen på rätt sätt.

- ▷ Uppvärmning vid yttertemperaturer under 4 °C är inte möjligt, eftersom värmeeffekten då avtar kraftigt. Mellan 4 och 7 °C kopplar apparaten kort in avfrostningsprocesser. Vid yttertemperaturer över 7 °C är varmееffekten inga begränsningar.
- ▷ För att kommandona ska kunna utföras måste fjärrstyrningen riktas mot IR-mottagaren.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Driftlägen Klimatanläggningen kan köras i följande driftlägen:

- Automatik
- Kylning
- Värmesystem
- Cirkulation

Fjärrstyrning Alla funktioner i klimatanläggningen kan styras via fjärrstyrningen.

- 1 Display
- 2 På/av-knapp
- 3 Knappar "+" och "-" för val av temperatur
- 4 Skjutlucka för fält med inställningsknappar
- 5 Valknapp fläktläge (tre lägen)
- 6 Valknapp driftläge

Bild 113 Fjärrstyrning (klimatanläggning)

Automatisk drift Vid automatisk drift behöver man endast ställa in önskad temperatur. Beroende på rumstemperatur väljer klimatanläggningen automatiskt nedkylning eller uppvärmning samt fläktläge.

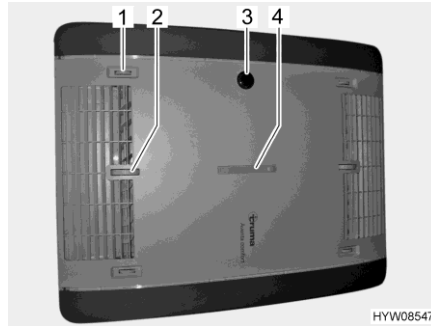
Slå på: ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 113,2). De inställningar som gjorts senast används.

▷ Efter inkoppling körs cirkulationsfläkten. Kompressorn kopplas in senast efter tre minuter, den blå lampan (kylning) eller den gula lampan (värme) blinkar.

■ Ställ in önskad temperatur med knapparna "+" och "-" (Bild 113,3).

Slå från: ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 113,2). Belysningen kan manövreras igen.

- 1 Luftspridning höger/vänster
- 2 Luftspridning tak/golv
- 3 IR-mottagare, funktionsvisning, manuellt på/av
- 4 Luftspridning fram/bak

Bild 114 Funktionsvisning och luftspridning (klimatanläggning)

9.3.1 Manövrering och indikering på apparaten

Vissa funktioner kan manövreras direkt på apparaten.

- Justera luftspridningen:* ■ Ställ in inställningshjul och skjutreglage för steglös luftspridning efter önskemål.
- Koppla in/ur manuellt:* ■ Tryck på mikroknappen (t. ex. med en kulspeppenna om fjärrstyrningen inte går att komma åt).

	Tillstånd lysdiod	Betydelse
Funktionsvisning	Blå lysdiod blinkar	Kompressorn går konstant (kylning)
	Blå lysdiod lyser	Kylning
	Gul lysdiod blinkar	Kompressorn går konstant (värme)
	Gul lysdiod lyser	Uppvärmning
	Röd lysdiod blinkar	Data överförs
	Röd lysdiod lyser	Störning

Manuell drift Vid manuell drift kan kylning, värme och cirkulationsdrift ställas in separat på fjärrstyrningen.

- Slå på kylningen:* ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 113,2).
- Tryck på valknappen för driftläge (Bild 113,6) tills kylningssymbolen visas på displayen (Bild 113,1).
- Ställ in önskad temperatur med knapparna "+" och "-" (Bild 113,3).
- Ställ in önskad fläktkapacitet med valknappen "🌀" (Bild 113,5).

När den rumstemperatur som har ställts in via fjärrstyrningen uppnås stängs kompressorn av och den blå lampan på IR-mottagaren slocknar. Cirkulationsfläkten fortsätter att köras.

När rumstemperaturen stiger över den inställda temperaturen kopplar apparaten automatiskt om till kylning igen.

- Slå på värmen:* ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 113,2).
- Tryck på valknappen för driftläge (Bild 113,6) tills värmesymbolen visas på displayen (Bild 113,1).
- Ställ in önskad temperatur med knapparna "+" och "-" (Bild 113,3).
- Ställ in önskad fläktkapacitet med valknappen "🌀" (Bild 113,5).

När den rumstemperatur som har ställts in via fjärrstyrningen nås stängs kompressorn av och den gula lampan på IR-mottagaren slocknar. Cirkulationsfläkten fortsätter att köras.

När rumstemperaturen sjunker under den inställda temperaturen kopplar apparaten automatiskt om till värmedrift igen.

Koppla in cirkulationsdrift:

- Tryck på på/av-knappen (Bild 113,2).
- Tryck på valknappen för driftläge (Bild 113,6) tills cirkulationssymbolen visas på displayen (Bild 113,1).
- Ställ in önskad temperatur med knapparna "+" och "-" (Bild 113,3).
- Ställ in önskad fläktkapacitet med valknappen "⚙️" (Bild 113,5).

Vid cirkulationsdrift blandas ineluften om och renas genom filtret. Inga lampor lyser på IR-mottagaren.

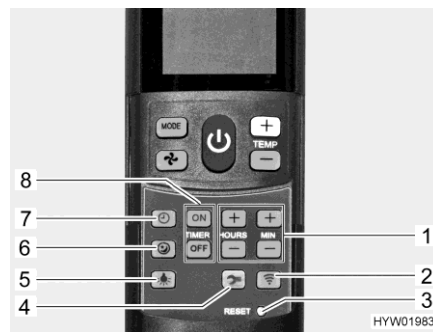

Bild 115 Fjärrstyrning med inställningsknappar (klimatanläggning)

- 1 Knappar för inställning av klocktid och timer
- 2 Knapp Skicka (ny dataöverföring)
- 3 Mikroknappen "RESET" (återställning till fabriksinställningen)
- 4 Setup knapp för idrifttagning
- 5 Knapp för belysning (för manövrering av belysningen)
- 6 Knapp för tyst körning (för tyst kylning)
- 7 Knapp för klocka (för inställning av klockslag)
- 8 Knappar "TIMER" för att aktivera/inaktivera förval av tid

Koppla in tyst körning:

- Tryck på knappen för tyst körning (Bild 115,6). I kyl drift går fläkten med ett lägre varvtal och blir då mycket tystare.

Inställning av tid:

- Tryck på knappen för klocka (Bild 115,7).
- Ställ in timme och minuter med knapparna (Bild 115,1).

Koppla in timern:

- Tryck på på/av-knappen (Bild 113,2).
- Ställ in önskad drifttyp och temperatur.

Programmera starttid:

- Tryck ner knapp "ON" (Bild 115,8).
- Tryck på knapparna för tidsinställning (Bild 115,1) tills önskat tidsintervall fram till start nås.
- Tryck ner knapp "ON" (Bild 115,8).

Programmera sluttid:

- Tryck ner knapp "OFF" (Bild 115,8).
- Tryck på knapparna för tidsinställning (Bild 115,1) tills önskat tidsintervall fram till urkoppling nås.
- Tryck ner knapp "OFF" (Bild 115,8).

Koppla ur timern:

- Tryck ned knappen "ON" eller "OFF" (Bild 115,8) en gång till.

Med den inbyggda timern kan in- och urkopplingstid för klimatanläggningen ställas in mellan 15 minuter och 24 timmar i förväg (räknat från aktuellt klockslag).

Slå på belysningen:

- Tryck på knappen för belysning (Bild 115,5). Belysningen kopplas in med det senast använda dimningsnivån.

- Dimma belysningen:* ■ Tryck in knappen för belysning (Bild 115,5) och håll den intryckt tills önskad ljusstyrka uppnås.
- Slå av belysningen:* ■ Tryck på knappen för belysning (Bild 115,5).

- ▷ Setup knappen (Bild 115,4) har uppgiften att ansluta fjärrstyrningen med klimatanläggningen vid den första idrifttagningen.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

9.4 Styrning av Truma-apparater med mobil terminalenhet (extrautrustning)

Beroende på utförandet är en Truma iNet-Box tillgänglig i fordonet. Genom Truma iNet-Box, kan värmesystemet och klimatanläggningen manövreras från ett mobilt terminalsystem (t ex. Smarttelefon, surfplatta-PC) via en app. Truma-appen kan laddas ner för vanliga terminalenheter via respektive app-stores.

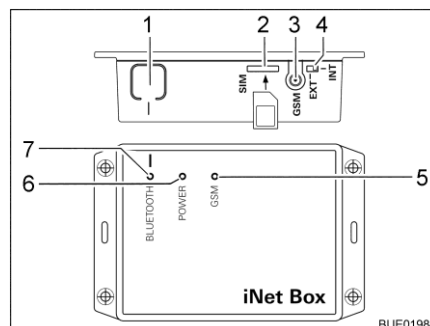
För anslutningen mellan Truma-apparaten och den mobila terminalenheten finns två möjligheter:

- Bluetooth-anslutning (begränsas räckvidd)
- Anslutning via mobilnätet (mini-SIM-kort med eget telefonnummer och tillräcklig kredit; ingår inte i leveransomfattningen). Manövreringen sker via SMS.

Manövreringen av Truma-apparaten är dessutom möjlig från flera mobila terminalenheter. Truma-appen måste för detta avseende vara installerad på varje mobil terminalenhet.

- ▷ När den mobila terminalenheten har en mobil terminalenhet, laddas bruksanvisningen för Truma-apparaten ner och sparas. Sedan kan bruksanvisningen visualiseras när som helst (även utan Internet-anslutning).

- 1 BLUETOOTH knapp
- 2 Utrymme för mini-SIM-kort
- 3 Antennanslutning för extern GSM-antenn
- 4 Omkopplare för extern/intern GSM-antenn
- 5 Lysdiod GSM, röd (lyser när inget GSM-driftläge är möjlig)
- 6 Lysdiod POWER, grön (lyser vid drift)
- 7 Lysdiod BLUETOOTH, blå (blinker vid pairingprocedur)

Bild 116 Truma iNet-Box

- Inrikta Bluetooth-anslutning:* ■ Installera Truma-app på mobila terminalenheter.
- Koppla på fordonets 12 V-försörjning på panelen.
- Koppla på bluetooth på den mobila terminalenheten.
- Starta Truma-appen och gå till "INSTÄLLNINGAR Konfigurera – Truma iNet-Box Konfigurera – Bluetooth". De enskilda stegen förklaras utförligt i Truma appen.

- Tryck in knappen BLUETOOTH (Bild 116,1) på iNet-Box i 1 sekund. Truma iNet-Box förblir synlig i ungefär 2 minuter i mobil terminalenheten (Namn: "Truma iNet-Box"). Under denna tidsrymden, blinkar den blå lysdioden BLUETOOTH (Bild 116,7).
- Bekräfta, i Bluetooth inställningarna på den mobila terminalenheten, anslutningen till "Truma iNet-Box". Anslutningen är upprättad, när den blå lysdioden på Truma iNet-Box, lyser med fast sken.

Upprätta mobilanslutningen:

- Upprätta Bluetooth-anslutningen, enligt beskrivningen ovan.
- Efter upprättande av Bluetooth-anslutningen, tryck på "Fortsätt".
- Skjut försiktigt in mini-SIM-kortet med et telefonnummer och tillräckligt med kredit, i kortutrymmet i Truma iNet-Box, enligt beskrivningen (Bild 116,2) tills det hakar fast. Den röda lysdioden GSM (Bild 116,5) ska blinka kontinuerligt. När den röda lysdioden tänds efter 20 sekunder: Testa mini-SIM-kortet.
- Lägg in mini SIM-kortets PIN och telefonnummer i iNet-Box, samt ett fritt valbart namn i de motsvarande fälten i inställningsassistenten.
- Tryck på knappen "Klar".

Truma iNet-Box kopplar automatiskt om från mobilnätet till Bluetooth-anslutning, så snart en sparad mobil terminalenhet befinner sig i Bluetooth-området. När du lämnar Bluetooth-området kopplas automatiskt om till mobilnätet (om inställt). Truma iNet-Box kan manövreras även utan mini-SIM-kort. Manövreringen är då endast möjlig i Bluetooth-områdets närmaste område.

Manövrera Truma-apparater via Truma-app:

- Tryck på knappen "FJÄRRSTYRNING".
- Utför manöverkommando.

- ▷ För regelbunden funktion av styrningen via SMS, är det nödvändigt att den mobila terminalenhetens standard SMS-app, har dess telefonnummer, som avsändare och inte manipulerar texten. Använd inte någon WebSMS-anslutning.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Monteringsställe

Truma iNet-Box är inbyggt i bodelen (t.ex. i klädsåpet).

9.5 Spis

- ▶ Lämna inte gasspisen utan tillsyn när den är i drift. Stäng av gasspisen även när du lämnar den för en kort stund (t. ex. vid toalettbesök).
- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Gasspisen och gasugnen får ej användas för uppvärmning.
- ▶ Använd grytlappar eller grytvantar vid hantering med varma kastruller, stekpannor el. dyl. Risk för skador!
- ▶ Häng inte upp några gardiner eller förhängen direkt vid kokvrån. Brandfara!
- ▶ Om en platta är igång ska alltid en gryta eller panna vara placerad över flammen.

- ▷ Ställ aldrig heta föremål, till exempel kastruller, på diskholocket, gasspisens lock eller diskbänken.

9.5.1 Gasspis

- ▶ När man använder gasspisen, dvs när gaslågan brinner, får det absolut inte finnas några brännbara eller lättantändliga föremål, som t. ex. kökshanddukar, servetter, i närheten av gasspisen. Brandfara!
- ▶ Den kompletta tändningsproceduren måste vara synlig uppifrån, ställ inte kastruller och liknande i vägen.
- ▶ Om det finns flamskyddsplåt: Använd alltid flamskyddsplåten när du använder gasköket. Ta bort flamskyddsplåten och placera den på ett säkert ställe före färden.
- ▶ Gasspisens locket stängs med hjälp av fjäderspänning. Risk att skada sig när locket stängs!

- ▷ Gasspisens lock av glas kan ej användas som kokplatta.
- ▷ Gasspisens lock får aldrig stängas när spisen är i bruk.
- ▷ Gasspisens lock får ej belastas tungt när det är stängt.
- ▷ Låt gasspisens lock vara öppet tills brännaren inte avger någon värme längre. Glasplattan kan annars spricka.

- ▷ Använd endast kastruller och stekpannor vars diameter passar till gasspisen.
- ▷ När flamman slocknar spärrar tändsäkringen automatiskt gastillförseln.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Fordonets kök har en gasspis med 3 lågor.

Flamskyddsplåt

Innan du lagar mat på spisen måste en flamskyddsplåt monteras på spisen. Ta bort flamskyddsplåten före färd.

Bild 117 Flamskyddsplåt (spis)

Montera flamskyddsplåten:

- Häng en flamskyddsplåt (Bild 117,2) i fönsterramen mellan locken till gasspisen (Bild 117,1) och diskhon (Bild 117,3).

Tändning Gasspisen är utrustad med en elektronisk tändning.

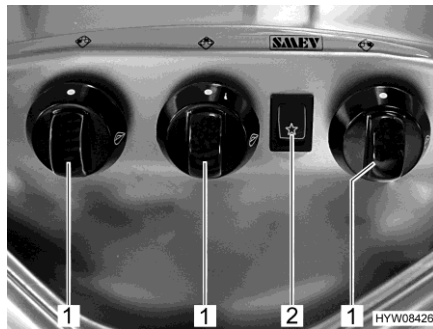

Bild 118 Reglage, knappar (gasspis)

- Slå på:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "spis".
 - Öppna gasspisens lock.
 - Vrid vridregulatorn (Bild 118,1) till önskad låga till tändningsläge (stor låga).
 - Tryck in vridregulatorn och håll den intryckt.
 - Tryck på vippkontakten (Bild 118,2). Nu bildas tändgnistor vid brännaren.
 - När flammen brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
 - Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.
- Slå från:**
- Ställ vridregulatorn på 0-läget. Flammen slocknar.
 - Stäng gasavstängningsventilen "spis" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

9.5.2 Spis-ugn-kombination

- ▷ För information om spis-ugn-kombinationen, se medföljande instruktionsbok från tillverkaren.

9.6 Kylskåp

Om det inte finns ett MonoControl- eller DuoControl-styrssystem med crash-sensor får kylskåpet endast vara i drift via 12 V-nätet medan man kör. Vid höga omgivningstemperaturer uppnår kylskåpet inte längre full kyleffekt.

- ▷ Montera alltid kylskåpets ventilationsgaller innan fordonet lämnas. Annars kan det komma in vatten om det regnar.
- ▷ Kylskåpets kyleffekt beror på hur fordonet står. Kyleffekten kan sjunka vid så liten lutning som 5°. Ställ därför alltid fordonet på en horisontell plats.
- ▷ Absorptionskylskåp arbetar vid normal rumstemperatur (ca 21 °C) i det angivna temperaturområdet. Om omgivningstemperaturen är betydligt högre (> 30 °C) minskar kyleffekten.

9.6.1 Kylskåpets ventilationsgaller

Vid höga utetemperaturer säkerställs kylaggregatets fulla kyleffekt endast när kylskåpet ventileras tillräckligt.

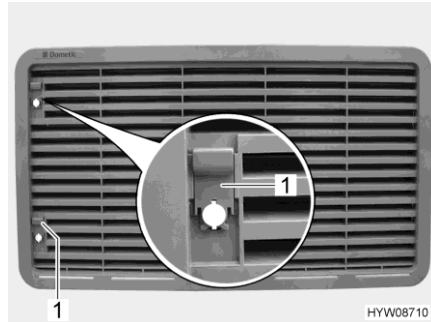

Bild 119 Kylskåpets ventilationsgaller

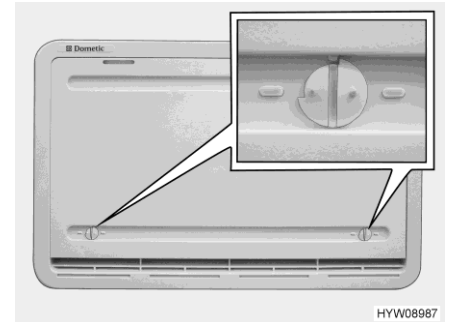

Bild 120 Vinterskydd (kylskåpets ventilationsgaller)

- Ta av:*
- Skjut upp spjället (Bild 119,1).
 - Ta av kylskåpets ventilationsgaller.

Vinterskydd

Vinterskyddet (Bild 120) skyddar kylaggregatet för kall luft. Sätt vinterskydden framför båda kylskåpets ventilationsgaller, om utemperaturen sjunker under +10 °C (både vid gas- och eldrift).

Hos mindre enheter (fattningsförmåga på mindre än 130 l) skall du i gasdrift använda endast det **nedre** vinterskyddet.

Hos väldigt låga temperaturer (-5 °C till -30 °C) skall du använda det **isolerade** vinterskyddet. Använd det isolerade vinterskyddet i stället för **nedre** kylskåp-ventilationsgaller.

Om temperaturen stiger igen, skall du ta bort vinterskyddet.

- Montering:*
- Öppna båda lås (Bild 120) (noten står horisontellt).
 - Sätt vinterskyddet framför ventilationsgallret.
 - Lås låset med ett litet mynt (noten står lodrätt).

- Ta av:*
- Öppna båda lås (Bild 120) (noten står horisontellt).
 - Ta bort vinterskyddet från ventilationsgallret.

- ▷ Ta bort vinterskyddet, om temperaturerna stiger över +10 °C. I annat fall kan kylskåpet skadas.
- ▷ Ta bort det **isolerade** vinterskyddet, om temperaturerna stiger över -5 °C. I annat fall kan kylskåpet skadas.

- ▷ Vinterskyddet kan monteras medan färden.

9.6.2 Thetford modellserie N3000 E/A

Beroende på utförandet finns olika typer av kylskåp inbyggda.

Utförande Thetford N3000 E

Manuellt energivalssystem, automatisk tändning

Utförande Thetford N3000E+/N3000 A

Automatiskt och manuellt energivalssystem, automatisk tändning

Driftlägen

Kylskåpet har 3 driftlägen:

- 230 V-drift
- 12 V-drift
- Gasdrift

- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen aktiveras så fort el-blocket slås på. Därför flödar viloströmmen alltid, även när kylskåpet är avstängt. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.
- ▷ Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" då kylskåpet drivs elektriskt.

230 V-drift

Kylskåpet drivs via ett externt elnät.

12 V-drift

Kylskåpet drivs via ett fordonsbatteriet.

- ▷ I automatiskt läge, väljs 12 Volt-drift endast om fordonsmotorn är igång.

Gasdrift

Kylskåpet drivs med gas från en ansluten gasflaska.

- ▷ Vid användning av autogas måste ett filter användas. Filtret ska byggas in av en kvalificerad tekniker.

Omkoppling mellan energikällorna

Vid omkoppling mellan de olika energikällorna är, vid utförande med automatiskt energival, önskad fördröjning inmatad. Kylskåpet är därför ej omedelbart driftklart efter omkoppling till ny energikälla. Vid omkoppling från 12 Voltsdrift till gasdrift, är fördröjningen 15 minuter. Därigenom förhindras omkoppling till gasdrift vid kortare fordonsuppehåll (t. ex. vid tankning).

Tankstopp

- ▶ På bensinstationer och i deras omedelbara närhet är öppen eld absolut förbjuden.

Om kylskåpet var manuellt inställt på gasdrift, under färden: Slå av kylskåpet i tankningsområdet eller koppla om till 12 V-drift.

Om kylskåpet under färden drevs i automatiskt läge (endast för utförande med automatiskt energival) och tankstoppet varar i över 15 minuter: Stäng av kylskåpet. Det automatiska energivalssystemet kopplar i detta fallet automatiskt om till gasdrift 15 minuter efter avstängningen av fordonsmotorn.

Tändsäkring När gasdriften väljs öppnas tändsäkringen automatiskt så att gas kan strömma till brännaren. Samtidigt tillkopplas den elektroniska tändaren. Om gaslågan skulle slockna, t. ex. på grund av att det blåser, aktiveras tändaren direkt igen och tänder gasen.

Handhavande

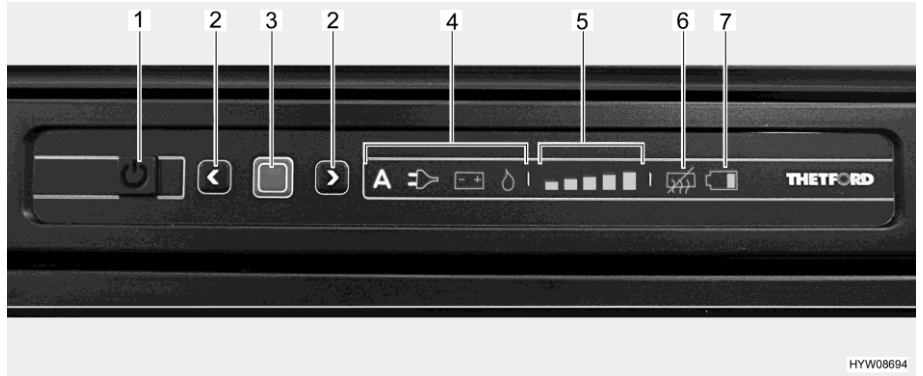

Bild 121 Lysdiodsreglage (kylskåp Thetford)

- 1 På/av-knapp
- 2 Pilknapp
- 3 Bekräftelseknapp
- 4 Indikering för driftläge ("A" finns inte hos alla utföranden)
- 5 Kylnivåindikator
- 6 Indikering "Antikondensation av"
- 7 Indikering "Batteri tomt" (ej aktivt)

▷ Om kylskåpet ska drivas med gas: Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".

- Slå på:**
- Tryck på på/av-knappen (Bild 121,1) i en sekund. Knappen tänds med grönt ljus. Efter ca 10 sekunder dimmas indikeringen automatiskt för att spara ström.
 - Tryck på bekräftelseknappen (Bild 121,3). Det sist valda driftläge visas.

- Välj driftläge:**
- Tryck ned bekräftelseknappen (Bild 121,3) i cirka 2 sekunder. Symbolen för driftläge blinkar.
 - Manuellt energival: Med pilknapparna (Bild 121,2) väljer du önskad energikälla.
 - Automatiskt energival (endast för utförande med automatiskt energival): Välj driftläget "A" med hjälp av pilknapparna (Bild 121,2).
 - Bekräfta valet med bekräftelseknappen (Bild 121,3).

För utförande med automatiskt energival, sker det automatiska energivalet, beroende på energikällornas tillgänglighet, i denna sekvens:

- 230 V växelspanning
- 12 V likspanning
- Gas

- Ställa in kyltemperaturen:**
- Tryck ned bekräftelseknappen (Bild 121,3) i cirka 2 sekunder. Symbolen för driftläge blinkar.
 - Tryck på bekräftelseknappen (Bild 121,3) igen. Kynivåindikatorn (Bild 121,5) blinkar.
 - Ändra inställningen genom att trycka på pilknapparna (Bild 121,2) tills önskad inställning visas.
 - Bekräfta valet med bekräftelseknappen (Bild 121,3).
- Slå från:**
- Tryck på på/av-knappen (Bild 121,1) i cirka 2 sekunder. Alla lampor släcks. Kylskåpet är avstängt.
 - Om kylskåpet drivs med gas: Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

Kyltemperaturreglering

När kylskåpet sätts på väljs automatiskt den sist valda termostatinställningen. Denna inställning kan ändras manuellt med pilknapparna (Bild 121,2). Det tar alltid några timmar innan man har en normal drifttemperatur i kylskåpet. Vid omkopplingen till ett annat driftläge, bibehålls termostatinställningen.

Extrafunktioner

Blinkande lampor på kontrollenheten indikerar en störning. För anvisningar beträffande felavhjälpning, se kapitel 14.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken "Kylskåp".

9.6.3 Lås till kylskåpsdörr

Beroende på modell har kylskåpet ett separat frysfack. Uppgifterna i detta avsnitt gäller även för frysfackets dörr.

- ▷ Under färd skall kylskåpsdörren alltid vara stängd och spärrad i det stängda läget.

- ▷ När kylskåpet är avstängt ska kylskåpsdörren låsas i ventilationsläget. På så sätt förhindrar man mögelbildning.

Kylskåpsdörren kan låsas i två lägen:

- Stängd kylskåpsdörr under resa och när kylskåpet används
- Lätt öppnad kylskåpsdörr som ventilationsläge då kylskåpet är avstängt

- ▷ Mer information om låsanordningen finns i den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Thetford Kylskåpet öppnas och stängs med handtaget på dörren.

Ventilationsläge Kylskåpsdörren kan sedan låsas i ventilationsläge med en svängbar bygel.

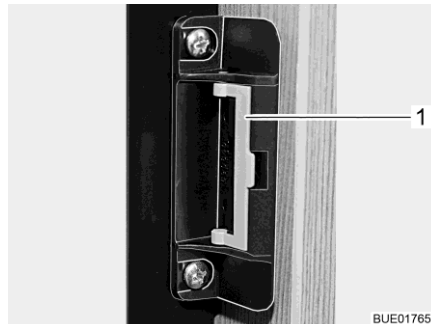

Bild 122 Låsanordning (normalläge)

Bild 123 Låsanordning (ventilationsläge)

Låsa i ventilationsläge:

- Öppna kylskåpsdörren.
- Sväng med bygeln (Bild 122,1) framåt (Bild 123).
- Stäng kylskåpsdörren ända till det första hacket, sedan låses den i ventilationsläget.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets sanitetssystem.

I slutet av kapitlet hittar du monteringsställen för sanitetssystemets komponenter.

10.1 Vattenförsörjning, allmänt

- ▶ Fyll endast på vattentanken från försörjningsledning som har dricksvattens kvalitet.
- ▶ Vid påfyllning får endast slangar eller behållare användas som är godkända för dricksvatten.
- ▶ Påfyllningsslang eller behållare ska före användning spolas noga med dricksvatten (två till tre gånger tankens volym).
- ▶ Töm påfyllningsslang eller behållare fullständigt efter användning och stäng öppningar till påfyllningsslang eller behållare.
- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt rengör vattenledningar och vattentank före varje användning av fordonet. När man ställer undan fordonet, d.v.s. när det inte ska användas på ett tag skall vattentanken och vattenledningarna tömmas helt och hållet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet desinficeras innan man använder fordonet (se kapitel 11).

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att vattenpumpen är avstängd. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.
- ▷ Utan vatten går vattenpumpen torr och kan ta skada efter senast en minut. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

Fordonet är utrustat med inbyggd vattentank. En elektrisk vattenpump pumpar vattnet till olika ställen där man kan ta vatten. Vattenpumpen startar automatiskt och pumpar vatten när en vattenkran öppnas.

Det smutsiga vattnet samlas i avloppstanken. På panelen kan avläsas hur full vattentanken eller avloppstanken är.

10.2 Vattenpump

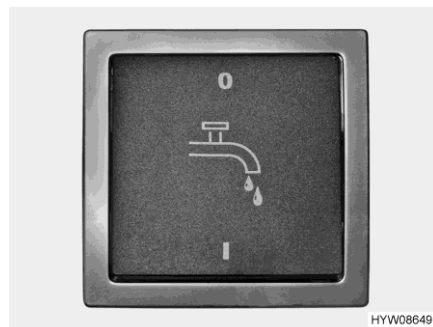

Bild 124 Brytare (vattenpump)

Monteringsställe Se tabell i slutet av avsnittet 10.7.

- ▷ Innan man kan använda vattenkranarna måste 12 V-försörjningen och vattenpumpen tillkopplas på panelen via brytaren (Bild 124). Vattenpumpen arbetar inte annars.
- ▷ I samband med att man fyller på nytt vatten kan en luftblåsa bildas på pumpens botten. Luftblåsan förhindrar att vatten sugas in i pumpen. Rör vattenpumpen mycket kraftigt upp och ner i vattnet.

10.3 Vattensystem

10.3.1 Vattentank

Vattentanken rymmer ca 120 l.

Vattentankens monteringsställe, se avsnitt 10.7.

Varmluften från värmesystemet för bodelen värmer upp vattentanken. Vattentanken är därmed skyddad mot frost.

- ▷ Om inte värmesystemet för bodelen är i drift, är inte vattentanken tillräckligt skyddad mot frost. Vattentanken ska tömmas och avtappningskranen ska stå öppen om det finns risk för frost.

- ▷ Av körsäkerhetsskäl och av registreringstekniska skäl måste volymen minskas till ca 20 l under körning. När vatten tappas av med hjälp av raten för säkerhetsavtappning (se avsnitt 10.3.4), kvarstår en restvolym på ca 20 l i vattentanken.

10.3.2 Påfyllning av vattensystem

- ▶ Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

- ▷ Utan vatten går vattenpumpen torr och kan ta skada efter senast en minut. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

▷ När vattentanken fylls på kan vattenmängden avläsas på panelen.

- Ställ fordonet vågrätt.
- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Slå på vattenpumpen via brytaren.

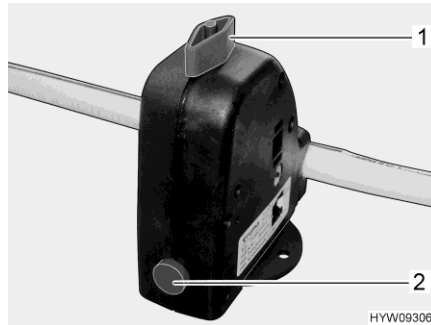

Bild 125 Säkerhets-/avtappningsventil (Truma)

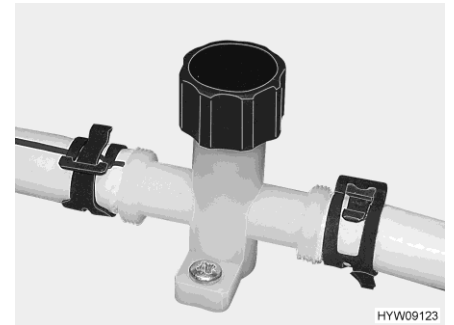

Bild 126 Avtappningskran (vattenledning)

- Säkerhets-/avtappningsventilen (Truma) stängs. Ställ vredet (Bild 125,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 125,3).
- Vid temperaturer lägre än 6 °C kan säkerhets-/avtappningsventilen inte stängas.
- Stäng avtappningskranarna (Bild 126). Vrid locket medurs. Säkerhets-/avtappningsventilens och avtappningskranarnas monteringsställen anges i avsnittet 10.7 i slutet av detta kapitel.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Stäng avtappningsöppningen på vattentanken.
- Öppna påfyllningsöppningen för dricksvatten på fordonets utsida.
- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllnig används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas. Kallvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Stäng påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Kontrollera att vattentankens lock är tätt.

10.3.3 Fylla på vatten efteråt

- ▶ Locken för bränslepåfyllningsröret och påfyllningsöppningen för dricksvattnet är ganska lika varandra. Kontrollera märkningen innan du fyller på tanken.
- ▶ Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

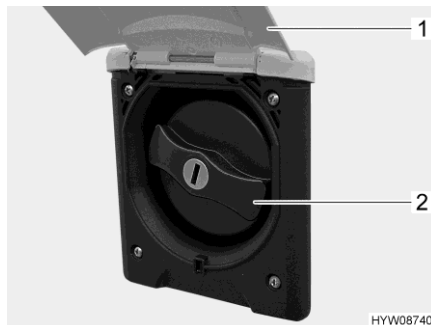

Bild 127 Lock (påfyllningsöppningen för dricksvatten)

Påfyllningsöppningen för dricksvatten är beroende på modell placerat på fordonets vänstra eller högra sida.

Påfyllningsöppningen för dricksvatten är märkt med symbolen .

Öppna påfyllningsöppning för dricksvatten:

- Fäll upp den utvändiga luckan (Bild 127,1).
- Stick in nyckeln i låscylindern och vrid ett kvarts varv. Locket är upplåst.
- Dra ut nyckeln.
- Vrid om det blå locket (Bild 127,2) en kvarts varv.
- Locket tas av.

Fylla på vatten:

- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllning används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.

Stänga påfyllningsöppning för dricksvatten:

- Skruva på locket till påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Vrid locket ett kvarts varv.
- Stick in nyckeln i låscylindern och vrid ett kvarts varv. Locket är låst.
- Dra ut nyckeln.
- Kontrollera att locket sitter ordentligt fast på påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Fäll ner den utvändiga luckan och lås den.

10.3.4 Minska vattenvolymen för körning

- ▶ Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

Ratt Ratten är monterad på vattentanken.

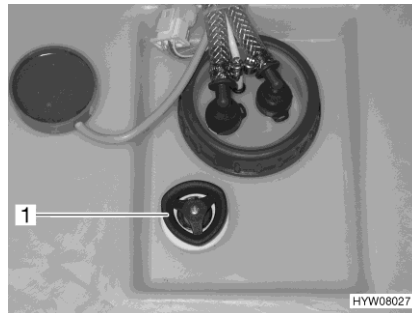

Bild 128 Ratt (vattentank)

- Stänga:**
- Vrid ratten (Bild 128,1) på vattentanken medurs till stoppläget.
 - Fyll på vattentanken med dricksvatten.
- Öppna:**
- Vrid ratten (Bild 128,1) på vattentanken moturs tills den första lägespärren. Vattnet rinner ut tills ca 20 liter är kvar.

Monteringsställe Se avsnittet 10.7.

10.3.5 Tappa av vatten (ratt för säkerhetsavtappning)

- Vrid ratten (Bild 128,1) på vattentanken moturs mot motståndet till stoppläget för att öppna utloppsöppningen helt.

10.3.6 Tömma vattensystemet

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att 12 V-försörjningen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (Truma) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.

- ▷ Beakta miljöhänvisningen i detta kapitel.

Säkerhets-/avtappningsventilens och avtappningskranarnas monteringsställen anges i avsnittet 10.7 i slutet av detta kapitel.

Töm och lufta vattensystemet enligt följande. Frostskador undviks så här:

- Ställ fordonet vågrätt.
- Stäng av 230 V-försörjning.
- Stäng av 12 V-försörjningen på panelen.
- Ta varmvattenberedaren ur funktion (se avsnitt 9.2).
- Öppna avtappningskranarna. Vrid locket moturs.
- Öppna säkerhets-/avtappningsventilen (Truma). Vrid då vredet mot säkerhets-/avtappningsventilen.
- Öppna vattentankens utlopp.
- Öppna alla vattenkranar och ställ dem i mittläge.
- Fäst handduschen upp till i duschläge.
- Skruva på förslutningsringen på vattentanken.
- Ta ut vattenpumpen (fäst på locket) så långt som anslutningsledningarna gör det möjligt.
- Håll upp vattenpumpen tills vattenledningarna är helt tömd.
- Kontrollera att vattentanken verkligen har tömts helt.
- Lägg handduschen i duschkaret.
- Blås ut vattnet som är kvar i vattenledningarna (max. 0,5 bar). Koppla bort vattenledningen från vattenpumpen och blås in i vattenledningen i riktning mot förbrukaren.
- Töm avloppstanken. Beakta miljöhänvisningarna i detta kapitel.
- Töm latrintanken. Beakta miljöhänvisningarna i detta kapitel.
- Rengör vattentanken och skölj den noga.
- Låt vattensystemet torka så länge som möjligt.
- När systemet har tömts ska alla vattenkranar vara öppna i mittläge.
- Låt säkerhets-/avtappningsventilen (Truma) och alla avtappningskranar vara öppna.

10.4 Avloppstank

Avloppstanken rymmer ca 90 l.

Monteringsställe och åtkomst, se avsnitt 10.7.

Varmluften från värmesystemet för bodelen värmer upp avloppstanken.

Avloppstanken är därmed skyddad mot frost.

- ▷ Om värmesystemet för bodelen inte är i drift är avloppstanken inte längre skyddad mot frost. Avloppstanken ska tömmas och avtappningskranen ska stå öppen om det finns risk för frost.
- ▷ Kokande vatten får aldrig hällas direkt i fatutloppet. Kokande vatten kan leda till deformationer och otäthet i avloppsvattensystemet.

- ▷ Avloppstanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

Tömning av vattentank

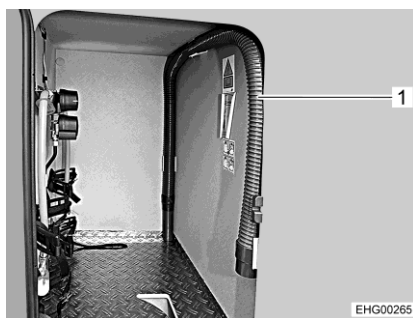

Bild 129 Avloppsslang (gasbox)

Bild 130 Avloppsslang (utdragsdel till gasbox)

Avloppsslang

Avloppsslangen (Bild 129,1 resp. Bild 130,1) befinner sig i gasboxen eller utdragsdelen till gasboxen och kan användas som förlängning på avloppsröret (Bild 131,1).

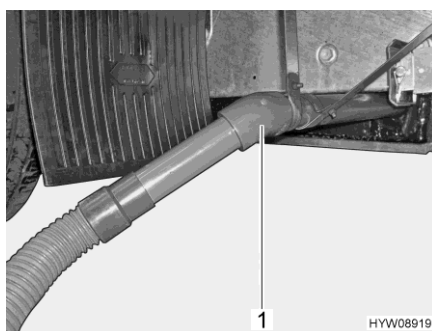

Bild 131 Avloppsrör med avloppsslang

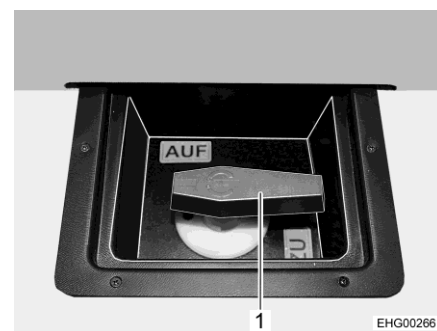

Bild 132 Manöverspak (avloppstank)

Manöverspak

Avtappningskranen för avloppsvatten aktiveras med en manöverspak (Bild 132,1). Manöverspaken (Bild 132,1) för tömning av avloppsvattnet sitter i dubbelgolvet under en kåpa. Avloppsröret med anslutning för en avloppsslang återfinns under fordonet, på höger sida.

Tömning:

- Sätt fast avloppsslangen på avloppsröret.
- Öppna avtappningskranen. Vrid för detta manöverspaken (Bild 132,1) till avtappningsventilen till läget "AUF" (öppen). Avloppsvattnet rinner ut.
- Avloppstanken töms helt.
- Stäng avtappningskranen när avloppsvattnet har tömts ut helt. Vrid för detta manöverspaken (Bild 132,1) till avtappningsventilen till läget "ZU" (stängd).
- Dra bort avloppsslangen och lägg undan den.

10.5 Bad

- ▷ Transportera ingen last i duschkaret. Duschkaret eller andra inredningsföremål i toaletterummet kan skadas.

- ▷ För att ventiler under eller efter duschning resp. för att torka blöta kläder skall toalettdörren stängas och toalettens taklucka eller fönster öppnas. Luften kan då cirkulera bättre.
- ▷ Ta bort tvålrester efter duschen, annars kan det bildas sprickor i duschkaret.
- ▷ Duschen bör torkas upp efter användning för att förhindra fuktangrepp.
- ▷ Ställ fordonet så vågrätt som möjligt. Annars kan vattnet inte rinna ut ordentligt från duschkaret.
- ▷ Ytterligare information om rengöring av toaletterummet finns i avsnittet 11.2.

Duschgaller

Duschgallret är av massivt trä. Duschgallret skyddar duschkaret och ser till att golvet hålls torrt även efter att man har duschat.

Var uppmärksam på följande för en lång livslängd:

- Lyft ur duschgallret ur duschen innan du duschar.
- Lägg tillbaka duschgallret i duschkaret efter det att du har duschat.
- Behandla duschgallret med en luddfri trasa och vanlig träolja i fiberriktning (följ tillverkarens anvisningar).

10.6 Toalett

- ▷ Belasta toaletten med maximalt 120 kg.
- ▷ Töm latrintanken när risk för frost föreligger och fordonet inte är uppvärmd.
- ▷ Att sätta sig på toalettens lock är ej tillåtet. Locket tål ej vikten av personer och kan gå sönder.
- ▷ Lämplig kemikalie används till toaletten. Ventilationen tar bort alla odörer, dock ej smuts och gaser. Smuts och gaser angriper gummipackningarna.

- ▷ Om fordonet är utrustat med ett elektriskt avluftningssystem sätts fläkten i gång automatiskt när toalettens spjäll öppnas.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

- ▷ Latrintanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

10.6.1 Toalett med fast bänk

Toaletten spolas via fordonets vattensystem.

Bild 133 Thetford-toalett

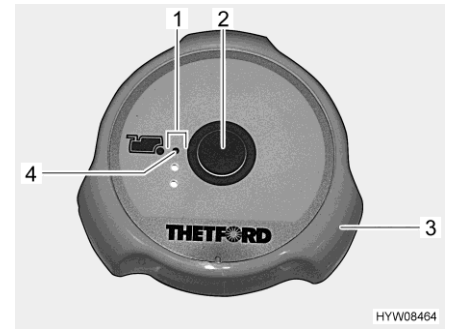

Bild 134 Spolknapp/kontrolllampor (Thetford-toalett)

Toaletten kan användas med öppet eller stängt spjäll.

- Spjället, öppna:* ■ Vrid ratten (Bild 133,1) moturs.
- Stäng spjället:* ■ Vrid ratten (Bild 133,1) medurs.
- Spola:* ■ Öppna spjället på Thetford-toaletten före spolning. Vrid då ratten (Bild 134,3) moturs.
- För att spola, tryck på den blå spolknappen (Bild 134,2).
- Efter spolning stängs spjället. Vrid då ratten (Bild 134,3) medurs.

Kontrollamporna (Bild 134,1) visar nivåindikeringen för latrintanken. Den röda kontrollampan (Bild 134,4) tänds när latrintanken måste tömmas.

10.6.2 Tömning av latrintank

- ▷ Om fordonet är utrustat med ett elektriskt avluftningssystem: Ta bort slangen från avluftningssystemet på latrintanken innan latrintanken töms.

- ▷ Latrintanken kan endast tas ut när spjället är stängt.
- ▷ Mer information finns i instruktionsboken från tillverkaren.

Bild 135 Lucka (latrintank)

- Skjut spjällspaken på toalettskålen medurs. Spjället stängs.
- Öppna luckan till latrintanken på fordonets utsida. Stick för detta in nyckeln i låscylindern i trycklåset (Bild 135,1) och vrid den ett kvarts varv medurs.
- Dra ut nyckeln.
- Tryck samtidigt in de två trycklåsen (Bild 135,2) med tummarna och öppna luckan för latrintanken.

Bild 136 Latrintank (i fordonet)

Bild 137 Latrintank

- Om fordonet är utrustat med ett elektriskt avluftningssystem: Ta bort avluftningssystemets slang.
- Dra låsklämman (Bild 136,3) uppåt och dra ut latrintanken (Bild 136,1) i handtaget (Bild 136,2).
- Sväng utloppsstutsen (Bild 137,1) framåt vid en avsedd avfallsstation och skruva loss locket (Bild 137,2).
- Tryck på den färgade luftningsknappen (Bild 137,3) och håll den nedtryckt tills latrintanken är tom.
- Rengör latrintanken med färskvatten.

- Förslut utloppsstutsen och sväng den tillbaka.
- Skjut in latrintanken så långt i avfallsschaktet att den hakar fast.
- Om fordonet är utrustat med ett elektriskt avluftningssystem: Anslut avluftningssystemets slang.
- Stäng luckan för latrintanken.
- Fyll på ny sanitetsvätska.

10.6.3 Elektriskt avluftningssystem

Det elektriska avluftningssystemet suger in luften i toalettrummet, för den genom latrintanken och leder den vidare ut genom ett utsläpp i golvet, dörren eller i taket.

- ▷ Om fordonet är utrustat med ett elektriskt avluftningssystem sätts fläkten i gång automatiskt när toalettens spjäll öppnas.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

10.6.4 Vinterdrift

- ▷ Använd inga frotskyddsmedel. Frotskyddsmedel kan skada toaletten.

När fordonet är uppvärmt skyddas toaletten, vattentanken och latrintanken mot frost. Toaletten kan därmed användas även på vintern.

Om fordonet inte är uppvärmt ska vattentanken, latrintanken och vattenledningarna tömmas vid risk för frost. På så sätt förhindrar man frostsador.

10.6.5 Tillfällig avställning

- ▷ Om toaletten inte skall användas under en längre tid skall vattentanken, latrintanken och vattenledningarna tömmas.

Stänga av toaletten tillfälligt:

- Tömma vattentanken.
- Använd toalettens spolmekanism tills inget vatten längre kommer in i toaletten. Observera att pumpen kan skadas senast efter en minut om den körs torr.
- Töm latrintanken.
- Spola ur latrintanken noggrant.
- Lämna tömningsröret på latrintanken öppet.
- Låt latrintanken torra så länge som möjligt.

10.7 Monteringsställen

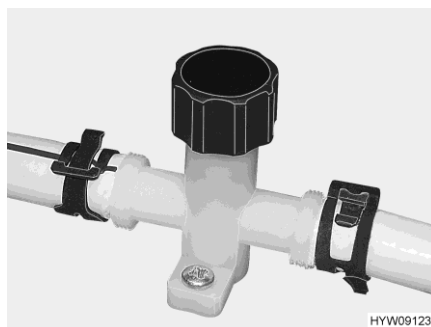

Bild 138 Avtappningskran (vattenledning)

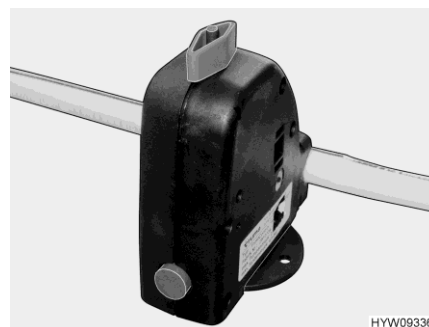

Bild 139 Säkerhets-/avtappningsventil (Truma)

Beroende på modell är sanitetssystemets komponenter tillgängliga på följande monteringsställen:

Brytare vattenpump	Färskvattentank	Säkerhets-/avtappningsventil och avtappningsventil för varmvattenkretslopp	Avloppstank (åtkomst, rengöring)	Avloppstank (avtappningsventil)
I badrumsskåpet	I steg för den bakre sängen under golvluckan	Framför sittbänken under golvplattan	I det bakre lastutrymmet bakom panelen, under golvluckan	I det bakre lastutrymmet under golvluckan

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets skötsel.

I slutet av detta kapitel hittar du kontrollistor med åtgärder som måste utföras om fordonet inte används under en längre tid.

11.1 Utvändig skötsel

11.1.1 Allmänt

Den normala utvändiga skötseln består av regelbunden tvätt. Hur ofta fordonet behöver tvättas beror på hur det används och under vilka omständigheter. I områden med kraftigt förorenad luft eller vid körning på saltade vägar måste fordonet tvättas oftare. Om fordonet utsätts för salthaltig och fuktig luft (kustområden, varmt och fuktigt klimat) skall fordonet också tvättas oftare.

Parkera helst inte under träd. De kådaliknande utsöndringarna som droppar ned från vissa träd gör att lacken mattas och kan påskynda eventuell korrosionsprocess.

Fågelspillning skall tvättas bort ordentligt med en gång eftersom syran i spillningen har en frätande effekt.

11.1.2 Tvätta med högtryckstvätt

- ▷ Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan skadas.
- ▷ Spruta inte direkt på utvändiga applikationer (dekorfilm) med högtryckstvätt. De utvändiga applikationerna kan lossna.

Innan man tvättar fordonet med en högtryckstvätt är det viktigt att man läser igenom bruksanvisningen till högtryckstvätten.

När man tvättar fordonet med ett runt munstycke ska avståndet mellan fordonet och munstycket vara minst ca 700 mm.

Tänk på att vattenstrålen har ett högt tryck när den kommer ut ur munstycket. Om man inte följer alla anvisningar och använder högtryckstvätten på felaktigt sätt kan detta leda till skador på fordonet. Vattentemperaturen får inte överstiga 60 °C. Flytta vattenstrålen hela tiden, rikta den alltså inte en längre tid på ett och samma ställe. Rikta inte vattenstrålen direkt mot dörrspalter, elektriska komponenter, kontakter, tätningar, ventilationsgaller eller takluckor. Fordonet kan skadas eller vatten kan tränga in i de inre utrymmena.

11.1.3 Tvättning av fordonet

- ▷ Tvätta aldrig fordonet på en tvättgata. I kylskåpets ventilationsgaller, avgaskaminen eller i ventilationen kan det tränga in vatten. Fordonet kan skadas.
- Rengör endast fordonet på en tvättplats som är avsedd för tvätt av fordon.
- Undvik direkt solljus. Ta hänsyn till miljöaspekter.
- Vid användning av rengöringsmedel ska tillverkarens användningsanvisningar följas. Rengöringsmedel måste vara pH-neutrala.
- Kontrollera på en plats som inte syns att ytan tål rengöringsmedlet.
- Rengör utvändigt utrustning och plastkomponenter endast med en riklig mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- Tvätta fordonet med så riklig mängd vatten som möjligt och med hjälp av en tvättsvamp eller mjuk borste. Om smutsavlagringarna är svåra att avlägsna använd diskmedel.
- Lackerade yttre väggar kan även rengöras med rengöringsmedel för husbil.
- Behandla gummitätningar på dörrar och luckor med gummibehandlingsmedel som finns i handeln.
- Behandla låscylindrar i dörrar och luckor till lastutrymmen med grafitpulver.

11.1.4 Fönsterrutor av akrylglas

Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga.

- ▷ Torka aldrig av torra akrylglasrutor eftersom dammkorn då kan skada ytan.
- ▷ Akrylglasrutor får endast rengöras med en stor mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- ▷ Använd aldrig fönsterputs med tillsatser av kemiska, polerande eller alkoholhaltiga ämnen. Detta leder till att fönstren åldras i förtid så att sprickor kan uppstå.
- ▷ Rengöringsmedel som används till bilkarosser (t. ex. för att avlägsna tjära eller silikon), får ej komma i beröring med akrylglas.
- ▷ Kör ej på tvättgator.
- ▷ Klistra inte fast dekaler på akrylglasrutorna.
- ▷ Efter rengöring av fordonets fönsterrutor av akrylglas skölj ordentligt ytterligare en gång med rent vatten.
- ▷ Behandla gummitätningar med gummibehandlingsmedel som finns i handeln.

- ▷ Som efterbehandling efter rengöringen rekommenderas akrylglasrengöringsmedel med antistatisk verkan. Mindre repor försvinner vid polering med akrylglaspolish. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

11.1.5 Komponenter av glasfiberförstärkt plast (GFK)

- ▷ Polityr bör inte komma i kontakt med fönstertätningar av gummi eller listprofiler.
- ▷ Glasfiberförstärkt plast får inte bli för varmt. Rör därför på poleringsmaskinen hela tiden under polering med poleringsmaskin.

- ▷ Vid stora GFK-komponenter kan åldersrelaterade sprickor uppstå på ytan. Detta är en egenskap på kompositmaterialet GFK med gelbeläggning som inte påverkar komponentens funktion. Det finns därför ingen anledning till reklamation.

Glasfiberförstärkta plastkomponenter kan gulna eller sönderfalla p.g.a. otillräcklig fordonsskötsel och materialåldring.

Därför ska glasfiberförstärkta plastkomponenter behandlas regelbundet. Därvid elimineras risken att de glasfiberförstärkta plastkomponenterna gulnar och ytorna behåller sitt skyddande skikt.

Efterbehandla glasfiberförstärkta plastkomponenter:

- Tvätta och torka fordonet enligt ovanstående beskrivning. Kontrollera att de glasfiberförstärkta plastkomponenterna är rena och torra.
- Applicera polermedlet jämnt med en mjuk trasa på de glasfiberförstärkta plastkomponenternas yta.
- Vänta tills det har bildats en tunn grå film på ytan.
- Polera de glasfiberförstärkta plastkomponenterna med en ren, mjuk trasa. Polera de glasfiberförstärkta plastkomponenterna med cirklande rörelser.

Vi rekommenderar att en poleringsmaskin används för dessa arbeten.

- ▷ För konservering av polityren måste ett lackskyddsmedel användas. Följ bruksanvisningen till lackskyddsmedlet.

11.1.6 Underrede

Underredet på fordonet har delvis en beläggning av åldringsbeständigt underredsskydd. Om detta underredsskydd tar skada skall skadan omgående åtgärdas. Ytor som har en sådan beläggning ska inte behandlas med oljespray.

- ▷ Använd endast produkter som har godkänts av tillverkaren. Våra auktoriserade återförsäljare och serviceställen hjälper dig gärna.

11.1.7 Motorrum

- ▷ Rengöring och skötsel av motorrummet får ske endast vid avstängd tändning.
- ▷ Före arbetena i motorrummet skall du låta motorn kyla ned. Det finns risk för brännskador vid beröring av varma motordelar!
- ▷ Före arbetena i motorrummet skall du läsa de motsvarande varnings- och hanteringsanvisningarna i bruksanvisningen från basfordontillverkaren och beakta dem.
- ▷ En motortvätt skall genomföras av en auktoriserad fackverkstad.

- ▷ Ångstrålen får inte riktas direkt på lamphuset, ställmotorer och tätningar. Därmed förhindras det fukt i strålkastarna och där av följande skador.
- ▷ Ångstrålen får inte riktas mot vindrutetorkarmotor och vindrutetorkrör.
- ▷ Använd motorskyddslack endast om komponenterna i motorrummet är nedkylda och fria från smuts.
- ▷ Använd endast smörjmedel, fett och vätskor som basfordonets tillverkare godkände.

Påbyggnadstillverkaren godkänner inte garanti för skador, otätheter eller avbrott i elektriska komponenter som uppstår efter motortvätt.

11.1.8 Vindrutespolsystem och vindrutetorkare

- ▷ Fyll sedan på de i bruksanvisningen för basfordonet angivna rengöringsmedel (med/utan frostskydd) i angivna blandningsförhållande i spolarvätskebehållaren. Använd inget kylarfrostskydd eller andra medel. Dessa medel påverkar rengöringseffekten och angriper torkarbladen.
 - ▷ Vindrutespolsystemet och vindrutetorkare skall inte sättas på, när torkarbladen har frusit fast. Lossa torkarbladen för med avisningsmedel.
 - ▷ Ta inte bort snö som samlar sig på vindrutan med vindrutetorkare. Sopa först bort snön från vindrutan.
 - ▷ Vindrutetorkare skall inte sättas på vid torr vindruta.
 - ▷ Vindrutespolsystemet och vindrutetorkarmotorn skall inte rengöras med ångstråle.
- Kontrollera vindrutespolsystemet och vindrutetorkaren regelbundet på korrekt funktion.
 - Kontrollera regelbundet fyllnadsnivån av spolarvätskebehållaren. Endast om det kommer tillräckligt med rengöringsvätska på vindrutan, kan vindrutetorkare rengöra dessa bra. Klar sikt är avgörande för säker körning.
 - Före början av frostperioden skall du fylla på spolarvätskebehållaren med spolarvätska med tillräckligt frostskydd.
 - Fyll på spolarvätskan in god tid. Använd endast rent vatten för att späda ut spolarvätskan.
 - Ta bort insektröster från torkarbladen så fort som möjligt.
 - Rengör torkarbladen regelbundet med spolarvätska. Använd en svamp eller en trasa som du rör med över gummiläppen.
 - Ta bort vaxlagringen efter biltvätten med ett vaxlösande rengöringsmedel för vindrutor.
 - Ta regelbundet bort smutsreser från spolarmunstyckena v vindrutespolsystemet.
 - Efter körning på väldigt smutsiga sträckor skall du spruta spolarmunstyckena med klart vatten, för att förebygga att det bildas skorpor.
 - Igensatta spolarmunstycken skall rengöras med ett tunt nål.

11.1.9 Klimatanläggning

- ▷ Klimatanläggningen får inte rengöras med högtryckstvätt. Vattnet som tränger in kan skada klimatanläggningen.
- ▷ Kör ej på tvättgator.
- ▷ Använd inga skarpa eller hårda föremål för rengöring. Klimatanläggningen eller takfönstret kan annars skadas.

- ▷ För rengöring av takfönstret skall du endast använd rengöringsmedel som tillverkaren rekommenderar. Våra auktoriserade återförsäljare och serviceställen hjälper dig gärna.
 - Rengör klimatanläggningen endast med vatten och ett skonande rengöringsmedel.
 - Torka av klimatanläggningens hus och luftutgångsenheten endast med en fuktig trasa.
 - Rengör fjärrstyrningen endast med en fuktig trasa. Rengör displayn med en rengöringsduk för glasögon.
 - Rengör rullgardiner vid behov med mild tvål och mycket vatten.
 - Ta regelbundet bort löv och annan smuts från ventilationsöppningarna på klimatanläggningen.
 - Kontrollera regelbundet kondensvattenutloppet, om det kondenserade vattnet kan flyta bort fritt.
 - Rengör regelbundet filtern på båda sidor av luftutgångsenheten.
 - Byt varje år aktiv kol-filtret på båda sidor av luftutgångsenheten.
 - Kontrollera varje år profiltätningen i fordonstaket på skador.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

11.1.10 Fotsteg

När fotsteget smörjs kan grova smutspartiklar fastna under resan och därmed störa fotstegets funktion eller skada fotsteget. Fotstegets rörliga delar får därför inte smörjas varken med fett eller olja.

11.1.11 Taklucka

- ▷ Använd inga aggressiva rengöringsmedel (lösningsmedel/slipmedel).
- ▷ Rengör akrylglas och ramdelar med en fuktig trasa och en mild såplösning.
- ▷ Använd vid behov specialrengöringsmedel.
- ▷ Se till att inget vatten kommer in i mekaniken till takhuven.
- ▷ Vid biltvätt, låt inte vattenstrålen spruta direkt in i takluckan. Annars kan det komma in sprutvatten genom luftspalten mellan takluckan och ramen som krävs för den forcerade ventilationen och in i bilen.
- ▷ Rengör gummitätningen en gång om året med ett vanligt rengöringsmedel. Utför helst denna rengöring innan det blir kallt ute.
- ▷ Rengör insektsnätet och det vikta materialet med en mjuk borste och vid behov, en fuktig trasa.
- ▷ Rengör med jämna mellanrum vattenavrinningsöppningarna i ramen.

11.2 Invändig skötsel

- ▷ Behandla om möjligt genast fläckar.
- ▷ Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga (se avnittet 11.1.4).
- ▷ Plastdetaljerna i toalett- och bodelsutrymmen kräver på grund av sin känslighet en mycket noggrann behandling. Lösningssmedel eller rengöringsmedel som innehåller alkohol, samt skurmedel, får ej användas. På så sätt undviks förspädning och sprickbildning.
- ▷ Hårfärgningsmedel, nagellack, cigarettaska och liknande substanser kan ge fläckar eller missfärgningar på plastdetaljer som inte går bort. Därför ska det undvikas att dessa substanser kommer i kontakt med plastdetaljer. Om dessa substanser ändå kommit i kontakt med plastdetaljer ska de omedelbart avlägsnas.
- ▷ Inga frätande medel får hållas i avloppsöppningarna. Kokande vatten får ej hållas i avloppsöppningarna. Frätande medel eller kokande vatten skadar avloppsrör och vattenlås.
- ▷ För rengöring av toaletten och vattensystemet samt för avkalkning av vattensystemet får ättika ej användas. Ättika kan skada tätningar eller delar av anläggningen. Vid avkalkning använd konventionella avkalkningsmedel.
- ▷ Var sparsam med vattnet. Torka upp utspillt vatten.

- ▷ För information om användningen av underhållsmedel står våra agenturer och serviceställen till förfogande.
- Rengör möbelytor, skåphandtag, lampor och samtliga plastdetaljer i toalett- och bodel med vatten och en mjuk tygtrasa. Ett mildt rengöringsmedel kan tillsättas vattnet. Använd vid behov möbelpolish för att behandla lackytorna.
- För gardiner och draperier rekommenderas kemtvätt.
- Heltäckningsmattan skall dammsugas regelbundet och rengöras med speciellt mattskum om det behövs.

- Rengör PVC-golvbeläggning med ett mildt, såpa-rengöringsmedel avsett för PVC-golv. Heltäckningsmattan får ej läggas på det våta PVC-golvet. Heltäckningsmatta och PVC-golvbeläggning kan klibba fast vid varandra.
- Insektsskydden resp. insektsnäten borstas av med mjuk borste eller dammsugs med dammsugarens borstillsats.
- Mörkläggningsrullgardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borstillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Plisségardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borstillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Säkerhetsbältena kan i utrullat läge rengöras med en varm tvållösning. Innan de rullas upp måste säkerhetsbältena ha torkat helt.

11.3 Köksinredning

11.3.1 Allmänna hänvisningar

- Skura aldrig diskhon och gasspisen med skurpulver. Undvik allt som skulle kunna leda till repor.
- Utan av köksbänken är inte reptålig. För arbeten med skarpa föremål skall du alltid använda ett underlägg. För rengöring och skötsel skall du endast använda milda rengöringsmedel. Använd inga skrubbande eller rivande intensivmedel eller rivande svampar.
- Rengör diskholocket för hand med vatten och diskmedel. Rengör inte diskholocket i diskmaskinen.
- Rengör endast gasspisens brännare med en fuktig trasa. Det får inte komma in vatten i brännarlockens öppningar. Vattnet kan skada gasspisens brännare.
- Vid rengöring av brännarringen skall du beakta att hålen inte är igensatta.
- Rengör spisytan och i synnerhet kokplattan med varmt vatten och lite diskmedel. Skurmedel och vassa föremål skadar kokplattans yta. Kokplattans yta är lättare att rengöra om den är ljummen. Kontrollera före rengöringen att kokplattan är handvarm (lampan som visar att plattan fortfarande är varm har släckts). Rengör alltid kokplattan innan den används igen.
- Du kan ta bort vreden vid rengöring.
- Yttre ytor på köksinredningen skall rengöras med en fin trasa utan smärglande, korrosiv eller kloridhaltiga rengöringsmedel. Använd inte stålull.
- Syrhaltiga eller alkaliska substanser (ättika, salt, citronsaft och liknande) skall genast tas bort.
- Låt ugnen och grillen kylas ned före rengöring. Varma ytor kan skador med kallt vatten eller en fin trasa. Emaljytor ska endast rengöras med tvålvatten och sköljvatten.

11.3.2 Kylskåp

- Rengör kylskåpet inne och ute med en mjuk trasa och ljummen vatten (tillsammans med ett mild rengöringsmedel).
- Tvätta sedan kylskåpet med rent vatten och låt den blir torr.
- Håll rännan för tinvatten fri från lagringar.
- För att förhindra materialändringar, skall du inte använda tvål eller skarpa, korniga och sodahaltiga rengöringsmedel.
- Låt inte olja eller fett komma i dörrtätningen.

11.4 Ytor av rostfritt stål

- ▷ Rengör inte ytor av rostfritt stål med blekningsmedel, med produkter som innehåller klorid eller saltsyra, med bakpulver eller silverrengöringsmedel.
- ▷ Använd inget skurmjök eller inga grova svampar.

- ▷ Kontrollera före rengöring på en osynlig plats, om rengöringsprodukten som används är lämplig för ytan.
- ▷ Torka efter rengöring ytorna noga, så att det inte bildas kalkspår.
- ▷ Torka av de borstade ytorna av rostfritt stål i riktningen mot slipningen.

Ta bort repor på ytan:

- Behandla ytor av rostfritt stål med en mjuk rengöringstrasa och speciellt rengöringsmedel/glansmedel för rostfritt stål.
- Skölj av ytorna av rostfritt stål och torka dem med hushållspapper.

Ta bort svåra föroreningar och förbränt fett:

- Rengör ytorna av rostfritt stål med en vanlig hushållssvamp och mer rengöringsmjök.
- Skölj av ytorna av rostfritt stål och torka dem med hushållspapper.

Ta bort fingeravtryck:

- Rengör ytorna av rostfritt stål med en mjuk rengöringstrasa och med en sköljmedellösning eller ett glasrengöringsmedel.
- Skölj av ytorna av rostfritt stål och torka dem med hushållspapper.

Ta bort kaffe- och tefläckar:

- Rengör ytorna av rostfritt stål med en natron-lösning. Låt natron-lösningen verka i 15 minuter.
- Skölj av ytorna av rostfritt stål och torka dem med hushållspapper.

Ta bort rostfläckar:

- Rengör ytorna av rostfritt stål med vanlig hushållssvamp och med rengöringsmjök. Använd eventuellt en mjuk rengöringstrasa och rengöringsmedel för rostfritt stål.
- Skölj av ytorna av rostfritt stål och torka dem med hushållspapper.

11.5 Dynor

Nedan skötsel- och rengöringsinstruktioner tjänar som hjälp. Instruktionerna är ingen garanti för att rengöringen skall vara framgångsrik. Instruktionerna kan inte ge upphov till några garantianspråk.

- ▷ Behandla om möjligt genast fläckar.
- ▷ Ta aldrig bort fläckar med hushållsrengöringsmedel (t. ex. diskmedel).
- ▷ Prova på ett dolt ställe av textilen innan rengöringen av fläcken påbörjas. På så sätt vet man om rengöringen påverkar tyget eller färgen.
- ▷ Fukta bara blöta eller oljehaltiga fläckar försiktigt, gnid aldrig dem. Effektivast är att trycka en trasa med god uppsugningsförmåga eller en svamp lätt mot fläcken.
- ▷ Tvätta ej tyget till dynorna.
- ▷ Vid rengöring av skinnkläder bör man observera att skinnet inte blir för fuktigt och att inget vatten kan tränga in i skinnklädselns sömmar.

- ▷ Behandla fläcken utifrån och inåt. Då kan fläcken inte breda ut sig mer.
- ▷ Ta först bort grova partiklar på fasta eller mjukare fläckar. Skrapa därefter försiktigt bort fläcken med en slö kniv eller en spatel.
- ▷ Om fläcken redan har torkat skall de grövre partiklarna försiktigt borstas bort. Badda därefter fläcken med en fuktig trasa eller en svamp.
- ▷ Solljus bleker med tiden tyget på dynorna. Färgförändringen går snabbare om temperaturen stiger kraftigt i fordonet. Därför rekommenderar vi att mörkläggningsgardinerna dras för fönstren vid starkt solljus. När fönstren mörkläggs skall det göras utan att värmeansamlingar uppstår.

Ta bort fett, olja, vin, mjölk, alkoholfria drycker:

- Fukta en trasa med vanligt vattenbaserat rengöringsmedel. (Ett alternativ är att blanda 2 matskedar ammoniak med 1 liter vatten.)
- Badda fläcken mjukt med trasan.
- Vänd trasan ofta så att fläcken bara kommer i kontakt med en ren del av trasan.

Ta bort urin, svett:

- Fukta en trasa med vanligt vattenbaserat rengöringsmedel. (Ett alternativ är att blanda 2 matskedar ammoniak med 1 liter vatten.)
- Badda fläcken mjukt med trasan.
- Vänd trasan ofta så att fläcken bara kommer i kontakt med en ren del av trasan.

Ta bort choklad, kaffe:

- Fukta en trasa med ljummet vatten.
- Badda fläcken med trasan.

Ta bort fruktrester:

- Fukta en trasa med kallt vatten.
- Badda fläcken med trasan.

Ta bort vax:

- Skrapa försiktigt bort stearinet med en slö kniv eller en spatel.
- Täck över fläcken med flera lager läskpapper och stryk sedan på den.

-
- Ta bort blod:*
- Blanda 2 matskedar salt med 1 liter vatten.
 - Fukta fläkten och torka av med en torr trasa.
 - Använd ammoniumhydroxid om fläcken är svår att få bort.
- Ta bort bläck (från bläckpennor):*
- Fukta en trasa med rengöringsbensin.
 - Badda fläcken mjukt med trasan.
 - Vänd trasan ofta så att fläcken bara kommer i kontakt med en ren del av trasan.
- Ta bort lera:*
- Ta försiktigt bort så mycket smuts som möjligt med en slö kniv eller en spatel.
 - Låt smutsen torka och sug därefter bort den.
 - Fukta en trasa med vanligt vattenbaserat rengöringsmedel om fläcken är svår att få bort. (Ett alternativ är att blanda 2 matskedar ammoniumhydroxid med 1 liter vatten.)
 - Badda fläcken mjukt med trasan.
 - Vänd trasan ofta så att fläcken bara kommer i kontakt med en ren del av trasan.
- Ta bort blyerts:*
- Fukta en trasa med milt, vattenfritt och rent textilrengöringsmedel.
 - Badda fläcken mjukt med trasan.
 - Vänd trasan ofta så att fläcken bara kommer i kontakt med en ren del av trasan.
- Ta bort uppkastningar:*
- Ta bort uppkastningen försiktigt.
 - Tvätta av dynan med kallt vatten.
 - Fukta en trasa med vanligt vattenbaserat rengöringsmedel. (Ett alternativ är att blanda 2 matskedar ammoniak med 1 liter vatten.)
 - Badda fläcken mjukt med trasan.
 - Vänd trasan ofta så att fläcken bara kommer i kontakt med en ren del av trasan.

11.6 Vattensystem

11.6.1 Rengöra vattentanken

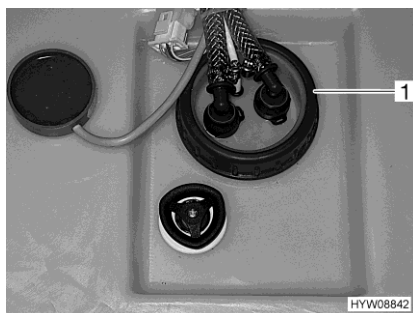

Bild 140 Rengöringsöppning (vattentank)

- Töm vattentanken och stäng utloppsöppningen.
- Tag av vattentankens lock (Bild 140,1).
- Fyll på vatten med lite diskmedel i vattentanken (använd inte skurmedel).
- Borsta vattentanken med en vanlig diskborste, tills det inte längre finns någon synlig beläggning.
- Borsta likaså av pumphuset.
- Rengör om möjligt färskvattensönderna för hand genom rengöringsöppningarna.
- Spola vattentanken med rikligt med dricksvatten.

- ▷ Om det inte är möjligt på grund av vattentankens utformning att rengöra vattentanken mekaniskt: Använd ett lämpligt kemiskt rengöringsmedel.

De auktoriserade återförsäljarna hjälper gärna till med att välja ett lämpligt rengöringsmedel.

Följ användaranvisningarna från tillverkaren av rengöringsmedlet.

11.6.2 Rengöra vattenledningar

- ▷ Använd endast lämpligt rengöringsmedel från fackhandeln.
- ▷ Rengöringsmedlet måste motsvara nationella bestämmelser och (vid behov) vara godkänt.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshandtera på fackmannamässigt sätt.

- Töm vattensystemet.
- Stäng alla utloppsöppningarna och avtappningskranar.
- Fyll på en blandning av vatten och rengöringsmedel i vattentanken. Följ tillverkarens anvisningar om blandningsförhållande.
- Öppna avtappningskranarna en åt gången.
- Låt avtappningskranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.

- Stäng avtappningskranarna igen.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Spola flera gånger på toaletten.
- Låt rengöringsmedlet verka enligt tillverkarens anvisningar.
- Tömma vattensystemet. Samla då upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.
- Fyll och töm hela vattensystemet flera gånger med dricksvatten för att spola ur det.

11.6.3 Desinficera vattensystemet

- ▷ Använd endast lämpligt desinfektionsmedel från fackhandeln. Kontrollera att det är säkert för människor och djur.
- ▷ Desinfektionsmedlet måste motsvara nationella bestämmelser och (vid behov) vara godkänt.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och desinfektionsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.

Vid desinficering av vattensystemet gör du på samma sätt som vid rengöring av vattenledningarna (se avsnitt 11.6.2). Använd desinfektionsmedel i stället för rengöringsmedel.

11.6.4 Rengöra avloppstanken

Avloppstanken ska rengöras efter varje användning.

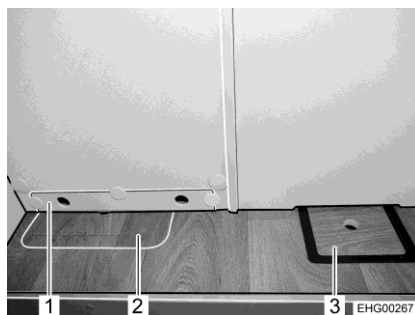

Bild 141 Åtkomst avloppstank bak

- 1 Panel
- 2 Golvlucka för avloppstank
- 3 Golvlucka för avtappningsventil

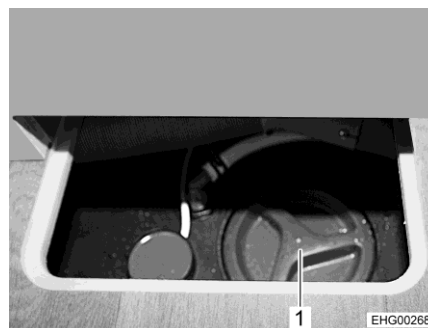

Bild 142 Avloppstank

- 1 Rengöringsöppning

- Rengöra:
- Tömma avloppstanken.
 - Tag av panelen (Bild 141,1).
 - Öppna golvluckan för avloppstanken (Bild 141,2)
 - Öppna avloppstankens rengöringsöppning (Bild 142,1).
 - Öppna golvluckan för avtappningsventilen (Bild 141,3).
 - Vrid avtappningsventilen till läget "AUF" (öppen).
 - Spola avloppstanken ordentligt med färskvatten.
 - Rengör, om möjligt, avloppsvattensönderna för hand genom rengöringsöppningen.
 - Vrid avtappningsventilen till läget "ZU" (stängd).
 - Stäng golvluckan för avtappningsventilen (Bild 141,3).
 - Stäng avloppstankens rengöringsöppning (Bild 142,1).
 - Stäng golvluckan för avloppstanken (Bild 141,2).
 - Sätt tillbaka panelen (Bild 141,1).

11.7 Skötsel vid fordonsdrift på vintern

Saltet på vägarna leder till skador på underredet och de delar som utsätts för sprutvatten. Vi rekommenderar att tvätta fordonet oftare på vintern för att skölja bort saltet. Speciellt viktigt är det att rengöra mekaniska komponenter och delar som har ytbehandlats och naturligtvis även hela undersidan av fordonet.

- ▷ Vid risk för frost skall värmen alltid vara på med min 15 °C. Ställ in cirkulationsfläkten (i förekommande fall) på automatik. Vid extrema utetemperaturer bör man även lätt öppna alla skåpluckor och möbeldörrar inomhus. Den inströmmande varmluften kan förhindra frysning t. ex. av vattenledningar och bildning av kondensvatten i förvaringsutrymmena.
- ▷ Vid risk för frost, täck också fönstren på fordonets utsida över natten med vinterisoleringsmattor.

11.8 Avställning

11.8.1 Tillfällig avställning

- ▶ Tänk på att vattnet blir dåligt redan efter relativt kort tid.
- ▶ Kabelskador orsakade av djur kan leda till kortslutning. Brandfara!

Djur (särskilt möss) kan orsaka stora skador i fordonet. Detta gäller framför allt om djuren får vara kvar ostörda i det uppställda fordonet.

Kontrollera regelbundet om det finns spår av djur eller skador i fordonet för att undvika större skador förorsakade av djur.

Tag kontakt med din auktoriserade återförsäljare eller ett serviceställe om du hittar spår av djur i fordonet. Om kabelskador uppstår kan det leda till kortslutning. Fordonet kan börja brinna.

11.8.2 Avstängning allmän/över vintern

Om fordonet ska vara ur drift under en längre tid (t.ex. i slutet av rese-säsongen) måste vissa åtgärder vidtas så att en smidig start är möjlig när det tas i drift igen.

Det gäller inte bara på basfordonet eller chassit, utan också hela bodelen med alla inbyggda komponenter (vattensystem, gasanläggning, elektrisk anläggning, möbler, dynor).

- ▷ I fordon med batteriindikering återställs data när huvudbrytaren på el-blocket är avstängd. En fullständig laddningscykel måste därför utföras när systemet startas om för att kalibrera systemet. Dessutom måste datum och klocktid återställas. Om ett Duomatic L Plus-gastryck-styrssystem är installerat i fordonet (extrautrustning), måste Eis-Ex-funktionen programmeras om från "Automatic" till "Off".

Utför följande åtgärder före avställning:

Basfordon	Allmänna avställningsåtgärder	Utförd
	Tanka bränsletanken helt full. Detta kan förhindra korrosionsskador på bränsletankens innervägg	
Öka däcktrycket med 0,5 bar för att förhindra skador på däck		
Avlasta hjulen eller flytta fordonet var 3 till 4 vecka. För stativ med naturligt golv, placera lämpliga trä- eller plastplattor under hjulen		
Skydda däcken mot starkt solsken. Risk för sprickbildning!		
Kontrollera däcken. Fortsätt inte använda slitna däck eller däck som är mer än 6 år gamla		
Säkerställ god ventilation vid parkeringsplatsen. Tillräcklig luftcirkulation är särskilt viktigt för underredet. Fukt eller syrebrist kan leda till funktionsnedsättningar		
Behandla gummitätningar med kommersiellt tillgängliga gummivårdsprodukter		
Observera anmärkningar i basfordonets instruktionsbok		

Ytterligare åtgärder för avställning över vintern	Utförd
I dieslbilar fyller du bränsletanken med vinterdiesel	
Rengör karossen och underredet ordentligt och spraya med varmt vax eller konservera med färgvårdsprodukter	
Åtgärda lackskador	
Kontrollera kylarens frostskyddsmedel och fyll på vid behov	
Kontrollera vindrutespolsystemet frostskydd och fyll på vid behov	

Påbyggnad (utsidan)

Allmänna avställningsåtgärder	Utförd
Förslut alla skorstenar med passande lock och täta alla andra öppningar (utom inbyggda ventilationer). På så sätt förhindrar man att djur (t. ex. möss) kommer in	
För att undvika bildning av kondensvatten och därmed mögeltillväxt: Ventilera insidan, alla externt tillgängliga förvaringsutrymmen och parkeringsplatser (t.ex. garage) var 3 vecka	

Ytterligare åtgärder för avställning över vintern	Utförd
 ▷ Håll ventilationen öppen! Placera locket så att ventilationsöppningarna inte täcks, eller använd luftgenomsläpplig presenning	
Tvätta fordonets utsida noga	
Rengör och smörj de inbyggda stöden	
Rengör och smörj alla gångjärn på dörrar och luckor	
Spärrar penslas med olja eller glycerin	
Behandla låscylindern med grafitdamm	
Behandla alla gummitätningar med gummibehandlingsmedel som finns i handeln	
Använd vinteröverdrag för kylskåp	

Påbyggnad (insidan)

Allmänna avställningsåtgärder	Utförd
Dynorna ställs upp för ventilering och täcks över	
Rengör kylskåpet (och frysfacket) och ställ dörrarna i ventilationsläge (se tillverkarens bruksanvisning)	
Koppla bort den platta bildskärmen från elnätet	
Öppna rullgardinerna och avlasta därigenom fjädrarna	

Ytterligare åtgärder för avställning över vintern	Utförd
Fäll upp avfuktaren (Granulat)	
Förvara dynor och madrasser på en torr plats	
Töm alla skåp och förvaringsutrymmen och öppna alla luckor dörror och lådor	
Rengör fordonets inre grundligt	
Vädra fordonets inre ungefär var 3:e vecka	
Vid risk för frost ska den platta bildskärmen tas ut ur fordonet	

Gasanläggning

Allmänna avställningsåtgärder	Utförd
Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan	
Stäng alla gasavstängningsventiler	
Gasflaskorna skall alltid tas ut ur gasboxen, även om de är tomma	

Vattensystem

Allmänna avställningsåtgärder	Utförd
 ▷ Använd inte vattenpumpen utan vatten!	
Töm färskvattenanläggningen. Blås ut kvarvarande vatten från ledningarna (max. 0,5 bar)	
Rengör färskvattenanläggningen med lämpliga rengöringsmedel från fackhandlare. För att tömma, öppna alla dräneringsventiler och vattenkranar (se avsnitt 11.6.2)	
Lämna vattenkranarna öppna i mittläge. Låt alla utloppsventiler vara öppna.	
Rengör avloppstanken (glöm inte sonden) och töm den (se avsnitt 11.6.4), låt avtappningsventilen stå öppen	

Ytterligare åtgärder för avställning över vintern	Utförd
Om möjligt, töm sifon på tvättstället och diskhon för att förhindra att det fryser	

Elektrisk anläggning

Husbilens elektriska anläggning består av två separata matningskretsar:

- Startbatteri, startmotor och generator
- Bodelsbatteri, el-block (EBL) och manöverpanel

Allmänna avställningsåtgärder	Utförd
Rengör startbatteriets batteristänger	
Fyll vid behov på vattnet i startbatteriet	
Ladda startbatteriet helt med en extern laddare	
Observera informationen om startbatteriet i basfordonets instruktionsbok	
Ladda bodelsbatteriet helt med bordsladdaren (laddningstid beroende på utrustning). Ladda batteriet vid temperaturer över 0 °C, så att batteriet också kan ta kapacitet	
Ta bort vattenpumpens säkring på el-blocket	
Koppla från bodelsbatteriet från 12 V-nätet. För att göra detta, stäng av el-blocket vid huvudbrytaren	
Kontrollera batterispänningen regelbundet under avställningsperioden. Om batterispänningen sjunker under 12,5 V: Ladda batteriet	

Ytterligare åtgärder för avställning över vintern	Utförd
Ta ur startbatteriet och bodelsbatteriet och förvara frostfritt eller anslut fordonet till en 230 V-strömförsörjning. Ta bort säkringarna från bodelsbatteriet innan du tar bort dem	

11.8.3 Idrifftagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning

- ▷ I fordon med batteriindikering återställs data när huvudbrytaren på el-blocket är avstängd. En fullständig laddningscykel måste därför utföras när systemet startas om för att kalibrera systemet. Dessutom måste datum och klocktid återställas. Om ett Duomatic L Plus-gastryck-styrssystem är installerat i fordonet (extrautrustning), måste Eis-Ex-funktionen programmeras om från "Automatic" till "Off".

Innan idrifftagande skall checklistan gås igenom:

	Åtgärd	Utförd
Basfordon	Efter en längre period av inaktivitet (ca 10 månader), låt bromssystemet kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad Kontrollera reservhjulets däcktryck, om tillgängligt Däcktryck kontrolleras	
Påbyggnad	Fotstegets vridlager rengörs Kontrollera de inbyggda stödens funktion Kontrollera dörrarnas, fönstrens och takluckans funktion Funktionskontroll av samtliga utvändiga lås, som t. ex. luckor till last-/förvaringsutrymmen, påfyllningslock och ingångsdörr Leta efter spår av djur i fordonet Ta bort övertäckning från skorstenen (i förekommande fall) Ta bort vinterövertäckning på kylskåpets ventilationsgaller (i förekommande fall)	
Gasanläggning	Efter en längre period av inaktivitet (ca 10 månader), låt gasanläggningen kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad Gasflaskorna ställs i gasboxen, späns fast och ansluts till gastryckregulatorn	
Elektrisk anläggning	Anslut 230 V-försörjning via uttaget på utsidan Sätt in bodelsbatteriet och startbatteriet, sätt i säkringarna i bodelsbatteriet och ladda upp batterierna helt ▷ Ladda batteriet minst 20 timmar efter avställning. Anslut bodelsbatteriet till 12 V-nätet. Sätt på batteri-brytaren på el-blocket (se kapitel 8) Kontroller att den elektriska anläggningen fungerar t. ex. inomhusbelysning, vägguttag och elektriska apparater	

	Åtgärd	Utförd
Vattensystem	Desinficera vattenledningar och vattentank	
	Funktionen av avloppstankens manöverspak kontrolleras	
	Stäng avtappningskranar och vattenkranar	
	Kontrollera vattensystemet på täthet	
Fast installerade apparater	Kontrollera funktionen hos fast installerade apparater	

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du anvisningar för officiella prover, samt inspektions- och underhållsarbeten på fordonet.

I slutet av kapitlet finns viktiga anvisningar om reservdelsanskaffning och information om våra återförsäljare och serviceställen.

12.1 Service- och försäljningspartner

Den auktoriserade service- och försäljningspartnern är kontaktpunkten när reservdelar krävs eller reparationer krävs.

Här hittar du adresser och telefonnummer till de auktoriserade service- och försäljningspartnerna:

Hymer: på internet under www.hymer.com/de/de/service/haendlersuche

ALKO: på internet under <https://www.alko-tech.com/de/servicestuetzpunkte-0>

Fiat:

- På internet under <https://www.fiat.de/haendler-suche>
- på telefonnummer 00800 34280000

Citroen: på Internet under <https://www.citroen.de/kontakt-hilfe/citroen-haendler-kontaktieren.html>

Kontrollera innan avresan vilka alternativ som är tillgängliga för dig i händelse av en haveri, och tänk på att tillverkarens service- och mobilitetsförsäkring inte gäller på alla resmål.

Om du reser till länder utan en servicepartner reser du på egen risk.

12.2 Officiella prover

Beroende på nationell lagstiftning måste följande officiella prover genomföras regelbundet:

- Huvudundersökning
- Avgasundersökning
- Gasanläggningsprov

Provintervallen enligt de nationella bestämmelserna måste följas. Fordonsmonterade provmärken anger när nästa prov måste utföras.

- ▷ Ändringar i gasanläggningen måste kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad.
- ▷ Även på icke-registrerade fordon krävs ett prov av gasanläggningen.

12.3 Inspektioner

Som alla tekniska apparater och maskiner måste fordonet undersökas med jämna mellanrum.

Dessa inspektioner måste utföras av fackpersonal.

För dessa arbeten krävs speciella fackkunskaper som inte kan förmedlas inom ramen för denna instruktionsbok. Dessa fackkunskaper står till förfogande hos serviceställen. Erfarenheter samt de råd och anvisningar om installationer och verktyg som regelbundet lämnas av fabriken borgar för en fackmannamässig inspektion av fordonet enligt senaste rön.

Servicestället som utför arbetet bekräftar de genomförda arbetena.

Inspektion av chassi bekräftas i chassitillverkarens kundservicehäfte.

- ▷ Beakta inspektionerna som anges av tillverkaren och genomför inspektioner med föreskrivna intervall. Därigenom upprätthålls fordonets värde.
- ▷ Bekräftelsen av genomförda inspektioner gäller även som bevis vid ev. skador och garantiärenden.

12.4 Underhållsarbeten

Som alla tekniska apparater och maskiner kräver även ett fordon underhåll. Omfattningen och intervallerna står i förhållande till i vilken miljö och hur ofta fordonet används. Om fordonet utsätts för krävande situationerna ökar naturligtvis underhållets omfattning och intervallerna blir kortare.

På basfordonet och de fast installerade apparaterna ska underhållet utföras i den intervall som anges i resp. instruktionsbok.

12.5 Byta gasfiltrets filterdyna

- ▶ Brandfara! Rök inte när gasfiltret öppnas! Öppna inte gasfiltret när öppen låga! Öppna endast gasfiltret i trycklöst tillstånd.

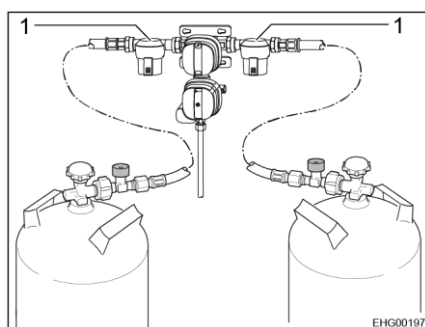

Bild 143 Gasfilter

Filterdynan måste bytas vid varje gasflaskebyte. Använd endast originalfilterdynor från Truma.

Byte av gasfiltrets filterdyna (Bild 143,1) beskrivs i instruktionsboken från tillverkaren.

- ▷ Filterdynor finns hos auktoriserade fackhandlare.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

12.6 Spis/ugn/kylskåp

Tillverkaren rekommenderar en årlig inspektionservice i en auktoriserad fackverkstad, för att få den effektivare apparatprestandan. Efter service- och underhållsarbeten måste apparaten kontrolleras på både elektrisk säkerhet och också på gassäkerhet.

12.6.1 Kylskåp

Gasbrännaren måste vid behov, dock minst en gång om året, rengöras från smuts. Vid användning av autogas (tank eller påfyllbara flaskor) måste underhållet genomföras varje halvt år eller alla tre månader.

Intyg på genomfört underhåll skall förvaras i närheten av kylskåpet.

12.7 Byta torkarblad

- ▷ Fyll sedan på de i bruksanvisningen för basfordonet angivna rengöringsmedel (med/utan frostskydd) i angivna blandningsförhållande i spolärvätskebehållaren. Använd inget kylarfrostskydd eller andra medel. Dessa medel påverkar rengöringseffekten och angriper torkarbladen.
- ▷ Det rekommenderas att byta båda torkarbladen samtidigt.

- ▷ Torkarbladen byts ut som på en personbil.

Bild 144 Byta torkarblad

- Ta ut tändnyckeln, för att förhindra att vindrutetorkare aktiveras oavsiktligt.
- Lyft torkararmen (Bild 144,3) från vindrutan och fäll upp den fram till anslaget.
- Skjut plast-klämelementet på torkarbladet (Bild 144,1) ur den böjda hållaren på torkararmen (pil).

- ▷ Motståndet måste övervinnas. Tryck eventuellt plast-klämelementet ihop lite.
- Montera det nya torkarbladen i omvänd ordning. Skjut plast-klämelementen i den böjda hållaren på torkararmen, tills den hakar fast.
- Rengör spolarmunstycken (Bild 144,2).

12.8 Byte av glödlampor, utvändigt

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta. Innan lampan byts, skall den därför först kylas ner.
- ▶ Glödlampor skall förvaras utom räckhåll för barn.
- ▶ Glödlampor som har fallit ner eller har repor i glaset skall ej användas. Glödlampan kan explodera.

- ▷ Ta aldrig tag i en ny glödlampa med bara fingrarna. Skydda glödlampan med en tygrasa när du sätter i den.
- ▷ Använd endast glödlampor av samma typ och med rätt wattal (se avsnitt 12.8.4).
- ▷ Om lampornas lysdioder är defekta ska en auktoriserad återförsäljare eller serviceställe uppsökas.

Glödlamptyper

I fordonet används olika typer av glödlampor. Nedan beskrivs bytet av de olika typerna av glödlampor.

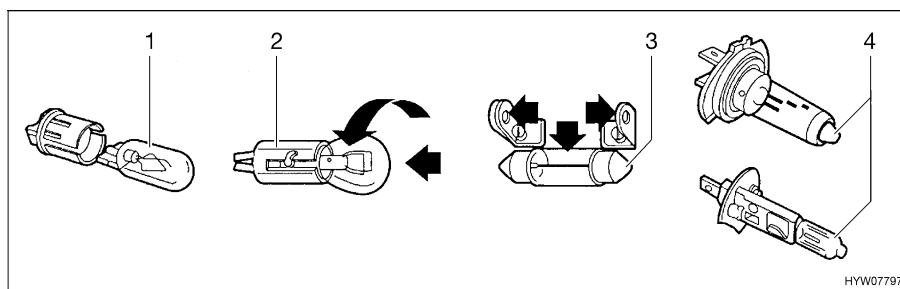

Bild 145 Glödlamptyper

Pos. i Bild 145	Sockettyp/lamptyp	Byta
1	Instickssocket	Dra ut för att ta ut glödlampan
		Skjut in i hållaren med lätt tryck för att sätta in glödlampan
2	Bajonettsocket	Tryck ned och vrid moturs för att ta ut glödlampan
		Sätt in i hållaren och vrid medurs för att sätta in glödlampan
3	Cylindriska glödlampor	Böj försiktigt ut lamphållarens kontakter för att ta ut och sätta in den
4	Halogenglödlampa	Lossa hållfjädrarna för att ta ut den
		Haka fast hållfjädrarna igen när lampan har satts in

12.8.1 Belysning front

- ▷ Varselljuset tänds när tändningen slås på.
- ▷ När varselljuset är på lyser inte markeringslamporna på sidan.
- ▷ När halvljuset slås på släcks varselljuset.
- ▷ Vid extrema väderleksförhållanden eller stora temperaturskillnader kan det bildas lite kondensvatten på insidan av strålkastarna av klarglas. Strålkastaren är konstruerad så att denna imma försvinner när strålkastaren tänds, eller vid körning. Man behöver alltså inte vara rädd för att ljuset blir svagare eller att strålkastaren skadas på grund av kondensvatten.

- 1 Framstrålkastare
- 2 Kurvljus/dimljus

Bild 146 Belysning front

Framstrålkastare

Varselljus och körriktningsvisare är integrerade i framstrålkastaren (Bild 146,1). Glödlamporna för halvljus och helljus byts ut från motorrummet.

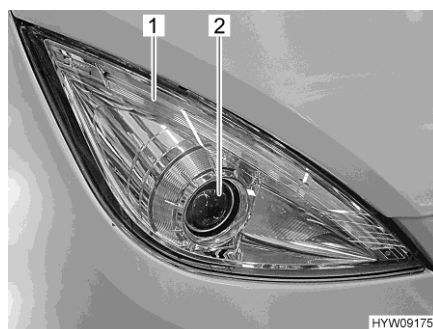

Bild 147 Framstrålkastare

Varselljus och körriktningsvisare

Varselljus och körriktningsvisare är lysdiodslampor (Bild 147,1). Besök en återförsäljare eller ett serviceställe för att byta LEDs.

Halvljus/helljus (Bild 147,2)

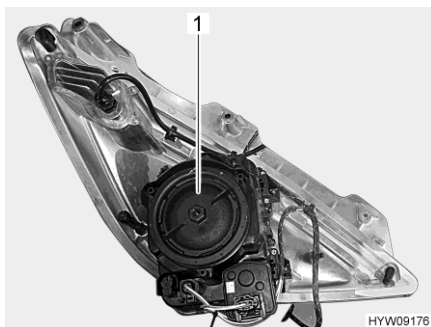

Bild 148 Framstrålkastare (baksida)

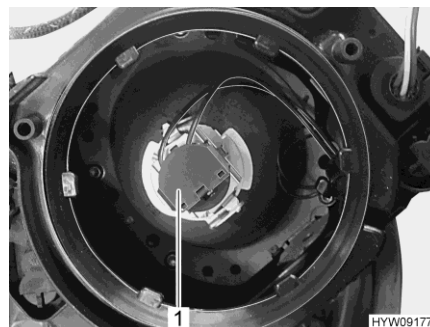

Bild 149 Glödlampa (halvljus/helljus)

- Stänga av tändning och belysning.
- Motorhuvn öppnas (se kapitel 4).
- Vrid höljet (Bild 148,1) moturs och tag bort det.
- Vrid hållaren (Bild 149,1) med lampan moturs och ta den ur lamphuset.
- Dra ut glödlampan ur hållaren.
- Sätt in nya glödlampor (H7 - 12 V/55 W) så att sockeln passar i hållaren.
- Sätt in hållaren (Bild 149,1) med glödlampa i lamphuset och vrid medurs för så att den sitter fast. Hållaren hakar hörbart i läge.
- Sätt tillbaka höljet (Bild 148,1) och dra fast medurs.
- Stäng motorhuvn.

Kurvljus/dimljus (Bild 146,2)

Bild 150 Kurvljus/dimljus

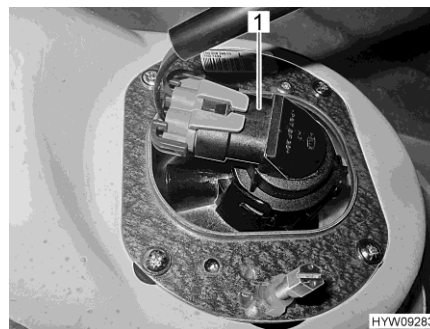

Bild 151 Kurvljus/dimljus (sett bakifrån)

- Ta tag bakom den kombinerade strålkastaren för kurvljus/dimljus (Bild 150), vrid hållaren (Bild 151,1) med glödlampan moturs och ta ur den ur strålkastarhöljet.
- Dra ut glödlampan ur hållaren.
- Sätt in nya glödlampor (H7, 12 V/55 W) så att sockeln passar i hållaren. Låt inte fingrarna komma i kontakt med glödlampan.
- Sätt in hållaren (Bild 151,1) med glödlampan och sätt i den bakifrån i strålkastarhöljet och vrid medurs. Hållaren hakar hörbart i läge.

12.8.2 Belysning bak

- ▷ Besök en auktoriserad återförsäljare eller ett serviceställe för att byta ut lysdiodsbelysning.

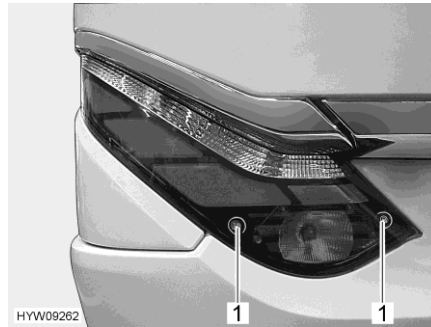
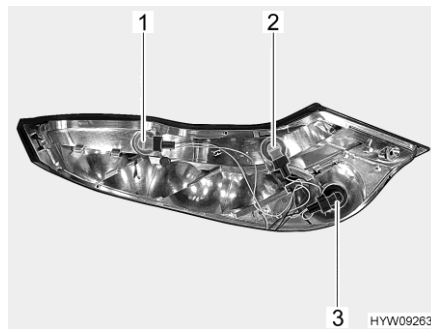

Bild 152 Bakljusenhet

- Lossa insexskruvarna (Bild 152,1).
- Ta bort bakljusenheten.

- 1 Körriktningsvisare
- 2 Backljus
- 3 Dimbakljus

Bild 153 Bakljusenhet (demonterad)

- Vrid den defekta glödlampan (Bild 153) moturs för att låsa upp bajonettsockeln.
- Byt den defekta glödlampan.

Nummerplåtsbelysning/ tredje bromsljus

Nummerplåtsbelysningen och det tredje bromsljuset är utrustade med lysdioder.

Besök en återförsäljare eller ett serviceställe för att byta LEDs.

12.8.3 Belysning sida

- 1 Förtältsbelysning
- 2 Breddmarkeringslampa
- 3 Körriktningsvisare
- 4 Markeringslampa

Bild 154 Belysning sida

- Breddmarkeringslampa**
- Bänd ut kåpan med hjälp av ett lämpligt verktyg (t. ex. skruvmejsel). Sätt in verkyget i skåran på huset.
 - Ta av huset.
 - Byta belysning.
- Körriktningsvisare** Lampan är inklistrad. Om belysningen är defekt ska du uppsöka en auktoriserad återförsäljare eller ett serviceställe.
- Markeringslampa** Lamporna är utrustade med lysdioder. Besök en återförsäljare eller ett serviceställe för att byta LEDs.
- Förtältsbelysning** Lamporna är utrustade med lysdioder. Besök en återförsäljare eller ett serviceställe för att byta LEDs.

12.8.4 Glödlamptyper för ytterbelysning

	Nummer i Bild 146	Ytterbelysning	Glödlamptyp
Front	1	Halvljus/helljus	H7 12 V 55 W
	2	Kurvljus/dimljus	H7 12 V 55 W

	Nummer i Bild 153	Ytterbelysning	Glödlamptyp
Bak	1	Körriktningsvisare	P 12 V 21 W
	2	Backljus	P 12 V 21 W
	3	Dimbakljus	P 12 V 21 W
	-	Bromsljus	Kontakta en återförsäljare eller ett serviceställe
	-	Bakljus	Kontakta en återförsäljare eller ett serviceställe
	-	Nummerplåtsbelysning	Kontakta en återförsäljare eller ett serviceställe
	-	Tredje bromsljus	Kontakta en återförsäljare eller ett serviceställe

	Nummer i Bild 154	Ytterbelysning	Glödlamptyp
Sida	1	Förtältsbelysning	Kontakta en återförsäljare eller ett serviceställe
	2	Breddmarkeringslampa	C 12 V 5 W
	3	Körriktningsvisare	Kontakta en återförsäljare eller ett serviceställe
	4	Markeringslampa	Kontakta en återförsäljare eller ett serviceställe

12.9 Belysning bodel

- ▶ Byt inte ut lysdioderna i lamporna mot vanliga glödlampor. Brandrisk på grund av stark värme.

I bodelen är alla lampor försedda med lysdiodsteknik.

Lysdiodslamporna är ekonomiska, underhållsfria och har mycket lång livslängd. De behöver normalt inte bytas ut.

- ▷ Om lampornas lysdioder är defekta ska en auktoriserad återförsäljare eller serviceställe uppsökas.

12.10 Reservdelar

- ▶ Varje förändring som utförs på fordonet efter leveransen kan påverka körförhållandet och trafiksäkerheten.
- ▶ Extrautrustning och originalreservdelar som **HYMER GmbH & Co. KG** rekommenderar är speciellt konstruerade och godkända för fordonet. Auktoriserad återförsäljare eller serviceställe säljer dessa produkter. De auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena är väl informerade om tekniska detaljer och utför fackmannamässiga arbeten.
- ▶ Tillbehör, påbyggnadskomponenter, delar för ombyggnader osv. som **HYMER GmbH & Co. KG** inte har godkänt kan leda till skador på fordonet eller påverka trafiksäkerheten. Även om komponenter som vi inte har godkänt är registrerade i fordonshandlingarna eller som du har ett expertutlåtande för, betyder inte att produkten stämmer överens med våra garantivillkor.
- ▶ Garantin gäller inte för skador som orsakas av produkter som inte har godkänts av **HYMER GmbH & Co. KG**. Detta gäller även för otilåtna ändringar på fordonet.

Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/aggregat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt respektive reservdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad. Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och serviceställen.

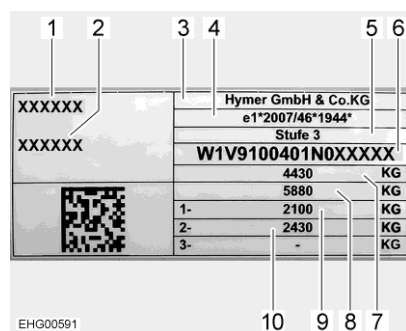
Här följer några exempel på viktiga reservdelar:

- Säkringar
- Glödlampor
- Vattenpump (dränkbar pump)

Ange serienummer och fordonstyp vid beställning av reservdelar hos den auktoriserade återförsäljaren eller servicestället.

Fordonet som beskrivs i denna instruktionsbok är konstruerat och utrustat enligt vår fabriksstandard. Beroende på hur och var du vill använda fordonet har vi intressant extrautrustning i vårt program att erbjuda. Vid montering av specialtillbehör, kontrollera om dessa skall registreras i fordonshandlingarna. Den tekniskt tillåtna totalvikten skall beaktas. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.

12.11 Typskylt fordon

- 1 Fordonstyp
- 2 Fortlöpande serienummer
- 3 Tillverkare
- 4 Fordonstypgodkännande
- 5 Påbyggnadsnivå
- 6 Chassinummer
- 7 Tillåten totalvikt
- 8 Tillåten total dragmassa (med släpvagnskoppling, tillval)
- 9 Tillåten axellast 1. axel
- 10 Tillåten axellast 2. axel

Bild 155 Typskylt

Typskylten med serienumret befinner sig utvändigt på höger sidan nertill.

Typskylten får ej avlägsnas. Typskylten:

- Identifierar fordonet
- Är ett redskap vid beställning av reservdelar
- Dokumenterar fordonshållaren tillsammans med fordonshandlingarna

- ▷ V.g. ange alltid **serienumret** när du kontaktar kundservice.

12.12 Varnings- och hänvisningsetiketter

På och i fordonet finns varnings- och hänvisningsetiketter. Varnings- och hänvisningsetiketterna är till för säkerheten och får ej avlägsnas.

- ▷ Extra etiketter kan beställas hos auktoriserad återförsäljare eller hos servicestället.

12.13 Reservnycklar

Om du behöver beställa reservnycklar är följande uppgifter viktiga:

Nycklar för:	Vad behöver du:	Var beställer du nyckeln:	Informationstelefon:
Basfordon Fiat	Chassinummer	Aukt. Fiat-verkstad	–
Basfordon Citroën	Chassinummer	Aukt. Citroën-verkstad	–
Påbyggnad	Serienummer, chassinummer, 2:a nyckel eller nyckelnummer	Återförsäljare	–

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets däck.

I slutet av kapitlet finner du en tabell där du kan se det rätta däcktrycket för ditt fordon.

13.1 Allmänt

- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i o-kontrollerbart läge (se avsnitt 13.7).

- ▷ Kontrollera däcktrycket när däcken är kalla. Minska inte ett förhöjt däcktryck till följd av varma däck.
- ▷ Fordonet har slanglösa däck. Sätt aldrig in slangar i dessa däck.
- ▷ Beakta basfordonets instruktionsbok.

- ▷ Beroende på utförande är fordonet som standard endast utrustade med en däckreparationsatts.
- ▷ Om du har fått en punktering ska du ställa fordonet i vägkanten. Ställ upp en varningstriangel vid fordonet. Varningsblinkers sätts på.
- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren. Det fyrsiffriga DOT-numret på däcksidan anger tillverkningsdatum. De första två siffrorna står för veckan de andra två för tillverkningsåret.

Exempel: (0720) Vecka 07, år 2020.

- Beakta:**
- Kontrollera regelbundet (varannan vecka) däckens slitage, mönsterdjup och eventuella yttre skador.
 - Observera det lagligt föreskrivna mönsterdjupet.
 - Använd alltid däck av samma typ per axel.
 - Beakta anvisningarna i fordonshandlingarna.
 - Endast däck som är tillåtna för fälgtypen får användas. De tillåtna fälg- och däcktyperna för fordonet finns i fordonets fordonshandlingar, men även de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena står gärna till tjänst.
 - Om du har nya däck bör du köra de första 10 milen med relativt låg hastighet, eftersom däcken behöver en viss körsträcka för att "greppa" ordentligt.

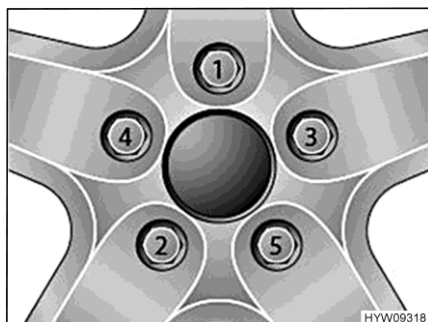

Bild 156 Dra fast hjulmuttrarna eller hjulbultarna korsvis

- Dra fast hjulmuttrarna eller hjulbultarna i den ordning som anges i Bild 156. Använd en momentnyckel och observera det angivna åtdragningsmomentet (se avsnitt 13.6.2).
- Kontrollera regelbundet att hjulmuttrarna eller hjulbultarna är ordentligt åtdragna. Om du har bytt däck ska hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt efter 5 mils körning. Följ den ordning som anges i Bild 156.
- Då nya eller nylackerade fälgar används bör hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt efter ca 100 till 500 mil. Följ den ordning som anges i Bild 156.
- Vid avställning eller under längre stillastående undvik att däcken plattas till och får skador på hjullagren:
Palla upp fordonet så att hjulen avlastas, eller flytta fordonet var fjärde vecka för att förändra hjulens läge.

13.2 Däckurval

- ▶ Fel däck kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras under körning.

- ▷ Om däck används som inte är godkända för fordonet kan körtilståndet bli ogiltigt och försäkringen upphöra att gälla. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.

De däckstorlekar som godkänts för ditt fordon står i fordonshandlingarna, uppgifter om detta erhålls även hos de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena. Varje däck bör passa det fordon som det ska användas för. Detta gäller framför allt för dess yttre mått (diameter, bredd), vilka visas i den omnämnda storleksbeteckningen. Vidare bör däcken uppfylla kraven för varje fordon vad gäller vikt och hastighet.

Vikten utgår från den tillåtna maximala axelbelastningen fördelad mellan två däck. Den maximala lastkapaciteten för ett däck visas genom dess lastindex (= LI, referens för lastkapacitet).

Maximal tillåten hastighet för ett däck (med maximal lastkapacitet) bestäms genom dess hastighetsindex (= GSY, symbol för hastighet). Lastindex och hastighetsindex bestämmer däckets användaregenskaper. Detta utgör en del av den fullständiga, normaliserade dimensionsbeteckningen för varje däck. Dessa däckuppgifter bör överensstämma med dem i fordonshandlingarna.

13.3 Beteckningar på däcken

**215/70 R 15C 109/107 Q
(exempel)**

Beteckning	Förklaring
215	Däckens bredd i mm
70	Däckens förhållande höjd till bredd i procent
R	Typ av däck (R = radial)
15	Fälgarnas cirkeldiameter
C	Commercial (transport)
109	Referens för lastkapacitet av enkeldäcken
107	Referens för lastkapacitet av tvillingdäcken
Q	Hastighetssymbol (Q = 160 km/h)

13.4 Användning av däcken

- Köra över kantsten i trubbig vinkel. Däcken slits annars i vissa fall på sidorna. Om man kör över ett kantsten i spetsig vinkel kan detta skada däcken och dessa kan som följd gå sönder.
- Kör långsamt över uppstående brunnslöck. Annars kan däcken i vissa fall klämmas. Om man kör över ett brunnslöck i hög hastighet kan detta skada däcken och dessa kan som följd gå sönder.
- Stötdämparen bör regelbundet kontrolleras. Att resa med stötdämparna i dåligt skick orsakar tydligt ökat slitage.
- Vid ojämnt profilslitage, kontakta kundtjänst.
- Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan inom några få sekunder skadas och som följd explodera.

13.5 Reservhjul

Reservhjulet förvaras i det bakre bagageutrymmet eller i det bakre lastutrymmet.

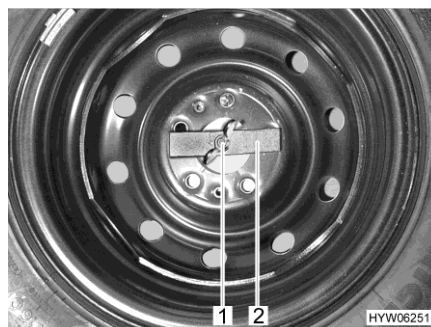

Bild 157 Reservhjul i det bakre bagageutrymmet

Ta ut reservhjulet:

- Vingmutter (Bild 157,1) lossas för hand och skruvas av.
- Tryckstycket (Bild 157,2) tas bort.
- Reservhjulet tas ut.

13.6 Hjulbyte

13.6.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Ställ fordonet på jämn, stabil och halkfri mark.
- ▶ Lägg i ettans växel. Automatväxellåda: Ställ in läge "P".
- ▶ Dra åt parkeringsbromsen innan fordonet lyfts upp.
- ▶ Säkra fordonet med stoppklossar så att den inte kan rulla iväg.
- ▶ Lyft aldrig upp fordonet med hjälp av de fast monterade stöden.
- ▶ Om ett släp är påkopplat: Koppla av släpet innan fordonet lyfts upp.
- ▶ Sätt domkraften mot härför avsedda fästpunkter (se avsnitt 13.6.3).
- ▶ Överbelasta aldrig domkraften. Maximalt tillåten last anges på domkraftens typskylt.
- ▶ Använd endast domkraften för att kortvarigt lyfta upp fordonet för däckbyte.
- ▶ Starta aldrig motorn när fordonet är upphissat.
- ▶ Personer får aldrig ligga under det upplyfta fordonet.

- ▷ Se till att inte skada sprintarnas gänga och hjulbulten när du byter hjul.
- ▷ Dra åt hjulmuttrarna eller hjulbultarna korsvis (Bild 156).
- ▷ Om man byter till andra fälgar (t. ex. alufälgar eller hjul med vinterdäck) måste man använda tillhörande hjulbultar med rätt längd och form. Om hjulen sitter fast ordentligt och bromssystemets funktion beror på detta.
- ▷ Alla 4 däck måste alltid vara av samma typ och storlek och vara tillåtna för fordonet.
- ▷ Fälgar och däck som inte är godkända för fordonet av kan påverka trafiksäkerheten negativt och måste därför testas och godkännas av ett auktoriserat provningsställe.
- ▷ Byt inte ut däcken korsvis.

- ▷ Säkra fordonet enligt gällande bestämmelser, t. ex. med en varningstriangel.
- ▷ Innan man byter ett hjul ska man kontrollera om fälg- och däckstorleken samt däckets bärförmåga och hastighetsindex stämmer. Använd endast de fälg- och däckdimensioner som står i fordonshandlingarna.
- ▷ Fordonsverktyget är anpassat till de monterade hjulmuttrarna eller hjulbultarna. När alufälgar är monterade, ska man ha med sig ett lämpligt verktyg för reservhjulet (stålfälg).
- ▷ Ytterligare information hittar du i basfordonets instruktionsbok.

Bild 158 Förvaringslåda (fordonsverktyg)

Fordonsverktyget finns i en förvaringslåda (Bild 158,1) i det bakre lastutrymme.

13.6.2 Åtdragningsmoment

Enligt information från Fiat ska alla Fiat-fälgar dras åt till 170 Nm, oavsett om det gäller stål- eller aluminiumfälgar.

13.6.3 Byta hjul

- ▶ Domkraftens fotplatta måste stå plant på golvet.
- ▶ Kör endast med reservhjulet till närmaste verkstad.

- ▷ Se till att det utbytta hjulet genast lagas.
 - ▷ Beakta de allmänna anvisningarna i detta kapitel.
- Parkera fordonet på så jämn och fast mark som möjligt.
 - Lägg i ettans växel. Automatväxellåda: Ställ in läge "P".
 - Drag åt parkeringsbromsen.
 - Använd stoppklossar el. dyl. för att säkra fordonet.
 - Ta loss reservhjulet från reservhjulshållaren.
 - Lägg ett stabilt underlag under domkraften om fordonet står på mjuk mark, t. ex. en träbräda.
 - Fästpunkterna för domkraften finns i bruksanvisningen för basfordonet.
 - Skruva loss hjulbultarna några varv med hjulnyckeln, skruva inte ut dem helt.
 - Hög fordonet tills hjulet sitter 2 till 3 cm över marken.
 - Skruva ut hjulbultarna och tag bort hjulet.
 - Sätt reservhjulet på navet och rikta det.
 - Skruva in hjulbultarna, drag åt dem lätt korsvis.
 - Veva ned domkraften och tag bort dem.
 - Drag jämnt åt hjulbultarna med hjulnyckeln (åtdragningsmoment se avsnitt 13.6.2).

13.6.4 Däckbyte med alufälgar

- ▶ Vid alufälgar och stålfälgar krävs olika typer av hjulbultar. Vid montering av alufälgar medföljer lämpliga hjulbultar för reservhjulet (stålfälg).

Hjulbytet görs på samma sätt för alufälgar som för stålfälgar (se avsnitt 13.6.3).

13.7 Däcktryck

- ▶ För lågt däcktryck leder till att däcket överhettas. Däcket kan skadas.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i o-kontrollerbart läge.
- ▶ Använd endast ventiler som är godkända för föreskrivet däcktryck.
- ▶ Vid ett däcktryck över 4,5 bar rekommenderar vi att en metall-hybridventil används.

- ▷ Kontrollera däcktrycket när däcken är kalla. Minska inte ett förhöjt däcktryck till följd av varma däck.

Däckens bärighet och därmed hållfastheten hänger direkt samman med däcktrycket. Luft är ett flyktigt medium som även släpps ut ur däck.

Som tumregel gäller att tryckförlusten för ett fullpumpat däck är 0,1 bar/två månader. Kontrollera däcktrycket regelbundet för att undvika att däcken skadas eller punkteras.

- ▷ Uppgifterna om respektive lufttrycksvärde gäller för lastade fordon kalla däck.
- ▷ På varma däck ska trycket vara 0,3 bar högre än på kalla däck. Kontrollera däcktrycket igen när däcken är kalla.
- ▷ Toleransen för däcktrycket är +/- 0,05 bar.
- ▷ Uppgifter om max. tillåten axelbelastning finns i fordonets registreringsbevis resp. på typskylten.

Däcksdimension	Lufttryck fram (bar)*	Lufttryck bak (bar)*
215/70 R15 CP	5,0	5,5
225/75 R16 CP	5,5	5,5

*) Information följande instruktionsbok för basfordonet Fiat eller Citroen

Beroende på utförande är fordonet utrustat med ett reservhjul. Om olika lufttrycksvärden är angivna för fram- och bakaxel: Använd det högre av de båda värdena för reservhjulet.

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för eventuella störningar och fel på ditt fordon.

Störningarna är listade med sina möjliga orsaker och förslag till åtgärder.

Nämna störningar kan åtgärdas utan större fackkunskaper och med mindre ingrepp. Om den hjälp som står i denna instruktionsbok inte skulle räcka, måste en auktoriserad fackverkstad undersöka och åtgärda störningsorsaken.

14.1 Bromssystem

- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

14.2 Elektrisk anläggning

- ▷ Vid byte av batteri för bodelen skall endast batterier av samma typ och samma kapacitet användas.

- ▷ Byte av säkringar, se kapitel 8.

Störning	Orsak	Åtgärd
Belysningsystemet fungerar inte längre fullständigt	Glödlampan defekt	Byt glödlampan. Beakta därvid korrekt Volt- och Watt-tal
	Säkring defekt	Byt säkring
Innebelysningen fungerar inte	Fel på belysning, stickförbindelse eller kablar	Kontakta kundtjänst
Elektriskt fotsteg kan varken dras in eller köras ut	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
Fotsteget körs inte ut eller körs bara delvis ut (på vintern)	Mekaniken är frostig Skyddsanordning (klämskydd) har utlösts på grund av överlastström	Rengör fotsteget, ta bort isen
Ingen 230 V-försörjning trots anslutning	230 V-automatsäkringen har löst ut	Slå på 230 V-automatsäkringen
Startbatteriet eller bodelsbatteri laddas ej vid 230 V-drift	Jumbo-flatsäkring på startbatteri eller bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring på startbatteri eller bodelsbatteri
	Ingen nätspänning	Automatsäkringen i fordonet kopplas på
	El-blocket är överhettat	För hög omgivningstemperatur eller ventilationen av el-blocket är hindrad
	För många förbrukare påslagna	Stäng av alla förbrukare som inte behövs
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst

Störning	Orsak	Åtgärd
Bodelsbatteri laddas ej av fordonet	Säkring på generator D+ defekt	Byt säkring
	Bryrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
Kontrolllampan 12 V lyser inte	12 V-försörjning fränkopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket fränkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Start- eller bodelsbatteriet är ej laddat	Ladda startbatteri eller bodelsbatteri
	Bryrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Flatsäkring på bodelsbatteri defekt	Byt flatsäkring på bodelsbatteri
	12 V-försörjning fungerar ej	12 V-försörjning fränkopplad
12 V-försörjning fungerar ej vid 230 V-drift	Batteri-brytaren på el-blocket fränkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Bodelsbatteriet är urladdat	Ladda bodelsbatteri
	Jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri
	Bryrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	12 V-försörjning fungerar ej vid 230 V-drift	12 V-försörjning fränkopplad
230 V-kontrolllampan lyser inte, trots att 230 V-nätspänning är ansluten	Batteri-brytaren på el-blocket fränkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	230 V-automatsäkringen har löst ut	Kontakta kundtjänst
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst
	Jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri
	Nätanslutning är spänningslös	Kontrollera den externa nätanslutningen
Ingen spänning i en ansluten förbrukare	230 V-automatsäkringen framför el-blocket har löst ut eller kopplats från	Återställ 230 V-automatsäkringen
	Självåterställande polyswitch-säkring har löst ut	Kontrollera stickförbindelser och kablar; koppla ur 12 V-försörjningen i ca 2 minuter och koppla sedan in den igen
	Självåterställande polyswitch-säkring har löst ut flera gånger (3 gånger), systemet har kopplat ut motsvarande utgång permanent	Avhjälps orsaken till att polyswitchen har löst ut Upphäv den permanenta frånslagningen (koppla in 12 V-försörjning för bodelen, tryck på vridknappen och håll ned den i minst 3 sekunder)

Störning	Orsak	Åtgärd
Startbatteri laddas ur vid 12 V-drift	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Batteri-brytaren på el-blocket fränkopplad	Koppla till batteri-brytaren
Ingen spänning från bodelsbatteri	Bodelsbatteriet är urladdat	Bodelsbatteriet laddas omgående Djupurladdning skadar batteriet. Fulladda bodelsbatteriet innan fordonet ska stå stilla en längre tid Urladdning sker genom apparater i standby-läge (se kapitel 8)
	Batteriladdning via solcellsmodulen fungerar inte	Störning i den elektriska förbindelsen till solcellsmodulen
Batteriladdning via solcellsmodulen fungerar inte	Säkring defekt	Byt säkring på el-blocket
	Laddningsregulator för solpanel defekt	Kontakta kundtjänst
	Batteriväljare fel inställd	Koppla om batteriväljaren
Bodelsbatteri överbelastas ("kockar")	Laddningsgivare eller relä defekt	Dra Jumbo-flatsäkringen på bodelsbatteriet och ring sedan kundtjänsten

14.3 Gasanläggning

- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid fel på gasanläggningen.

Störning	Orsak	Åtgärd
Ingen gas	Gasflaska tom	Byt gasflaska
	Stängd gasavstängningsventil	Öppna gasavstängningsventil
	Huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängd	Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan
	Utetemperatur för låg (-42 °C vid gasol, 0 °C vid butangas)	Högre utetemperatur skall avvaktas
	Installation defekt	Kontakta kundtjänst

14.4 Spis

Störning	Orsak	Åtgärd
Tändsäkringen går ej igång (flamman brinner ej efter att regulatorn släppts)	För kort upphettningstid	Efter tändning hålls regulatorknappen intryckt i 15 till 20 sekunder
	Tändsäkring defekt	Kontakta kundtjänst
Flamman slocknar vid lågt läge	Tändsäkringsgivare står fel	Tändsäkringsavkännare ställs rätt (böjs ej). Avkännarens spets skall inte ligga högre än 5 mm ovanför brännaren. Avståndet mellan givarens hals och brännarkransen ska inte vara större än 3 mm; kontakta kundtjänst vid behov

14.5 Värmesystem/varmvattenberedare

Vid defekt anmäl detta hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistor finns i dokumenten som följer med apparaten. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

14.5.1 Värmesystem/varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus

Störning	Orsak	Åtgärd
Värmesystemet tänds inte	Temperatursensor på kontrollenheten eller fjärrgivare defekt	Drag ut stickkontakten på kontrollenheten. Värmesystemet fungerar då utan termostat. Kontakta kundtjänst så fort som möjligt
Ingen indikering på kontrollenheten	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Säkring i den elektroniska styrenheten har löst ut	Kontakta kundtjänst
	Bodelsbatteri defekt	Ladda (låt verkstad ladda) eller byt bodelsbatteri
Fel med felkod visas	Se tabell "Felsökningsanvisning"	Se tabell "Felsökningsanvisning"
Varmvattenberedaren töms, säkerhets-/avtappningsventilen har öppnats	Innetemperatur under 8 °C	Värmen sätts på
Säkerhets-/avtappningsventilen går inte att stänga	Temperatur vid säkerhets-/avtappningsventilen under 8 °C	Värmen sätts på
Fläkthjul låter högt eller går ojämnt	Fläkthjul smutsigt	Truma-service uppsöks

Felsökningsanvisning

Felkod	Orsak	Åtgärd
# 17	Sommardrift med tom vattenbehållare	Stäng av apparaten och låt den svalna. Fyll varmvattenberedaren med vatten
	Varmluftsutgångarna blockerade	Kontrollera utgångsöppningarna
	Insugning för cirkulationsluft blockerad	Åtgärda tilltappningen av cirkulationsluftinsuget
# 18	Gastrickregulator nedsad	Använd regulatorvärmning (avfrostning) (om sådan finns)
	Andelen butangas i gasflaskan är för hög	Använd gasol (särskilt vid temperaturer under 10 °C är butangas inte lämplig för uppvärmning)
# 21	Rumstemperaturgivare eller kabel är defekt	Kontakta kundtjänst
# 24	Hotande underspänning Batterispänningen är för låg < 10,4 V	Ladda batteriet
# 29	Kortslutning i värmeelementet för FrostControl	Dra ur värmeelementets kontakt från den elektroniska styrenheten. Byt ut värmeelementet
# 41	Spärrad elektronik	Kontakta kundtjänst
# 42	Säkerhetsbrytaren har utlöst	(Används inte här)
# 43	Överspänning > 16,4 V	Kontrollera batterispänning och spänningsskällor (t. ex. laddaren)
# 44	Underspänning Batterispänningen är för låg < 10,0 V	Ladda batteriet. Ersätt eventuellt det föråldrade batteriet
# 45	Ingen 230 V-försörjning	Kontrollera den externa nätanslutningen
	230 V-automatsäkring har löst ut	Slå på 230 V-automatsäkringen
	Överhettningsskyddet har utlöst	Återställ överhettningsskyddet. Låt värmesystemet svalna, ta bort anslutningslocket och tryck på Reset-knappen
#112, #202, #121, #211	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Anslut en full gasflaska
#122, #212	Stängd förbränningslufttillförsel eller gasutblås	Kontrollera om öppningarna är nedsmutsade (snömodd, is, löv etc.) och rengör vid behov
#255	Ingen förbindelse mellan värmesystem och kontrollenhet	Kontakta kundtjänst
	Kabel defekt	Kontakta kundtjänst

Om dessa åtgärder inte leder till att felet avhjälps ska du kontakta kundtjänsten.

14.6 Klimatanläggning

Störning	Orsak	Åtgärd
Klimatanläggningen kyler inte	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	Säkring defekt	Kontrollera säkringen och byt ut vid behov
	Temperatur under 16 °C	-
	Temperaturen fel inställd	Ställ in temperaturen
	Luftfiltret nedsmutsat	Byt ut luftfiltret

14.7 Kylskåp

14.7.1 Allmänt

Vid defekt anmäl detta hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistor finns i dokumenten som följer med apparaten. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Störning	Orsak	Åtgärd
Kylskåpet kyler inte tillräckligt	Ventilationen av aggregatet är otillräcklig	Kontrollera om ventilationsgallret är övertäckt och ta vid behov bort hindret Ta bort ventilationsgallret och rengör utrymmet bakom (t. ex. från löv)
	Termostaten inställd på för lågt värde	Ställ in termostaten på högre värde
	Kylflänsar är mycket isiga	Kontrollera om kylskåpsdörren stängs korrekt
	För många varma livsmedel las i kylskåpet inom en kort tid	Låt varma livsmedel kylas ned innan du lägger dem i kylskåpet
	Apparaten är inte så länge i drift	Kontrollera efter cirka 4 till 5 timmar igen, om kylskåpet kyler
	För hög omgivningstemperatur	Ta bort ventilationsgallret då och då
	Fordonet står inte vågrätt	Ställ fordonet vågrätt
Kylskåpet kyler inte i gasdriften	Gasbrist	Anslut en full gasflaska Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
	Luft i gasledning	Stäng av apparaten och starta den på nytt (upprepa processen eventuellt 3 till 4 gånger)

Störning	Orsak	Åtgärd
Kylskåpet kylar inte i 12 V-driften	Säkring defekt	Byt säkring
	Batteriet är urladdat	Kontrollera och ladda batteriet
	Tändningen är frånslagen	Slå på tändningen
	Värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst
Kylskåpet kylar inte i 230 V-driften	Säkring defekt	Byt säkring; slå på säkringen på säkringslådan igen
	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	Värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst
Kylskåpet sätts på även om nätanslutningen är i gasläge	För låg nätspänning	Kontrollera nätspänningen (kylskåpet växlar vid korrekt nätspänning automatisk tillbaka till 230 V-driften)

14.7.2 Thetford N 3000 E/A

Vid fel blinkar också indikering på manöverpanelen.

Störning	Orsak	Åtgärd
Lysdioder för energityper och visning av temperatursteg blinkar	Kylskåpet fungerar inte	Stäng av kylskåpet och slå på det igen
		Kontrollera tillgängligheten av energikällan
Lysdiod " " och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	230 V-automatsäkringen har löst ut	Slå på 230 V-automatsäkringen
	För låg driftspänning 230 V	Låt en fackverkstad prova 230 V-försörjningen
Lysdiod " " och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	För låg driftspänning 12 V	Låt en fackverkstad prova 12 V-försörjningen
	Ingen signal D+	Kontakta kundtjänst
Lysdiod " " och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Anslut en full gasflaska
	Spindelväv eller förbränningsrester i brännkammaren	Ta bort ventilationsgallret på fordonets utsida och rengör brännkammaren

14.8 Vattenförsörjning

Störning	Orsak	Åtgärd
Läckagevatten i fordonet	Otätt ställe	Det otäta stället skall lokaliseras, vattenledningarna skall kopplas in på nytt
Inget vatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
	Avtappningskran inte stängd	Stäng avtappningskranen
	12 V-försörjning frångöpt	Koppla på 12 V-försörjning
	Brytare för vattenpump frånslagen	Koppla till vattenpumpen
	Säkring för vattenpumpen defekt	Byt säkring på el-blocket
	Vattenpump defekt	Byt (låt en verkstad byta) vattenpump
	Vattenledningen bockad	Räta ut vattenledningen, byt ut den vid behov
El-block defekt	Kontakta kundtjänst	
Toaletten har inget spolvatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
Indikeringarna för avloppsvatten och vatten visar fel mängd	Mätsond i avloppstanken eller vattentanken smutsig	Avloppstanken/vattentanken rengörs
	Mätsond defekt	Utbyte mätsond
Avloppstank kan ej tömmas	Avtappningskran igensatt	Öppna rengöringslock på avloppstanken och töm ut avloppsvatten. Spola avloppstanken
Utlopp på enarmsväxlaren igensatt	Kranfiltret är förkalkat	Tag ut kranfiltret och lägg det i ättiksvatten (endast för produkter av metall)
Hålen på vattenspridaren är förstoppade	Hålen förkalkade	Lägg vattenspridaren i ättiksvatten (endast för produkter av metall) eller rengör försiktigt hålen
Vattnet rinner inte ut ur duschkaret, eller rinner ut för sakta	Fordonet står inte vågrätt	Ställ fordonet vågrätt
Vattnet är grumligt	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattentanken mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Bottensats i vattentanken eller i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten

Störning	Orsak	Åtgärd
Smak- eller luktförändring av vattnet	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Av misstag har bränsle fyllts på i vattentanken	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten. Om det inte lyckas: Kontakta fackverkstad
	Mikrobiologiska avlagringar i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
Avlagringar i vattentanken och/eller i vattenförande komponenter	Vattnet har varit för länge i vattentanken och i de vattenförande komponenterna	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten

14.9 Påbyggnad

Störning	Orsak	Åtgärd
Luck-/dörrgångjärn svårmanövrerade	Luck-/dörrgångjärn är inte/för lite smörjda	Luck-/dörrgångjärn smörjes med syra- och hartsfritt fett
Gångjärn/leder i våtutrymme/badrummet svårmanövrerade/gnäller	Gångjärn/leder ej/för lite smörjda	Gångjärn/leder smörjes med lösningsmedels- och syrafri olja ▷ I sprayflaskor finns det ofta lösningsmedel
Gångjärn i stuvutrymme svårmanövrerade/gnäller	Gångjärn i stuvutrymme ej/för lite smörjda	Gångjärn i stuvutrymme smörjes med lösningsmedels- och syrefri olja
Vevmanövrerad taklucka är svårmanövrerad	Den gängade spindeln är inte insmörjd	Smörj in den gängade spindeln
	Den gängade spindeln defekt	Installera ny gängad spindel

▷ Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och service-ställen.

15.1 Vikter av extrautrustningar

- ▶ Tillbehör, påbyggnadskomponenter, delar för ombyggnader osv. som **HYMER GmbH & Co. KG** inte har godkänt kan leda till skador på fordonet eller påverka trafiksäkerheten. Även om komponenter som vi inte har godkänt är registrerade i fordonshandlingarna eller som du har ett expertutlåtande för, betyder inte att produkten stämmer överens med våra garantivillkor.
- ▶ Varje förändring som utförs på fordonet efter leveransen kan påverka körförhållandet och trafiksäkerheten.
- ▶ Garantin gäller inte för skador som orsakas av produkter som inte har godkänts av **HYMER GmbH & Co. KG**. Detta gäller även för otilåtna ändringar på fordonet.

I tabellen visas viktuppgifter för extrautrustningar som tillverkaren erbjuder. Om dessa föremål medförs i eller på fordonet och ej tillhör standardutrustningen, måste man ta hänsyn till dessa föremål vid beräkningen av lasten. Samtliga viktsangivelser är "cirka" vikter.

Den tekniskt tillåtna totalvikten skall beaktas.

I tabellen visas ett urval ur listan med möjlig extrautrustning respektive extra vikt.

Artikelbeteckning	Extra vikt (kg)
Alufälgar	12
Släpvagnsanordning	63
Utdragsslid för gasbox	15
Taklucka, elektrisk	5
Takreling med stege	15
DuoControl	3
Elektrisk golvvärme	10
Elektriskt fotsteg, förardörr	8
Cykelställ	11
Glasfiberförstärkt takbeläggning	30
Spis Thetford	33
HYMER-Smart-Battery-System	25
Klimatanläggning tak	32
Komfort-stödben, 2 stycken	9
Platt LED-bildskärm 32" med hållare	14
Markis 400 cm	32
Markis 450 cm	35
Motorcykelhållare	57
Navigationssystem med backningskamera	6
Reservhjul med hållare	25
Satellitsystem	15
Extra bodelsbatteri	30

16.1 Tekniska data

- ▷ Tekniska data i fordonsdokumentet är bindande.
- ▷ Genom monteringen av tillbehör kan fordonets mått och nettovikt förändras. Det kan leda en minskning av antalet tillåtna personer. Avvikelser inom ramen av fabrikstoleranserna (+/- 5 %) är möjliga och tillåtna.

Ytterligare informationer hittar du i basfordonets bruksanvisning. Tekniska data är inte del av instruktionsboken.

Tekniska data hittar du i handlingarna från tillverkaren, men du är även välkommen att kontakta auktoriserade återförsäljare eller serviceställe.

16.2 Mått och tillåtet antal personer

Modell	Cykelställ i cm	Längd i cm	Bredd i cm	Höjd i cm	Tillåtet antal personer
580 T	380	694	222	277	4
580 I	380	699	222	277	4

Mer information om teknisk data finns att hämta i fordonsdokumenten eller instruktionsboken för basfordonet. Även auktoriserade återförsäljare och serviceställen kan vid behov tillhandahålla information.

12 V-förbrukare, komplettera	104
12 V-försörjning	
Slå från.....	105
Slå på.....	105
Störningsorsaker.....	188
12 V-kontrollampa.....	105
12 V-nät.....	93
12 V-säkringar.....	110
För Thetford-toalett.....	111
På reläbox AD01.....	111
Till TV-satellitesystem.....	112
Vid bodelsbatteriet.....	110
Vid startbatteriet.....	110
230 V-anslutning.....	47, 108
Störningsorsaker.....	187
230 V-försörjning, se 230 V-anslutning.....	108
230 V-kontrollampa.....	107
230 V-nät.....	108
230 V-säkring.....	112
230 V-säkringslåda	112

A

Alufälgar	186
Anslutningsledning se 230 V-anslutning.....	108
Antennjustering	70
Användning av däcken.....	183
Armstöd, ställa in	37
Åtdragningsmoment, hjul	185
Automatiskt energival-system (AES)	134
Avfallshantering	
Avloppsvatten	10
Fekalier	10
Sopor	10
Avgaskanal på höger fordonssida	116
Avloppsslang.....	145
Avloppstank	144
Avtappningskran	145
Nivå, visning.....	107
Rengöring	163
Skötsel	162
Störningsorsaker.....	194
Tanklarm.....	107
Tömning.....	145
Avloppsvattennivå, visning.....	107
Avluftningssystem (toalett).....	149
Avställning	
Allmänt	164
Kort tid.....	163
Tillfällig (toalett).....	150
Avtappningskran, avloppstank.....	145

B

Backningskamera.....	40
Bad	146
Vädra.....	146
Bakaxellast	26
Bakre bagageutrymme.....	24
Bakre kamera	40
Bakre lastutrymme	24
Bakre säng	69
Bakre stege	22
Fäll ned.....	23
Fäll upp.....	24
Barnresesängar	71, 73
Barnsängar	71, 73, 76
Batteri se startbatteri eller bodelsbatteri	93, 94
Batteri-brytare.....	103
Batterilarm	107
Batteriövervakning.....	103
Batterispänning, visning	105
Batteriväljare.....	103
Belastning.....	21
Bakre bagageutrymme.....	24
Bakre lastutrymme	24
Cykelställ	25
Takräcke.....	22
Belastning se även last	21
Belysning	
Bak	175
Bodel	177
Det bakre området.....	46
Driftlägen.....	71
Front.....	173
Glödlampor, byte.....	172
Glödlamptyper, utvändigt	176
Lampor, rengöra.....	156
Sida	176
Störningsorsaker	187
Belysning av det bakre området.....	46
Belysning, byte	
Belysning bak.....	175
Belysning sida	176
Nummerplåtsbelysning.....	175
Tredje bromsljus.....	175
Beteckningar på däcken.....	183
Bilbarnskydd.....	35
Blinkers se körriktningvisare.....	176
Bluetooth	92
Parkoppla mobil enhet	92
Slå på/av	92

Bodelsbatteri	94
Anvisningar	94
Batterilarm.....	107
Energibalans.....	97
Laddning	96
Monteringsställe.....	95
Säkringar.....	110
Spänning, visning	105
Störningsorsaker.....	187, 189
Urladdning.....	95
Bogsering.....	43
Bogserögla, montera.....	43
Bord.....	66, 67
Bord med pelar-bordsben	
Bordsskiva, förskjuta.....	67
Bordsskiva, vrida	67
Brand	
Bekämpning.....	11
Förhållningssätt vid.....	11
Brandrisker, undvika	11
Brandskydd	11
Bränslepåfyllningsrör	42
Breddmarkeringslampa.....	176
Bromsar	34
Kontrollera.....	34, 187
Bromssystem, störningsorsaker	187
Butangas.....	15, 82

C

Campingflaskor, använda	16, 83
Centrallås.....	51
Fjärrstyrning	51
Låsa	51
Låsa upp	51
Checklista	
För idrifttagande efter avställning	167
Innan resan börjar.....	31
Trafiksäkerhet	31
Cirkulationsfläkt.....	117
Cykelställ	
Belastning	25
Körning med lastat cykelställ	25

D

Däck	
Allmänna anvisningar	181
Användning av	183
Däcktryck	186
Däckurval.....	182
Lastkapacitet.....	184
Märkning	183
Onödigt slitage.....	13, 31, 181, 186

Däckbyte se hjulbyte	184
Dimljus.....	174
Dimmerlampa, slå på/från	71
Djupurladdning	91
Dörrar	
Ingångsdörr	51
Lås.....	52, 53
Störningsorsaker	195
Dörrlås	52, 53
Driftlägen, klimatanläggning (Truma)	126
Driftlägen, kylskåp (Thetford)	134
Driftlägen, varmluft-värmesystem	122
Driftlägen, varmvattenberedare (Truma).....	122
Dusch	146

E

Ei-block (EBL 30)	101
Funktioner	102
Monteringsställe	102
Elektrisk anläggning	
230 V-anslutning, störningsorsaker	187
Belysning, störningsorsaker	187
Förklaringar	91
Säkerhetsanvisningar.....	16
Störningsorsaker	187
Elmanövrerad fönsterhiss	
Öppna.....	39
Stänga.....	39
Elmanövrerade ytterspeglar	39
Ei-scheman	
Blockkopplingsschema 12 V	114
Blockkopplingsschema 230 V	113
Energibalans bodelsbatteri.....	97
Extern gasanslutning.....	84
Extra hjul se reservhjul	183
Extrakomponenter se extrautrustningar	12
Extrautrustningar	19
Beskrivning.....	9
Märkning.....	9
Säkerhetsanvisningar.....	12
Vikt	197

F

Faktisk vikt.....	18
Fälgstorlek.....	184
Fälgtyp.....	181
Färskvattennivå, visning.....	107
Fast installerade apparater.....	115
Anvisningar.....	12

I

Idrifttagande	
Efter avställning över vintern	167
Efter tillfällig avställning	167
Indikeringar	
Batterispänning	105
Nivå, avloppstanken	107
Nivå, vattentank	107
Information om miljöskydd	10
Ingångsdörr	51, 53
Insektsskydd	54
Ingångsdörr, insida	
Låsa	52
Öppna	52
Ingångsdörr, utsida	
Låsa	52
Öppna	52
Innan resan börjar	17
Innebelysning	177
Innebelysning, störningsorsaker	187
Innerdörr, störningsorsaker	195
Insektsnät, fönster	
Öppna	59
Stänga	59
Insektsnät, rengöra	157
Insektsnät, uppfällbar taklucka	
Öppna	61
Stänga	61
Insektsnät, vevmanövrerad taklucka	
Öppna	62
Stänga	62
Insektsskydd, rengöra	157
Insektsskydd, taklucka med fläkt	
Öppna	63
Stänga	63
Inspektioner	170
Invändig skötsel	156

J

Jordfelsbrytare (FI)	108
Kontrollera	113

K

Kabeltrumma	108
Kamera	
Backningskamera	40
Bakre kamera	40
Kapacitet, batteri	92
Klimatanläggning (Truma)	125
Automatisk drift	126
Belysning	128

Cirkulation	128
Driftlägen	126
Fjärrstyrning	126
Kylning	127
Luftfördelning	127
Slå från	126
Slå på	126
Timer	128
Tyst körning	128
Värmesystem	127
Klimatanläggning, störningsorsaker	192
Kondensvatten	55, 56
Kondensvatten på akrylglasrutan	56
Kondensvatten på chassigolvets skruvar	55
Kontrolllampa, 12 V	105
Kontrolllampa, 230 V-försörjning	107
Kontrollenhet, varmluft-värmesystem	118
Kontroller se checklista	31
Konventionell belastning	19
Köra husbilen	33
Körhastighet	33
Körriktningsvisare	176
Kultryck	26
Kvävningsrisk	12, 55
Kylskåp	48, 132
Driftlägen	134
Lås	136
Omkoppling mellan energikällorna	134
Slå på	135
Störningsorsaker	192
Ventilationsgaller, ta av	133
Vinterskydd	133
Kylskåpets ventilationsgaller, ta av	133
Kylskåpsdörren	
Låsning i ventilationsläge	137
Öppna	137

L

Läckagevatten i fordonet	194
Lampor	177
Driftlägen	71
Rengöring	156
Lås	
Förardörr	53
Ingångsdörr	52, 53
Utvändig lucka	54, 55
Låsknapp, överkantshängt fönster	57
Last	17
Beräkna	20
Beräkningsexempel	18
Sammansättning	19

Last se även belastning	17
Lasthållare för taklast.....	23
Latrintank	
Ta ut.....	148
Tömning.....	148
Lättmetallfälgar se alufälgar.....	186
Lucklås	
Ellipsformat	55
Öppna	55
Stänga.....	55
Luftmunstycken, inställning.....	117
Lyftbord	66
Bordshöjd, inställning.....	66
Bordsskiva, förskjuta.....	66
Ombyggnad till sängstomme	66

M

Markeringslampa	176
Markis.....	48
Mått, se tekniska data	199
Mekaniska stödben	
Köra in.....	47
Köra ut	47
Längd, justera	47
Möbelytor, rengöra.....	156
Mörkläggningsgardin, taklucka med fläkt	
Öppna	63
Stänga.....	63
Mörkläggningsrullgardin, rengöra	157
Motorhuv	40
Öppna	41
Stänga.....	41
Motorrum, skötsel	153

N

Nivåindikering toalett.....	147
Nivåklossar.....	45
Nyckelsats.....	17

O

OEM-service	31
Officiella prover	169
Oljenivå, kontrollera	42
Ombyggnader för sänggående	75
Sittbänk till barnsäng	76
Överkantshängt fönster	
Insektsnät.....	59
Kontinuerlig vädring	58

Öppna.....	57
Plisségardin.....	59
Stänga	58
Överlast	21

P

Påfyllningsöppning för dricksvatten	
Öppna.....	142
Stänga	142
Panel (LT 94).....	104
Panel se även indikeringar	104
Parkeringsbromsen	45
Drag åt.....	12
Passagerarfönster	
Öppna.....	57
Stänga	57
Passagerarstol	36
Armstöd, ställa in.....	37
Ryggstödet, justera	37
Sätets lutning, justera.....	37
Ställa in i längdriktning	37
Stolshöjd, justera.....	37
Vrid i färdläge	37
Personlig utrustning.....	19
Plasdelarna i toalett- och bodelen, rengöra	156
Platt bildskärm	29, 68
Justera.....	68
Plisségardin, fönster	
Öppna.....	59
Stänga	59
Plisségardin, förarfönster	40
Öppna.....	59
Säkra	40
Stänga	59
Plisségardin, passagerarfönster.....	40
Öppna.....	59
Säkra	40
Stänga	59
Plisségardin, rengöra	157
Plisségardin, uppfällbar taklucka	
Öppna.....	61
Stänga	61
Plisségardin, vevmanövrerad taklucka	
Öppna.....	62
Stänga	62
Prover, officiella.....	169
Provintervall.....	169
PVC-golvbeläggning, rengöra	157

R	
Rengöring se skötsel	151
Reservdelar	177
Reservhjul	183
Reservnycklar	179
S	
Säkerhets-/avtappningsventil varmvattenberedare	120
Säkerhetsanvisningar	11
Brandskydd	11
Elektrisk anläggning	16
Hjulbyte	184
Släpvagnskörning	14
Spis	130
Trafiksäkerhet	12
Vattensystem	16
Säkerhetsbälten	34
Använda på rätt sätt	34
Rengöring	157
Säkringar	
12 V-säkringar	110
230 V-säkring	108, 112
För Thetford-toalett	111
På el-blocket EBL 30	111
På reläbox AD01	111
Till TV-satellitsystem	112
Vid bodelsbatteriet	110
Vid startbatteriet	110
Säkringar se 12 V-säkringar och 230 V-säkring	110
Sängar	71
Bakre säng, bredda	77
Enkelsäng bak, förlänga sängytan	77
Ombyggnader för sänggående	75
Skyddsplåt/fallskydd	79
Sanitetssystem	139
Monteringsställen	150
Satellitsystem	69, 70
Med automatisk antennjustering	69, 70
Serienummer	178
Service- och försäljningspartner	169
Sittbänk, ombyggnad till barnsäng	76
Sittplatsernas placering	38
Skåpluckor, störningsorsaker	195
Skinnöverdrag, rengöra	159
Skötsel	151
Avloppstank	162
Avställning	164
Avställning, kort tid	163
Fönsterrutor	152
Fotsteg	155
Glasfiberförstärkta plastkomponenter	153
Heltäckningsmatta	156
Högtryckstvätt, tvätta med	151
Insektsnät	157
Insektsskydd	157
Invändig skötsel	156
Köksinredning	157
Lampor	156
Möbelytor	156
Mörkläggningsrullgardin	157
Motorrum	153
Plastdelar, invändigt	156
Plisségardin	157
PVC-golvbeläggning	157
Säkerhetsbälte	157
Skinnöverdrag	159
Tacklucka	156
Tvättning	152
Tyget till dynorna	159
Underrede	153
Utvändig skötsel	151
Vattenledningar	161
Vattensystem	161
Vattentank	161
Vindrutespolsystem	154
Vindrutetorkare	154
Vinter	163
Ytor av rostfritt stål	158
Skyddsnät, höjbar säng	72, 74
Släpvagnskoppling	27
Med avtagbar kulhals	26
Släpvagnskörning	14
Allmänna anvisningar	26
Säkerhetsanvisningar	14
Smart-Battery-System	98
Snökedjor	30
Solceller	98
Spis	130
Spis se gasspis eller gasugn	131
Spis-ugn-kombination	132
Spolarvätska, fylla på	41
Standardutrustning	18
Startbatteri	
Batterilarm	107
Laddning	93
Monteringsställe	93
Säkringar	110
Spänning, visning	105
Störningsorsaker	187
Urladdning	93
Stege, bak	22
Stege, höjbar säng	73

Värmesystem, ytterspeglar	39	Tanklarm	107
Varmluftspridning	117	Vatten, fylla på	142
Varmluft-värmesystem	117	Vatten, tappa av	143
Cirkulationsfläkt	117	Vattenvolym, minska	143
Driftlägen	122	Växelriktare	98
Kontrollenhet	118	Ventilation	12, 55
Störningsorsaker	190	Vevmanövrerad taklucka	62
Varmvattenberedare	116	Insektsnät	62
Varmvattenberedare (Truma)	117	Öppna	62
Driftlägen	122	Plisségardin	62
Säkerhets-/avtappningsventil	120	Stänga	62
Störningsorsaker	190	Störningsorsaker	195
Tömning	121	Vikt i körklart tillstånd	18, 20
Varmvattenberedning, slå på	120	Vikter av extrautrustningar	197
Varmvattenberedning, stänga av	120	Vilospänning	91
Vatten, fylla på	121	Viloström	91
Varningsetiketter	178	Vindrutespolsystem, skötsel	154
Varningssignal, fotsteg	28	Vindrutetorkare, skötsel	154
Vattenförsörjning		Vindrutevärme	29
Allmänt	139	Slå från	29
Störningsorsaker	194	Slå på	29
Vattenledningar, rengöra	161	Vinterskötsel	163
Vattenpump	139, 140		
Vattensystem		Y	
Desinficera	162	Ytor av rostfritt stål, rengöra	158
Fyll på	140	Ytterbelysning	31
Rengöring	161	Glödlampor, byte	172
Säkerhetsanvisningar	16	Störningsorsaker	187
Skötsel	161	Ytterspeglar, elmanövrerade	
Tömning	143	Ställa in	39
Vattentank		Uppvärmning	39
Fyll på	142	Yttre anslutning se 230 V-anslutning	47
Nivå, visning	107		
Rengöring	161		